

KÜRDİSTAN ÜZERİNDE PAYLAŞIM SAVAŞLARI, GÜNCEL EMPERYALİST SÖMÜRGEÇİ SAVAŞ VE YURTSEVERLİK GÖREVLERİMİZ

Otomomi, Kürt halkının değil, Kürt egemenleri ile sömürgeci güçlerin çıkar birliğinin formülüdür

Kürt egemenlerinin yabancı çıkarları temail tarihi İslami Arap egemenliğinin geliştiği döneme kadar dayanır. Abbasi imparatorluğunun zayıfladığı dönemde kurulan ve başkenti bugünkü Fırat (Silvan) olan Mervani Kürt devleti, İslami devletin vasaı sayılıyordu, yani imparatorluğun batı sınırlarını koruyor ve Bağdat'a her yıl belli bir bağlılık

vergiyi veriyordu.

Büyük Selçuklular, doğuşu 950 yılında olan Mervani devletin varlığına 1050 yılında son verdiler, tabii bağımlılık ilişkisini saklı tutarak. Mervani beyleri, direniş yerine uzlaşmayı tercih ettiler, aralarında bölündüler, Selçuklu Sultanı Alpaskan'la Amed (Diyarbakır) ile Hezro arasında görüştüler ve bağımlılık yemini ettiler, ayrıca Bizanalılar'a karşı sığınan Türk sultanına 16 bin kadar suvari verdiler. Alpaskan, bu Kürt gücüne dayanarak 1071 Malazgirt savaşını kazandı ve biliyoruz ki, göçebe Türk boylarının Anado-

lu'ya yerleşmeleri ancak bu yengiden sonra mümkün oldu. Mervani beyleri sonradan direndiyseler de, son plâmanlık fayda vermedi.

XVI.yy'la birlikte Kürdistan üzerinde Osmanlı Türk ve Pars Safavi egemenlik savaşları gelişmeye başladı. Bunalım içindeki, Batıya yayılması durmuş Osmanlı devleti, yaşam yolunu Doğu'da, Kürdistan'a egemen olma aradı. Arada kalan Kürt beyleri, birleşme yerine dayana-cak taraf aradılar. Bazı Kürt beyleri, İran şahına gittiler. İran şahı koşullarını kabul etmedi. Devamı 12. sayfa

- Midyat'ta namılı ajan Sabriyê Cumo ölümle cezalandırıldı
- Çel'de iki ayrı pusu eyleminde çok sayıda düşman askeri öldürüldü

Sêrt, Bismil ve Cizira Botan'daki çarpışmalarda biri bayan, iki ARGK gerillası ve iki yurtsever şehit düştü

Haberleri 3-4. sayfalarda

Ortadoğu'da son durum ve Kürdistan üzerinde yürütülen pazarlıklar

Binlerce insanın Altınine, kentlerin harabe haline gelmesine yol açarak tüm hızıyla süren Körfez savaşının siyasi cephesinde de yoğun bir hareketlilik gözleniyor. Onbinlerce tonluk bombalarla hava saldırılarında öldükleri sonucu alamayan ve artık tüm dünya tarafından savaşı amaçından sepiyen, Irak'ın Kuveyt'ten çıkmasını sağlamak için değil, Irak'ı yok etmek için kaldırmakla suçlanan ve özellikle

le Ortadoğu halklarının yoğun tepkisiyle karşılanan emperyalist güçler, bir yandan kara saldırısına hazırlanırken, diğer yandan da olası bir Irak yenilgisiyle sonuçlanacak savaş sonrası için Ortadoğu'ya ilişkin senaryolar, planlar hazırlıyor. Bu, genel olarak "yeni dünya düzeni" diye adlandırılıyor. Tabii Ortadoğu'ya düşen de, "yeni Ortadoğu düzeni" oluyor.

Devamı 16. sayfa

Savaş tehditi altında Kürdistan'da son durum

- ABD deniz piyadeleri Amed'te
- Halkımız, "dil serbestisi"yle alay ediyor
- Çel'e bomba yağmaya devam ediyor
- Türk savaş uçakları Sinath'ı bombaladı
- Kürt askerler cepheye
- Girgê Amo askeri garnizon gibi
- Bölgeye gazetecilerin girmesi yasak

Haberleri 5-8. sayfalarda

Cizira Botan ve Girgê Amo'dan izlenimler

7. sayfa

Alman Silahları Kürdistan'a yığılıyor

Berxwedan TC'ye verilen Alman silahlarının gerçek sayısını araştırdı

Haber 9. sayfa

İsmail Beğlikçi'nin Kürtçe tartışmalarına ilişkin açıklaması

"1983'teki yaşamın kaldırılması çözüm değildir"

Haber 10. sayfa

PKK Düsseldorf Davası haberleri

- İlk bölümü daha da yadı
- Dava avukatları
- "Dava hemen durdurulmalıdır"

Yazın 11. sayfa

PKK davasında tutuklu ve tutuklanarak yargılanan Kürt politikacılarının açıklamaları

Yazın 14. sayfa

Sömürgeci uygulamalar

Özel tım Lice'nin Lice köyünü bastı * Mardin'in Qurdise köylüleri, köylerini basan askerlerle çatıştı * Kerboran'da 15 yaşında bir genç kız tutuklandı * Gercow'te köylere düşman operasyonlarının arkası kesilmiyor * Dep'te tutuklanan 40 yurtsever Erzincan DGM'ye sevk edildi * Amed, Bismil ve Sêrt'te büyük tutuklama * Gexi-Yayladere şehitlerinin cenazeleri ailelerine hâlen verilmeli

Haberleri 8. sayfa

TC göz kırptı, ortalık "Kürtçü" cücelerle doldu

Bugün Kürdistan sorunu ulusal sınırları aşarak, gittikçe gerçek boyutlarıyla uluslararası alana yansıyor. Ancak bu gelişme kendiliğinden olmadı. Dağlarda savaşımlar, mezar yerleri bile belli olmayan şehitler, yıllardır umut ve inançla sömürgeci zindanlarda direnen savaş esirleri, inançlı, cesur halk kitlesi bu sonucun başlıca yaratıcılarıdır.

Onundan böyle her Kürt devrimci, yurtsever ve sorumlu politik gücüne düşen görev, her cepheye savaşı yükselterek, ulusal kurtuluşa ulaşma olmalıdır. Tabii ki halk düşmanlarımız da hoş durmuyor. Halk varlığını ve kurtuluş mücadelemiz üzerinde yeni oyunlar deniyorlar. Bunu kavramak için Türk burjuva ve etkili dünya basın-yayın organlarına göz atmak yeterlidir.

Türk burjuva basını, Kürdistan sorunda TC'ye yön gösteriyor. Haber ve yorum adı altında dünyanın dört bir yanından konuyla ilgili gelişmeleri topluyor ve hükümetin hizmetine sunuyor. Özellikle Cumhuriyet

gazetesi bu rolü oynuyor. En fazla izlenen odak ise Washington ve Batı Avrupa başkentleri. Konuya iki örnek vermek istiyoruz, biri Hasan Cemal'in, diğeri Uğur Mumcu'nun.

Hasan Cemal, bölgede stratejik bir yer işgal edecek bağımsız bir Kürt devletinin, sadece bölge denetimini elinde tutmak isteyen büyük devletlere ve İsrail'e yarayacağını ileri sürmekte. Bu gelişmenin Türkiye ve İran'ın çıkarlarına ters düştüğünü, bu nedenle de iki başkentin de Irak'ın bütünlüğünden yana görüş belirttiklerini vurgulamakta ve Irak'la muhtemel bir Kürt otonom devletinin kurulması olarakları değerlendirerek şu sonuca varmakta: "Bu gelişme Kürtlerin yaşadığı diğer parçalar için de emsal oluşturmamalıdır." Bu tür fikir yürütmenin tek bir anlamı vardır; Türk devleti, Güney Kürdistan'da olsa bile kendi "milli çıkarları" açısından otonom bir Kürt bölgesine dahi izin vermek istememektedir.

Devamı 13. sayfa

İÇİNDEKİLER

Dönüş kahramanımız: Bekir ÇELİK, s. 2

...

TC'nin son çaresizliği: "Sığınmacı Irak askerlerinin" oğzından anti-PKK propagandası, s. 9

...

IHD Amed Şubesi'nin basın açıklaması, s. 10

...

Avrupa'da Kürdistanlı yurtseverlerin emperyalist sömürgeci savaşa karşı toplantı ve gösterileri, s. 11 ve 15

...

Avrupa başında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi..., s. 17

**Direnliş
kahramanlarımız**

Doğum tarihi: 1970
Doğum yeri: Batman/
Çinerya köyü
Şehit düştüğü tarih ve yer:
6 Mayıs 1990, Erzurum

Sadece yukarıda yazılan kün-ye ile Rızgar yoldaşı tanıyamayız. O'nu tanımak için doğup büyüdüğü, petrolün bol olduğu, Rızgar yoldaşın hergün koyunlarını otlatmış Raman Dağları'na, iççilik ve hamallık yaptığı Türkiye metropollerine, İsparta'ya gitmek gerekir. Kısacası Rızgar yoldaşı tanımak, sömürgecilik tanımak, sömürgeciliğin yarattığı ulusal parçalanmışlığı, mezhep çelişkilerini kavramak, ağıret kavgaları sonucu ölen yüzlerce insanımızın durumunu bilmekle mümkündür. Rızgar yoldaşı yeterince anlatamamak endişesiyle vicdan azabı çekiyordur. Yine de bu yoldaşımızın yaşamını sınırlı da olsa dile getirmek anıya bağlılığın bir gereğidir. Kuşkusuz, tüm şehitlerimiz olduğu gibi Rızgar yoldaşın da anısına bağlı kalmamızın temel ölçütü, uğruna can verdiği davaya bağlı kalmak, onu sonuna kadar geliştirmek ve zafere ulaştırmaktır. Ancak temel bu olmakla birlikte, şehitlerin yaşam ve mücadelelerini belgelemek, incelemek ve halkımıza sunmak da anılarına bağlılığın bizlere yüklediği bir görevdir.

Bekir ÇELİK (Rızgar) yoldaş, çiftçilik ve çobanlıkla geçiren yurtaşver yoksul bir ailenin çocuğu olarak Batman'ın Çinerya köyünde dünyaya gelir. Anası, oğlu için daha sonraları şöyle der: "Ben Bekirimi acı ve ızdıraplarla büyüttüm." Bekir yoldaşın yaşamı, birçok Kürdistanlı gibi acı, ızdırap ve özlemlerle doludur. Bekir yoldaş, daha yürümeye başlamaz başlamaz kendisine kuruları otlatma vazifesini virilmiştir bile. Yurtuk emirleri, yarı çıplak ayakları ve küçük boyuyla karşı karşıya Raman Dağları'nı. Saatlerce yol gidip bir aşığı bir yukan kalkıp inen petrol kuyularının kulelerini seyreder. Anus petrolün nereye gittiğini bilmez. Arasında sömürgeci askerlerle karşılaştığında dayak da, küfür de tanır. Rızgar yoldaşın sömürgecilerle tanışması böyle olur, çocukluk

Kahramanlıkta simgeleşen bir yoldaş:

Bekir ÇELİK

yıllarına dayanır. Rızgar yoldaş, bu zorlu yaşam içinde gözüne batan bir demir parçası nede-niyle bir gözünü yitirir.

Rızgar yoldaş, 12 yaşına basar basmaz kendisi gibi dağları mesken tutan PKK savaşçılarıyla tanışır. Meselenin bilincinde olmama da, kendisinden büyük ağabeylerinden Kürt, Kürdistan ağabeylerini öğrenir. Gerillalara yemek ve su getirir. Eğri garjörül kalagnukovlarla işte bu zamanda tanışır, onları okşar, sever.

Diğer yandan ailesinin geçim zorlukları devam etmektedir. Buna katkısı bulunmak için kısa bir süre de olsa Türkiye metropollerine gidip en tortu işlerde çalışır. Girişken, çevik, haksızlığa asla boyun eğmeyen, sürekli karşı çıkan, kavgacı bir kişiliği vardır. İlkokulu köyde döndüncü sınıfa kadar okur ve bir daha okula gitmez.

Daha sonraki yıllarda yaşamına bir de Avrupa girer. Almanya'ya gelişini aile üyeleri şöyle anlatmaktadır: "Ekonomik durumumuz çok kötüydü. Buna düşman baskıları ve operasyonları da eklenince dayanılmaz olduk. Aşiret kavgaları da durmak bilmiyordu. Yaşamımız zehir edildi. Avrupa'ya çıkmaktan başka yol bulamadık."

Rızgar yoldaş da, TC'ye askerlik yapmayacağını söyleyerek 1986 yılı başlarında Almanya'ya geldi. Almanya'ya geldiği ilk günle birlikte, PKK taraftarı olan ailesinin desteğiyle mücadeleye katıldı. Zaten çocukluk yıllarından genilay tanıyordu. Avrupa'daki idile eylemlerine katıldı. Gücü oranında ulusal kurtuluş mücadelemizin propagandasını yaptı. Mücadeleye maddi destek sunmaktan gazete dağıtmaya kadar, ağız asma, bildiri dağıtma vb. faaliyetler de dahil çeşitli faaliyetlere katıldı. Ama O bunlarla yetinmeyecek kadar mücadele ruhuyla doluydu. Kürdistan'daki silahlı mücadeleye tam katılım en büyük arzusuuydu.

Rızgar yoldaş, isteği üzerine 1987 başlarında 3 aylık merkez eğitime alınır. Eğitim ardından tamamıyla profesyonel çalışmalar için girer. Eğitim süresi boyunca fedakarlık, çalışkanlığıyla, sürekli okuma, eğitime arzusuyla kısa zamanda kemalistin geliştirerek örnek gösterilecek bir konuma ulaşır. Eğitim ardından profesyonel çalışmalar için girer. Fakat Rızgar yoldaş için, artık Avrupa'da daha fazla kalmak olanaksız hale gelir. Partiyeye sunduğu bir raporunda ülkedeki silahlı mücadele içinde sili olarak yer alması arzusunun ısrarla vurgular ve bir an önce ülkeye gitmeyi talep eder. Bir

çocuklarının Avrupa'ya kendileri için kurtuluş alanı olarak gördükleri, şebekeler yoluyla ülkeden insanların kaçırılıp Avrupa'ya getirildiği bir dönemde O, "Bak-sınan yoldaş, insanlarımız nasıl oluyor da dünyanın cenneti olan ülkemizden kaçıyorlar?" diye sorup ardından şunu ekliyordu: "İnsanlarımız bilinçsizdir. Kaynağa dönmüşü biz gençler gerçekleştirmeliyiz. Partimiz PKK'nın aşyosında bunu mutlaka başaracağız." Ailesine de, "Beni Avrupa'ya niye getirdiniz?" diye tepki gösteriyordu.

Foto: Berxwedan

Partinin bu isteğini kabul edip de kendisine, "Rızgar yoldaş hazır mı, gidiyorsun" dediği gün, adeta dünyalar O'nun oldu. Rızgar yoldaşın o günkü ruh halini yazıyla anlatılmak mümkün değil. 1987'nin 1 Mayıs'ında Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne giderken, büyük bir coşkuyla, "Ben 1 Mayıs Bayramını Ulusal Önderimizi görerek kullanacağım. İşte benim için en büyük bayram budur" diyordu. Bu, halkımızın gerçek önderine duyulan büyük özlemin, ama aynı zamanda ona kavuşmanın ve güvenin ifadesiydi. Ailesine ise, "Siz haber ırmakların gi diyorunuz, hakkınızın helal edin. Eğer şehit düğünüm, sakın arkamdan ağlamayın. Tam tersine üç defa zılgıt atın" diyerek haşmetlilik ve özgürlük için savaşmanın bir halkın kurtuluşu için taşıdığı anıyı dile getiriyor, ailesinin de bunu böyle algılaması ve gerçeklerini yerine getirmesi istiyordu.

Rızgar yoldaş 1987 1 Mayıs'tan 1988 ortalarına kadar Mahsum KORKMAZ Akademisi'nde siyasi ve askeri eğitim görüldü. Oldukça coşkulu, canlı, gelişmeye açık, yaşına rağmen bir

hayli olgun yapısıyla arkadaş yapısı içinde adeta bir çekim merkezi gibiydi. Partinin sunduğu eğitim olanaklarından çok iyi bir şekilde yararlandı. Ardından Garzan Eyaleti planlamasına katıldı. Ülkeye, silahlı mücadeleye yönelmenin, düşmanla en amansız hesaplaşma içine girmenin son hazırlıklarıydı artık. Ama Rızgar yoldaşı daha önceden tanıyanlar, Akademi ortamında tanıyamıyor, bambaşka bir Rızgar buluyorlardı karşılarında. Çünkü, eski Rızgar gitmiş, yerine yenisi gelmişti. Bu, aynı zamanda PKK'nın Kürt insanını nasıl düşünmeye uğrattığı, nasıl kendi gerçek ulusal ve sınıfsal kumliğini kazan-dıracağına da bir göstergesiydi. Partinin yarattığı yeni Rızgar, ders aralarında diğer arkadaşları bağına toplar, devrimin sorunlarını, ne yapılması gerektiğini konuşur, tartışır, tüm arkadaşlarıyla ilgilenir, yardıma ihtiyacı olanın yardımına koşardı. Askeri konularda da yetkinleşmiş, dikkat ve duyarlılığı gelişmişti.

Eyalet planlamaları ardından sıra ülkeye gitmeye gelmişti. Kendisinin de içinde yer aldığı Garzan Grubu'yla birlikte Akademi'den ayrılacakları gün resmi tören düzenlendi. Verilen sözleri kalagnukovların dağlarda yankılanan sesi karşıladı. Rızgar yoldaşın da içinde bulunduğu tüm Garzan Grubu'nun sözleri çakmak çakmak yanıyordu. Ülkeye yolculuk, kaynağa tüm varlığıyla dönüş başlamıştı artık.

Rızgar yoldaş, ülke topraklarına ayak basar basmaz Raman Dağları'na döndü. Her zamanların küçük Bekir'inin petrol kuleleri durmak bilmekleizin çalışıyordu hala. Ama şimdi kimin için çalıştığı sır değildi Rızgar yoldaş. Raman Dağları, haşırında büyüttüğü küçük çoban Bekir'in kendisini ve tüm Kürdistan'ı sömürgecilerden kurtarmak için gerilla Rızgar olarak dönüşüne tanık oldu. Bu kavuşmanın coşku ve soyluluğunu birlikte yaşadılar dayanışa.

Ülkeye girilikten sonra sömürgecilere karşı girdiği eylemlerden dolayı kısa süre içinde özellikle Batman, Şikeftan ve

çevresindeki karakolların, daha çok üst rütbeli subayların korukulu rüyası haline geldi.

Bu durum Türk basınına da yansdı. Gazeteler, "Bölücü, terörist Rızgar topraklarımızı girdi, Batman petrol rafinerisini bombalayacak" diye manşetler atıyordu.

Rızgar yoldaş sadece Garzan Eyaleti'nde değil, Botan'da da faaliyet yürüttü. 6 Mayıs 1990 günü sömürgeci Türk ordu birlikleriyle Erzurum alanında girdiği bir çatışmada kahramanca direnerek iki yoldaşıyla birlikte şehit düştü. Rızgar yoldaş, ilk çatışma anında ağır yaralanmış olmasına rağmen, devrimci sorumluluk duygusunu, Partiyeye bağlılığı ve Parti değerlerini koruma ilkesini bir an olsun aklından çıkarmadan yanında bulunan arkadaşlarına, 30 milyon TL tutarındaki Parti parasını vererek, "Yoldaşlar, alın bu paraları, Partinin malıdır. Mutlaka Partiyeye ulaştırınız. Bu silahımı da alın ve beni bırakıp gidin. Yarım çok ağır, kurtulmam mümkün değil" diyerek devrimciliğin en temel ilkelere ölümlerle burun burunayken bile elden bırakmayarak kadar yetkin bir devrimciydi. Yoldaşları, O'nun bu arzularına rağmen düşmana bırakmayarak çatışma alanının dışına çıkarırlarken yoldaş yoldaşların omuzlarında şehit düştü. Rızgar yoldaşın şehit düştüğüne düşman bile inanmazdı. Batman yakınlarındaki bir karakol başçavuşu, "Hayır, hayır bu diğer Rızgar'ın (Ahmet Ergin) intikamını almamış ölmüş" diyebiliyordu. Çünkü Rızgar yoldaş, sömürgeci-faşist düşmana karşı Partinin, halkın ve şehitlerin kenkin bir intikam talici olduğunu kanıtlamıştı.

Rızgar yoldaş, her yayın dağıtımında, yürüyüş ve mitinglerde aramızda, bizimle, Mahsum KORKMAZ Akademisi'ndeki diploma törenlerinde... aramızda yaşıyor.

Sana söz veriyoruz Rızgar yoldaş, dağıtıldırduğun bayrak daha da yükselcek, uğruna şehit düştüğün Kürdistan adım adım özgürleştirilecek, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin zaferi mutlaka yaratılacak. Bu yolda, senin ve diğer tüm şehit yoldaşların komutası altında Partimiz PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK ve Ulusal Önderimiz APO'nun ıslıklı yolunda yürüyeceğimize söz veriyoruz.

- Direnliş şehitlerimizle anıları bağımsız Kürdistan'ı yaratanın teminatıdır!

Amele

Berxwedan

Rojnameya Kurdî u Tirkî

Berxwedan-Verlags-GmbH

Marken Str. 6-7

Postfach 16 12

4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜÇEYAN

(HABER MERKEZİ)

Tel: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Australya 3.00 \$ / Australya 18.00 s

İtalya 60.00 bfr / İtalya 8.00 dkr

Fransa 6.00 ff / Hollanda 3.00 hfl

İngiltere 0.80 £ / İsviçre 6.00 sfr

İsviçre 2.60 sfr / Norveç 10.00 nkr

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi Almanya dışı

6 ay 30.- DM 6 ay 35.- DM

12 ay 60.- DM 12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Midyad

İlçe merkezinde azılı bir ajan ölümle cezalandırıldı

Kerboran (Berxwedan): 2 Şubat günü saat 16.00 sularında Raci Sebrîyê Cusro (Sabri Aslan) adlı ajan, ARGK gerillaları tarafından kurşuna dizilerek öldürmele cezalandırıldı. İki haririn vücudu-

na en az 20 mermi isabet etti. Sabri Aslan, Midyad alanının en büyük ajanı kabul ediliyordu, alanda da sömürgeci güçlerin en büyük dayanaklarından biriydi. Bu nedenle birkaç defa vurulmak istenmişti. Ajan, ilçe merkezinde sömürgeci askeri güçlerin korunması altında kalıyor, evinin içinde yaptığı beton bir

sığınakta uyuyordu.

Aynı zamanda Dekûrî aşarlarından da olan Sabri Aslan, Midyad ve Kerboran (Darğecî) alanlarında koruculuğu geliştirmek isteyenlerin başında geliyordu. 1987 yılında Kerboran alanında ARGK'nin yaptığı bir baskın eylemi nedeniyle alana gelen Turgut Özal'ı arabasıyla olayın olduğu Gundikê Pirto köyüne yine bu ajan götürmüştü. 1990 yılı içinde Kerboran ilçe merkezinde esnaf ve halk boykot eylemi yapınca, Sabri Aslan, Dekûrî aşiretinden olan esnafı tehdit ederek, çoğunun eyleme katılmamasına yolaçmıştı.

Bu açıdan ARGK'nin gerçekleştirdiği intikam eylemi, alanda Türk sömürgecilerine büyük bir darbe oldu. Olaydan sonra, polisler on kadar yurtseveri gözaltına aldılar.

4 düşman askeri öldürüldü, 2 başçavuş yaralandı, ilk başçavuş da gerillaların eline sağ olarak geçti. 24 Ocak günü gerçekleştirilen bu pusu eylemini ve kayıplarını Türk sömürgecileri gizledi.

İlçenin Kadîşê mntıkasında gerçekleştirilen ikinci pusu eyleminde ise çok sayıda düşman askeri yaralandı. Bunlardan ölen olup olmadığı öğrenilemedi.

Sêrt - Bismil

Sêrt ve Bismil'de biri bayan iki ARGK savaşıcısı şehit düştü

Sêrt-Bismil (Berxwedan): 4-5 Şubat gecesi, saat 01.30 su-

Foto: Berxwedan

Wan

Şehir merkezinde ajanlık yapan bir müteahhitin arabası yakıldı, ERNK ve ARGK bildirileri dağıtıldı

Wan (Berxwedan): 1 Şubat günü şehir merkezinde ERNK Rêngê Komîteşêre bağlı yurtseverler, Celal Yavaş adlı ajanlık yapan bir müteahhitin arabasını uyan amacıyla yakdılar. Ayrıca Ocak sonu ve Şubat ayının ilk yarısında üç defa kitlere bikiiri dağıtıldı.

Çel

İki ayın ARGK pususunda 4 asker öldürüldü, 2'isi başçavuş çok sayıda asker de yaralandı

Çelamerç (Berxwedan): Çel (Çukurca) ilçesinin kırsal kesiminde Sere Çaliya mntıkasında ARGK gerillalarının bir düşman birliğine kurdukları pususu sonucu

larında Sêrt'in Çakmak mahallesinde sömürgeci güçlerin bir eve yapıldıkları baskın sonucu meydana gelen çatışmada bir bayan ARGK savaşıcısı şehit düştü.

Muhabirimiz ve şehirden çeşitli kaynaklardan aldığımız bilgilere göre olay şöyle meydana geldi: Polis ve özel tim elemanlarından oluşan büyük bir düşman gücü, muhtemelen bir ihbar sonucunda olacak, Kurtalan yolu üzerinde, Evren ilkokulunun yanında bulunan Derxalipli (Bostancık köyü) bir yurtseverin iki katlı evine baskın düzenlemek istediler. Ev, sömürgeci askeri tuğayın hemen yanında olduğundan, askerler de roketlerle baskına katıldılar.

Evin içinde bulunan ve muhtemelen tek başına olan bayan ARGK gerillasının direnişi neyle sömürgeciler iki saate kadar eve giremediler. Bu arada bayan devrimcinin üzerinde bulunan iki el bombasını asker ve polisler doğru fırlattığı, ancak bunların patlamadığı belirtildi. Daha sonra ARGK savaşıcısı elinde kalan tabanca ile direnişini sürdürdü, bu ateş sonunda iki polisin vurulduğu tespit edildi, polislerden birinin kafasını mermi sıyrıldı, ikinci poliste bacağından yaralandı. Bazı yurtseverler, bir polisin öldüğünü belirttikçe de, bu haber kesinleştirilemedi.

ARGK savaşıcısı, roketlerle yankıya dönen evin içinde iki saat

direnişini sürdürdü, son mermisini kendisine karşı kullanarak, düşmanın eline sağ ya da yaralı geçmedi. Olay yerine gelen Sêrt Savcısı, bayan devrimciyi baskın kontrolü için doktora muayyeneye gönderdi. Doktorun kızlık raporu vermesi üzerine, hastane personeli ile faşist savcı arasında gergin bir tartışma çıktı. Sömürgeci savcının uygulaması halkta da büyük tepki yarattı.

Bayan devrimcinin şahadetli halkta büyük özenti yaratırken, gösterdiği direniş, düşmanın eline sağ geçme yerine ölümü tercih etmesi ve bir tabancayla iki polisi vurması halk nezdinde bir anda onu kutsallık derecesine yükseletti. Şehit bayan devrimcinin cenazesi 5 Şubat günü belediye tarafından kaldırıldı. Kesin olmamakla birlikte şehit savaşıcının "Sultan" kod adını kullandığı, asıl adının "Yıldız", doğum yerinin Gerçûğ olduğu ve ailesinin de Nisêbin'de oturduğu bildirildi.

ERNK Nisêbin Yerel Temsilciliği'nin 15 Ocak 1991 günü halka dağıttığı ve gazetemize geç ulaşan bildiriyi kısıllarak veriyoruz.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Son günlerde Kürt halkının ulusal birlik ve beraberlik içinde hareket etmesi ve PKK'nin öncülüğü altında daha fazla birleşmesi, TC'yi ıtlce korkutmuş ve komuyu TC'nin ilgilendiği temel konu haline getirmiştir. Bu nedenle halklar savaş istemezken, faşist Türk devleti savaşın çıkması için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

Bölgemize TC'nin en ağır silahları yerleştirilmiştir, zehirli gazlar depolanmıştır. Türk vatandaşları bölgeden uzaklaştırılmıştır. Diyarbakır, Batman, Muş ve Van askeri havaalanları savaş uçakları ve kimyasal silahlarla doldurularak, halkımız canlı alper haline getirilmiştir.

Savaşla TC'nin saldırıyı planladığı hedefler şunlardır:

- 1- Kürt halkının askeri kamplarına saldırarak,
- 2- Kürt köylüleri katletme, erzak ve hayvanlarına elkoyma ve sularını zehirleme,
- 3- Ulusal mücadelemizin ileri boyutlarda olduğu şehirlerimizde zehirli gaz bombaları atma ve gerektiğinde bunu Saddam'ın boynuna atma,
- 4- Yurtsever-demokrat aydınlarımızı hemen toplayıp hücrelere doldurma ve imhaya tabi tutma,
- 5- Saddam askerlerinin Kuveyt'te yaptığı gibi dükkan ve evlerimizdeki erzak, para, altın gibi kıymetli tüm eşyaları talan etme,
- 6- Halkımızı camilere toplayıp sahte tarikatçılar vasıtasıyla kahramanca çarpışan gerillaları kötölemek ve yurtsever imamları katletmek,
- 7- Gençliğimizin toplu bulunduğu ve birliğini oluşturabildiği okul ve üniversiteleri kapatmak, devrimci gençleri toparlayıp katletmek,
- 8- Bölgemize giriş-çıkışı yasaklayarak, ülkemizin diğer bölgeleri ve dış dünyadan izole etme vb.

Önemlerimiz:

- 1- Tüm halk olarak çelişkilerimizi bir yana bırakıp dost olmalı, birlik ve beraberlik içinde hareket etmeliyiz.
- 2- Anşın TC ve yöneticilerinin halka düşmanlığı ve planları konusunda, herkesi duyarlı kılmalıyız.
- 3- Elimizde saklı tutduğumuz sopadan bıçağa kadar ne tür silahlarımız varsa, kendimizi korumak ve gerektiğinde düşmana vurmak için hazır hale getirmeliyiz.
- 4- Zehirli silahlara karşı yiyeceklerimizi havanın girmeyeceği yerlere saklamalı, bunları düşmana yedirmemeliyiz.
- 5- Sığınak yapmalıyız, bir tehlike durumunda sığınak bezlerle ağızımızı kapatmalı, evlerimizin pencere ve deliklerini kapatmalıyız.
- 6- Polis ve timleri mahallelerimize sokmamalıyız, kendi yöntemlerimizde ve gerektiğinde ailelerimizi yakalamalıyız.
- 7- En önemlisi ulusal kurtuluş önderimiz PKK'nin saflarına koğmalıyız. Partiyi ve tanıştığımız yurtseverlerle ilişkilerimizi güçlendirip savaş cephemizi genişletmeliyiz.
- 8- Partimiz PKK'ye ekonomik yardama koğmalıyız, elbise, ayakkabı, silah, para vb. yardımları onlara ulaştırmalıyız.
- 9- Hiçbir şekilde TC devletinden merhamet beklememeliyiz. Savaşarak güzell-zengin ülkemizi, Kürdistan'ı kurmalıyız. Biz Kürt halkının bundan başka seçeneği kalmamıştır.
- 10- Kürt aydın ve demokratlarının halklarına öncülük etmeleri ve partiye dayanışmaya girmelerini sağlamalıyız.
- 11- Düşmanın baskı ve zulmüne rağmen ülkemizi terketmemeliyiz, toprağımıza sıkı bağlanmalı ve bunun için de gerektiğinde şehit olmasını bilmeliyiz.

Zengin fakir demeden yurtseverler olarak hepimiz partiye ilağıya geçmeli, çıkarak bir bölgesel kavgadan onu devrimci dönüşüme uğratarak halkımız adına yararlılık çabası içine girmemiz gerekmektedir. İlk etapta bize bomba atıp bizi inciltebilir ve bununla direniş istemimizi kırmayı hedefleyebilirler. Ama sonradan elimizden kurtulamazlar. Birlik ve beraberliğimiz, ulusal birliğimiz güçlü çıkarsa onları Kürdistan'da bırakırız. Sömürgeci harbarlarının 3-4 bin yıllık işkence ve vahşetlerinin hesabını sorma zamanı gelmiştir. Kürdistan'ı onlara mezar edeceğiz. Dünyanın tüm özgür halkları gibi biz de özgür olmak istiyorsak, zenginliğimize sahip olmak istiyorsak, buna ancak yititçe savaşarak ulaşabiliriz.

- Her türlü sömürgeci-emperyalist entrikaya karşı PKK, ERNK ve ARGK saflarında birleşelim!
- Yaşasın Başkan APO!
- Yaşasın devrimci halk direniş komiteleri!
- Her tıft ji bo Eniya Zargariya Netewa Kurdistan!

Cizra Botan

İki yurtsever sömürgeci güçlerin pususu sonucu şehit düştü

Cizra Botan-Nisêbin (Berxwedan): 3 Şubat gecesi Cizra Botan ilçesinin Güney Kürdistan sınırına yakın Tildarê ve Bazîfê köyleri arasında sömürgeci güçlerin pususuna düşen genç haliindeki Nusrettin İŞİN ve Ah-

met BİLGE adındaki yurtseverler şehit düğünler. İki yurtseverin cenazesi gömülmek üzere Cizara Botan belediyesine teslim edildi, ancak ailelerinin gelip derlenmesi sonucu cesetler teslim edildi. Nurettin İŞİN'in cenazesi, ailesinin oturduğu Nisebin'e gömüldü, Ahmet BİLGE'nin de Hezex (İdi) 'e.

Şehit iki yurtsever de ERNK'nun aktif çalışanları durumundaydılar, abanı iyi tanıdıklarından dolayı ARGK gerillalarından yardımcı oluyorlardı. İki yurtseverin şahadetü çevrede üzüntü yarattı.

Çewilk

Şehit savaşçı Aydın KAYA'nın cenazesi büyük bir törenle kaldırıldı

Çewilk (Berxwedan): 1 Ocak 1991'de Erzincan'ın Gogal (Karayazı) ilçesi, Reşo köyü, Gültepe mezarındaki çarpışmada şehit düşen İki ARGK savaşçısından Aydın KAYA (Diyadin) 'nın cenazesi, doğum yeri olan Çewilk'e bağlı Çilkani (Yeniköy) köyünde büyük bir kitlelerin katılımıyla törenle kaldırıldı. 31 Ocak günü kaldırılan cenazeye 2000 kadar yurtsever eşlik etti.

1 Şubat cuma günü de bu defa camide kitlemel bir anma toplantısı yapıldı. Bu toplantıda konuşan köy imamı, Aydın'ın kutsal bir yolda şehit düştüğünü, arkasından ağlamanın faydasız olduğunu, bu şekilde sarfedilecek enerjinin başka savaşçılara destek olarak verilmesi gerektiğini ve şehitlere bağlı olmanın da ancak bu şekilde mümkün olacağını söyledi.

Erzincan DGM'de görülen Kars davası

Sömürgeci faşist TC devletinin Eldin 1990'da, Kürdistan ve Türkiye metropollerinde Kürt halkına ve onun öncü gücü PKK'ya yönelik başlatmış tutuklama kampanyası sonucu, Kars ve çevresinde de onlarca Kürt insanını ve yurtseveri tutuklayarak Erzincan DGM (Devlet Güvenlik Mahkemesi) 'ne sevketti.

28 Aralık 1990 tarihinde Erzincan DGM'de görülen Kars davasında, tutukluların mahkeme günü göstermiş oldukları kararlı tutum, ortak tavır ve savunmaları faşist mahkeme heyetini zorluyor ve itirazı. Özellikle Kars polisinin senaryosu ilk etapta yakalayıp işkence ve tehditler sonucu itiraz ve teslim vermeye zorladıkları dört unvanın zoraki itirafı ve açıklamalarından netice olarak faşist savcılar tutukluları yargılamaya çalışmaları boşa çıkıyor. Çünkü tutuklulara ilişkin ellerinde belgelerin verilmemesi dışında hiç bir delil yoktur.

Bundan dolayı da, polisin kuyruğu (ki Kars davasında daha önce tahliye olan bir yurtseverin polis açtığı günü söylüyor; İbrahim yavaşımız başka bir şey yoktu, canımız eldi biz de şifari tutukladık) düşünce ve senaryosu sonucu tutuklayıp itirafa zorladıkları dört unvanı, mahkeme heyeti de yorulan itirafa zorluyor. Savcı yürütülen dava cezasında açık faşist yüzünü göstererek bu dört unsura şöyle

Erivan - Ermenistan

Tanınmış Kürt şair ve yazar Prof. Salt İbo katledildi

Berxwedan Merkez Bürosu-Erivan Tıp Enstitüsü yöneticisi, tanınmış Kürt şair ve yazar Prof. Salt İbo, 18 Ocak günü Ermenistan'ın başkenti Erivan'daki işyerinde uğradığı bir saldırının sonucu kafasına kurşun sıkılarak katledildi.

Cinayeti kimin işlediği ortaya çıkmadı, Erivan'daki bazı Kürt çevreleri başta Ermeni milliyetçilerinin cinayeti işlemiş olabileceğinden kuşlanıyorlar, ancak Ermeni hükümet kaynakları, cinayeti kimin işlemiş olabileceği konusunda henüz bir açıklama yapmış değil.

Daha önce de masum bir Kürt yurtseveri, Ermeni-Azeri çatışmalarının yoğunlaştığı bir dönemde Ermeni başnaz milliyetçileri tarafından katledilmişti.

3.5 milyon nüfuslu Ermenistan'da 150 bin kadar Kürt bulunuyor. Kürtler Kuzey Kürdistan sınırına yakın verimli kutsal alanda ve başkent Erivan'da yoğunlaşmış durumda. Tarım ve hayvancılıkta uğraşan Kürtlerin durumu iyi sayılıyor. Şehirdeki Kürtler de entelektüel alanda ilerlemiş sayılıyorlar. Erivan'da kültürel konularda Kürtçe yayın yapan bir radyo ve bir gazete var.

Ancak Ermeni-Azeri çatışmaları başladıkten sonra Kürtlere yönelik tehlike de artmaya başladı. Deprem, Karabağ'dan olan güç ve ekonomik darboğaz Ermenistan'da hem bunalım yarattı, hem de şoven milliyetçi çevreleri palazlandırdı.

senliyor: "Evladım, bilyorunuz devletün sizin (itirazçılar) için çıkarmış olduğu pısmanlık yasası vardır. Bundan yararlanın, sizin serbest bırakacağız". Halkımız ve onun öncü güçleri tarafından onay görmeyen bu faşist yasayı, savcı papağan mülk ve yalvarıncasına birkaç kez tekrarlayarak polis tarafından itirafa zorlanan dört unvanın zoraki itirafı ve açıklamalarından netice olarak faşist savcılar tutukluları yargılamaya çalışmaları boşa çıkıyor. Çünkü tutuklulara ilişkin ellerinde belgelerin verilmemesi dışında hiç bir delil yoktur. Bundan dolayı da, polisin kuyruğu (ki Kars davasında daha önce tahliye olan bir yurtseverin polis açtığı günü söylüyor; İbrahim yavaşımız başka bir şey yoktu, canımız eldi biz de şifari tutukladık) düşünce ve senaryosu sonucu tutuklayıp itirafa zorladıkları dört unvanı, mahkeme heyeti de yorulan itirafa zorluyor. Savcı yürütülen dava cezasında açık faşist yüzünü göstererek bu dört unsura şöyle

Remzi Koca / 29.12.1990

YİĞİT KÜRDİSTAN HALKINA

Son yılların en ciddi tarihi saldırı, başta Ortadoğu olmak üzere, ülkemiz Kürdistan'da da yaşanmakta olup, dünyanın ezilen sömürge halklarıyla, emperyalist güçlerin kıyasıyla bir savaşı "Körfez krizi" biçiminde maskeleyemeye çalışılmaktadır.

Genelde, emperyalist güçlerin bir hareketi gibi gözükmektedir. Kuzey-Güney çatışmasının çeşitli biçimlerde patlak vermesini ifade eden bu kriz, özde bağimsızlık, özgürlük ve demokrasi hareketinin gün geçtikçe yeni mevziler kazanarak güçlenmesi olayıdır. Bundan dolayı, dünyanın emperyalist güçleri, yaşadıkları çıkmazlardan kurtulmak için, bu yoğun çatışma ve çelişkilerine çözüm aramaktadırlar.

Bugün, bütün çelişkilerin ve çatışmaların odağı durumunda olan ve son derece bilinçli olarak gücüyle edilmeye çalışılan sömürge, yeni sömürge halkların mücadelesinin kazandığı boyutlar, yakın geleceğe damgasını vuracağından ve dünyanın siyasal-geografik haritalarını değiştireceğinden, bütün güçler bunun önüne geçmek için saldırmakta ve içinden çıkamadıkları kurtlarına çözüm bulmakta, bölgesel savaşlarda ve mazlum halkların edimlerinde bulmaktadır. Bunun en açık örneği Ortadoğu'da, mazlum Kürdistan, Filistin, Arap ve Türkiye halklarının acımasızca edilmesinde görülmekte olup, yakın geleceğin en güçlü odak noktalarından biri konumunda bulunan Kürdistan ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ise, savaş alanı olarak ele alınmakta, halk toprak ve tarih olarak yok edilmek istenmektedir.

Yalından tarık olduğumuz gibi, özellikle Körfez meselesinde ciddi gelişmeler yaşanmakta, başta ABD olmak üzere, tüm emperyalist güçler ve Türk devleti, saldırı planlarını adım adım hayata geçirmektedirler. Bu planlar, bugün Irak'ın Kuveyt'e saldırmasından dolayı ortaya çıkan gelişmeler olmayıp, (Bu, için görüldüğü kadarı) uzun yıllardır planlanan ABD emperyalizminin ve kuklalarının Ortadoğu politikalarının bir sonucudur. Bunda Amerika ya da Saddam'a haklı hak-sız olarak yaklaşmak, yapılabilecek en büyük hata olup, böylece bir yaklaşımın içine girmek, emperyalist politikalarının uzantısı haline gelmektir. Çünkü, mesele ne Saddam'ın Kuveyt'e girmesidir, ne Hırlırmış Milletler'in "Kuveyt halkını koruma" olayıdır, ne de halkların kanlı katli olan Amerikan emperyalizminin bölge çıkarlarını koruma olayıdır.

Olay, hem emperyalizm hem de sosyalist ülkeler açısından önem taşıyan, yakın geleceğe damgasını vuracak olan halkların özgürlük, bağimsızlık ve demokrasi hareketinin Ortadoğu'dan alevlendirilmesi, bunu da özellikle Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin muazzam gelişimi katedilmesi, hem dünyada, hem bölgede halkların ve işçi nüfusunun demokratik hareketini gün be gün yükseltmesidir. Bundan dolayı, yakın geleceğe hakim olmak için Ortadoğu politikasını gündeme sokmakta, en zayıf halka olan Ortadoğu ise, emperyalizmin lehine elde tutulmak istenmektedir.

Yapılan senaryolar, hangi tarzda sahneye konursa konsun, amaç insanlığın katledilmesi, halkların kanlı katli ABD ve Avrupa emperyalizminin, faşist Türk devletinin ve kukla Arap

gerekliğinin hakimiyeti altında tutulmasıdır. Bundan hareketle, olaya Saddam-ABD çatışması ya da Saddam Hırlırmış Milletler askeri güçlerinin çatışması olarak bakmamak gerekiyor. Çünkü, bunlar nasıl Hırlırmış Milletler ki, dünyada, Ortadoğu'da, Kürdistan'da yaşanan katliamları görmemekte, içine girdikçe ortaya atılmaktadır. Bunlar, halkımız tarafından artık kabul edilmeyecek olan insanlık dışı politikalar ve uygulamalar olmaktadır. Bundan dolayı yakın tarihte Körfez savaşı (ki çıkacak) çıkarsa da, bu, bizim açımızdan bir anlam ifade etmeyecek, ama iyi değerlendirilebilirse, kazanacağımız muazzam gelişmeleri de beraberinde getirecektir.

Süreç, son derece tarihi, bizim açımızdan muazzam bir imkanın yakalanması demektir. Bu, topyekün bir savaş içine girmek, başlamak, özgür bir Kürdistan yaratılması olayını gerçekleştirmektedir. O zaman, böylece bir savaş durumunda yapacağımız görevler, alınacaklar ve hazırlıklar vardır. Bunlar,

1- Herşeyden önce, emperyalist, faşist Türk devletinin, halkımızı yok etmek, kaçırmak için yaptığı alçakça propagandalarına, güç gösterilerine inanmamak, boşa çıkarmak,

2- Meydana gelebilecek olan savaş halinde, emperyalist güçlerin ve faşist Türk devletinin saldırılarına maruz kalmamak için ölenemelerimize ve korunmaya önem vermek,

3- Bu aşamada, düşmanın yoğun savaş propagandalarından dolayı, halktan bilinçsiz, ötekiler bazı kesimler yerinden, yurtdışına koparak "göç" etmekte, bu şekilde bilmeyerek de olsa, düşmanın istemini yerine getirmektedir. Ortaya çıkacak olan savaş durumu, yeni bir durum değildir. Biz, zaten savaş yıllardır yaşamaktayız. Bundan dolayı, göç etmekten ziyade, bu savaşın lehimize çevrilmesi için iyi hazırlanmalı, bu savaş, faşist Türk devletini yenilgiye uğratabilcek, tarihin çöplüğüne atarak bir savaşa dönüştürmeliyiz. Ülkemizi, toprağımızı, köylümüzü, ailemizi, gerillalarımızı geride bırakmadan ziyade, silahlanmaya ağırlık vermemeli, bıçak kuzma-balta-sopa olarak vb, kesici aletlerle kendimizi silahlandırmak, imkanlarımızı el veriyorsa bunu daha da geliştirmeliyiz. Çünkü, içerisinde yaşadığımız süreç bunu gerektirmektedir. "En iyi savunma saldırıdır" diyerek, düşman bize daha fazla yönelmeden, biz onu vurmamız.

4- Topraklarımız, köylümüzü, ailemizi, düşmanlarımızın nükleer vb bombalarından korumak istiyor-sak, bizleri, kadın ve çocuklarımızı barındıracak binlerce mağduru, dağımız, yerimiz vardır. Onları oraya çekmeli ya da bulduğumuz yerde barınaklar yapmalı, ama kesinlikle toprağımızda ölmü kabul etmeli, bize bunu beva gören düşmana topraklarımızı mezar haline getirmeli, gerillalarımızı, ordumuzla birlikte düşmana kölmül darbeler vurmaktır. Yavaş yavaş yolu budur, başkası olamaz.

5- "Ne olacak, ne yapacağız" diye beklemek ölmü beklemek demektir. Emperyalizmin, faşist Türk devletinin bizi nasıl öldüreceğini, topraklarımızdan nasıl çıkaracağını planlarını yaptıkları, gün be gün uyguladığı bir süreçte,

biz de, insan ve halk olarak nasıl yaşayacağımızı, nasıl toprağımızı, durumumuzu, gerçelimizi koruyacağımızın planını yapmalı ve vakit geçirmeden hayata geçirmeliyiz. Bunda geç adım atmak, düşmana bir mevzi kazandırmak demektir.

O halde, hepimiz kafamızı bu doğrultuda çalıştırarak, basit çıkarlar için yaşamak yerine, bütünü, onuru, gerçek çıkarlar için kazanma savaşını verelim.

6- Biz, savaşan, direnen ve kazanma yolunda ilerleyen bir halkız. Bundan dolayı, bizim kölelik zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyimiz yoktur. Faşist kazanacağına Bağimsız Özgür ve Demokratik bir Kürdistan vardır. Buna ulaşmak da, göç etmekle, susmak, geri çekilmek, "ne olacak" diye beklemek değil, düşmanlarımızı karşı silahlamak, savaşmak, onu her yönden vurmakla mümkündür.

7- Bundan, hareketle, bütün halk güçlerimizi kendilerini savaş kurmayızın, ordumuzun idaresi altında görmeli, bütün emir-komutalarına göre hareket etmeli, halkımızın her bireyi, kendisini mülkümüzün bir komutanı, bir savaşçı olarak hazır hale getirmelidir. Kendi askeri, siyasal, sosyal birliklerini oluşturmali, düşmana her an, her yerde vurabilecek "kukla komutanları" oluşturmali.

Bugün, savaş çıkarsa da (ki çıkacaktır), çıkarsa da, içinde bulunduğumuz süreç de, herkeşin bulunduğu yerden, imkanlarına ve gücüne göre düşmana saldırıya geçmesi, yapılması gereken en doğru hareket tarzıdır. Halkımız, savaş içerisinde olduğunu, bu savaşın da bağimsızlık ve özgürlükten başka bir amaç gütmeyeceğini, bunun için de ne pahasına olursa olsun, faşist Türk devletinin yollarına için hareket etmemiz, tek yaşam yolu olduğunu bilmek durumundadır.

ABD emperyalizminin, faşist sömürgeci Türk devletinin ve emperyalizmin kuklaları gerici-faşist Arap devletlerinin planlarının, savaş çıkartkanlığının tek amacı, gelişen ulusal kurtuluş ve demokrasi mücadelelerini durdurmak, bunun için de Ortadoğu'ya kan gölüne çevirmek.

O halde, bütün bu güçlerin politikalarına karşı en doğru politika, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin ve Ortadoğu'daki ezilen halkların mücadelelerinin sonuca götürülmesidir. Bunda önderlik rolünde olan halkımızın kendisini bir komutan, önder, bir savaşçı, bir ileri, demokrat, yurtsever ve özgür insan olarak görmek, kendisi için doğru olanı nerede ve nasıl olursa olsun yerine getirmesi gereklidir.

Kürdistan'ın Özgürlük ve Direniş kaleleri olan dağlarımızda ARGK Gerillaları her zaman halkımızla, onun özgür geleceği için elde silah savaşmakta ve yaklaşık 15 yıldır gördüğümüz gibi TC'yi dize getirmektedir.

O zaman takip edilmesi gereken tek yol vardır; canlarımız, kanlarımızı halkımız için toprağa katan şehitlerimizin emirlerini yerine getirmek ve ne pahasına olursa olsun, onların bizlere, halkımıza emanet ettiği bayrağı sonuna kadar götürmek ve "Ya Kürdistan ya ölüm" demektir.

Yazın devam ve sonuna Kürdistan halkının elinde tutulmuş

Yazın uyarılarına yolda yürüten "Ya ölmek ya ölmek" öykü, Kürdistan: Dışımız

Yazın ARK gerillaları

Zahid FIK, ERN, ARGK önderliğinde savaşın yeni halklarımız

Emperyalist savaş Kürdistan'ın bağimsızlığı ve özgürlüğüne karşı savaşın önüne geçmek için her

Mardin Eyaleti ARGK Komutanlığı 14.01.1991

SAVAŞ TEHDİTİ ALTINDA KÜRDİSTAN'DA SON DURUM

AMED

Savaş uçakları ve patriotlardan sonra şimdi de ABD deniz piyadeleri

Şubat ayı başlarında Amed askeri havaalanına 1000 ABD deniz piyadesi geldi. Diğer askeri uzman ve teknisyenlerle böylece Amed'teki ABD askerlerinin sayısı şimdiden birkaç bindi. Türk ve ABD yetkilileri, deniz piyadelerinin varlığı ve hangi amaçla Amed'te konumlandıklarını gizliyor, ancak bunların bir kara savaşının habercisi olduğundan kuşku duyulmuyor.

Öte yandan TC, Irak'ı provoke etmek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Sadece ABD'nin değil, Türk savaş uçakları da Irak'ı bombalamaya gidiyor. Türk askeri yetkilileri, savaş uçaklarının eğitim amacıyla havalandıklarını açıklamasını yapıyor. Ancak bir eğitim uçuşunun süresi en fazla 20 dakika. Halbuki yüklü olarak kalkan savaş uçakları en erken bir saat sonra, o da boş olarak geri dönüyorlar. TC'nin inkar etmesine rağmen, bombalamaya incirlik ten kaçan ABD'nin B-52 bombardıman uçakları da katılıyor.

Halkın göçü durdu, yerine kaynaşma başladı.

Halk ANAP hükümetinin "dil serbestisi" oyunu ile alay ediyor

Savaşın ilk günlerinde şehirde panikle kaçanların ve uzaklaşanların tümü -zenginler hariç- geri dönmüş durumda. Halk görülür bir şekilde ekonomik açıdan yoksullaşmış. Bunu halkın günlük yaşamının her alanında görmek mümkün. Ellerinde ne varsa satarak ve harcayarak şehirden uzaklaşanlar, dönüşün ardından pişmanlıklarını gösteriyorlar.

Şehirde yoğun tutuklamalara rağmen, halkta ve gençlikte büyük bir kaynaşma var. Son bir ay içinde ERNK ve PKK'ye ait bildiriler birkaç defa şehir merkezinde dağıtıldı. Kitleli gösteri korkusuna karşı her taraf asker, resmi ve sivil polis dolu. Özellikle okullar ve camilerin etrafında alınan güvenlik önlemleri ağır boyutlarda. Camilerde alınan tedbirler cuma günleri daha da artıyor. Şehrin kalabalık yerindeki merkez camide, polisler cuma namazında içiçten videoyla çekim yapıyor. Bu uygulama halkta tepkiyi gittikçe daha da artırıyor.

Temas kurduğumuz yurtseverlerden, halkın ANAP hükümetinin dil serbestisi oyununu nasıl değerlendirdiğini sordüğümüzda, "Herkes alay ediyor" cevabını aldık.

Savaş, Güney Kürdistanlı sığınmacıların durumunu daha da kötüleştirdi

Amed yakınındaki mülteci kamplarında tutulan Güney Kürdistanlı mülteci peşmergeleler ve alilelerinin kamp dışına çıkmaları yasaklandı. Aynı şekilde ticaret yapmaları da yasaklandı. Peşmerge pazarı olarak ad yapan ve halkla temas olanağı yaratan pazar da kapatıldı. Kamp sıkı kuşatma altında olduğundan kampta nelerin olup bittiği bilinmiyor.

yüzyüze. Son bir hafta içinde 4 çocuğun zatüre ve açlıktan öldüğü tespit edildi. Aldığımız haberlere göre, IHD Wan şubesi, Şubat ayının ilk on günü içinde muhtaç kişilerden bazılarını kömür dağıttı. Yine IHD'nun girişimleriyle bazı sağlık sorunlarına belli bir müdahale var, ancak bunun yeterli olmadığı ve yeni ölümlerin olabileceği endişesinin hakim olduğu İnsan Hakları Derneği yetkilileri tarafından bildirildi.

Çel civarına atılan bombalar, Çolamerg'te camları kırdı

Hazex caddeleri askeri araçtan geçmiyor

WAN - ÇOLAMERG

Wan' da soğuklar ve açlık çocukları kırıyor

TC savaş uçaklarının Şax-Kato ve Çolamerg-Sumbil dağına bombalaması halkta büyük tepki yarattı. Halkta egemen kanı, TC savaş uçaklarının, savaş biraat bilerek gerilla bölgelerini bombaladığı şeklinde.

Halkın tepkisi üzerine, TC askeri yetkilileri, "Irak'a bombalamaya giden uçakların yükleriyle inişe geçemedikleri, bu nedenle de fazla kalan bombalarını uygun yerlere bıraktıkları" şeklinde açıklama yaptılar.

Ağır kardan dolayı Çolamerg yönüne olan askeri sevkıyat azalarak devam ediyor.

Halk savaş, TC ve ABD'yle aynılaştırmış. Halk camilerde toplanıyor. Bu ara tutuklamalarda duraksama olmamakla birlikte, yurtseverlere yönelik yoğun takip var. Şehirde ERNK bildirilerinin dağıtılması düşmanı ilçe endişelendirdi.

1990 yılı içinde Çolamerg, Şax (Çatak) ve Berwari (Pervari)'nin boşaltılan köylerinden Wan'a sığınan binlerce köylü barınak, sağlık, yiyecek ve yatacak sorununu nedeniyle ciddi tehlikelerle

31 Ocak günü patlayan bombalar, şehir merkezinde deprem sarsıntısı yarattı. Çok sayıda bina ve evin camılarının kırılmasına yol açtı. Şehirden yurtseverler, Çel tarafından her gün aynı seslerin geldiğini, fakat bu defa ki patlamanın şiddetinden çok daha yakına, yani bombaların Çolamerg ile Çel arasında alana atılmış olabileceğini söylediler.

Bölgede çok sert bir kış var. Kar kalınlığı bir metrenin üzerinde. Yollar sık sık kapanıyor. Bu durum her türlü askeri faaliyet olumsuz yönde etkiliyor, tabii Irak'a olan havadan bombardıman seferleri hariç.

Ocak ayı içinde şehirde tutuklanan 20 kadar yurtseverden 3'ü hariç diğerleri serbest bırakıldı.

QILABAN

Derahîne mıntikasına bir savaş uçağı düştü, Türk savaş uçakları Sinath bölgesini bombaladı

İlçede durum öncekinden de-

ğişik değil. Sömürgeci ordunun alana ek askeri yığınağı yok. Ancak hemen şunu belirtelim: Qilaban önceden zaten asker doluydu. Hemen hemen her köyde karakol ve bölük düzeyinde düşman birliği bulunmaktadır.

27 Ocak günü Qilaban ile Elke (Beytüşşebap) arasında yer alan Derahîne (Uzunçepçit) köyü yakınlarına, dağlık alana yara-

lmış bir savaş uçağı düştü.

9-10 Şubat gecesi, saat 21.00 sıralarında Güney Kürdistan tarafından gelen bombalama sesleri ilçeden ve tüm köylerinden işitildi. İlçedeki muhabirimiz, evlerin sarıldığını, her defakinden çok fazla sayıda savaş uçağının Güneye gittiğini, en az 30 savaş uçağı olduğunu, birçok mevziden yanusuna bu savaş uçaklarının Zaxo'nun yakınındaki Çiyayê Spî ve Qilaban'ın hemen sınırındaki Sinath mıntikasını bombaladıklarını söyledi.

Bu son muntıkada Irak ordu güçleri yok. Savaş uçakları ARGK'nin güçleri ve kampları bulunabileceği ve dağa sığınanların bu-
raya yığılabileceği kuşkusuyla

25 Ocak 1991'de gösterisinde alınmış olan 50 kadar yurtseverin tümü bırakıldı. Ancak hemen arkasından yeni tutuklamalar gerçekleştirildi. Burada da camilerin etrafında olağanüstü güvenlik önlemleri var. Öte yandan halktaki anti devletçi duygular doruğa ulaşmış durumda.

Elîh üzerinden sınır bölgesine askeri sevkıyat tüm hızıyla sürüyor. Halk buna ve savaş uçaklarının gürültüsüne alışmış durumda. Yine de endişe etmiyor değil.

Şehir yabancı gazete ve televizyon muhabirleriyle dolu. Aldığımız bilgilere göre, bu muhabirler daha çok halkın ulusal duygu ve tepkilerinin düzeyini öğrenmeye çalışıyorlar.

CIZRA BOTAN-GİRGÊ AMO

Göçedenler geri döndü, fakat bu defa ekonomik kısıtlarla mücadele ediyorlar

Cizra Botan'dan göçenlerin tümü yakını geri dönmüş durumda. Şehirde ticaretle belli bir gelişme olmakla birlikte, durum eski canlılığından çok uzak. Halk ekonomik olarak çok şey yitirmiş. Bu, tüm bölgenin ortak özelliği olmuş. Konuşulanlar yitken yoksul ekonomilerinden bahsediyor.

Kürt askerler cepheye

Bölgedeki askeri yakınmada göze hemen çarpan önemli bir özellik Kürt askerlerin çokluğu. 2. ve 3. ordudan birlikler alana aktarılınca bu durum ortaya çıktı. Bu yolla muhtemel bir savaş sırasında Kürtlerin öne sürülmesinin planlandığı ortaya çıkmaktadır. Tıpkı 1916'da Sarıkamış cephesinde olduğu gibi. O zaman ordusu kıran Enver Paşa, "Gerçi ordum kırıldı, ama yenik sayılmayız, çünkü ortalık Kürt cesedi ile dolu" demişti. Özal da böyle düşünüyor olmalı.

Leopard tanklarından sonra şimdi de Alman füze bataryaları ilçenin etrafındaki tepelere yerleştiriliyor.

İlçe hastanesine iki yaralı asker daha kaldırıldı. Bunlardan biri Kürt diğeri Türk. Yaralananın nedenleri gizlenmekle birlikte, bunların tartışığı ve birbirini vurduğu görüşü egemen.

10 Şubat günü de ilçenin Cînevî köyünde aslen Şax köyünden olan bir köylünün kurşunlanarak cesedi bulundu. Olayın nedenleri ve kimlerin vurduğu henüz anlaşılmadı.

Girgê Amo askeri garnizon gibi

Girgê Amo'dan olan göç şimdi tersine dönmüş durumda. Ancak, geri dönenler şimdi ne yapacaklarını bilemeyecek durumdadılar. Çünkü halkın elinde bir şey kalmamış, yerel ekonomi tam anlamıyla felç olmuş durumda.

İlçe ve etrafında konumlandırılan Türk askerlerinin kaba sayısını sordüğümüzda, muhabirimiz bu sayının aşağı yukarı 100 bin civarında olduğunu söyledi. Askeri birliklerin Cîdî dağının güney etekleri, dağ ile sınır ara-

ınla kalın düzük alan, Xebûr nehri ve Gîrgê Amo-Çîzra Botan karayolu boyunca yayıldıklarını, bu birliklerin tankçı, topçu ve komando askerlerinden oluştuğunu, tek tük bazı uzmanlar dışında yabancı asker görmediğini de ekledi konuşmasına muhabirimiz.

Sınırın ötesinde de durum aynı

Sınırın ötesinden alınan pek emin olmayan bilgilere göre, Saddam silahlıdır ve binlerce Kürdî Kuveyt cephesine sürmüştür. İyi aldatılabilir için de uzak Kürdî yerel liderlerinden üçüne de 'general' rütbesi vermiş. Gîrgê Amo'nun hemen karşısında Çiyayê Bêxêr'de Irak ordu birlikleri konuşlanmış. Sembolik de olsa Xebûr sınır kapısında bile Irak askerleri var. İçmeden yurtseverler de, kuzeye geçişler görüldüğünde Irak askerlerinin arkalarından ateş ettiğini, bu şekilde vurulanları gördüklerini söylediler.

Ekili tarlalar delik deşik

Köylüler çoktan ekim yapmış-

lar bile. Gîrgê Amo ovası hem bölgeyi, hem Şîrnex'i, hem de Çîzra Botan'ı besliyor Köylüler şimdi bu gelirlerden yoksun kaldılar, çünkü askerler ve tank ile diğer askeri araçlar tarlaları ekin vermez duruma getirmiş. Özellikle açılan yollar ve kazılan mevziler. Köylüler çaresiz, kime başvuracaklarını bilmiyorlar. Bu durum büyük bir kızıya da yol açabilir. TC, tazminat ödeyeceğini söylüyorsa da, şimdiye kadar bu yönlü bir uygulama yapılmış değil.

Bölgeye gazetecilerin girmesi yasak

Türk ve yabancı gazeteciler, Gîrgê Amo bölgesine sokulmuyor. Dicle köprüsü üzerinde yapılan aramalarda gazeteci olduğundan kuşkuylaananlar indiriliyor ve geri çevriliyorlar. Bölgeye uluslararası insan hakları ve mültecilere yardım örgütlerinden temsilciler de gitti. Bunlar halihazırda durumla ilgili bazı somut tespitler. Ancak şimdiye kadar bunlar tarafından da herhangi bir yardım girişimi yapılmış değil.

PKK vurur, ben bir askeri dışarı bırakmam dedi karakol komutanı. Saat 10'dan sonra asker dışarı çıkmaz, çünkü hakimiyet gereği gerillalardaydı. Köylüler ise, bize *"Gerilla vurmaz, giderseniz sizi asker vurur"* dediler. Biz bu iki şey arasında kaldık. Askerin değil, köylülerin söyledikleri bize daha gerçekçi geliyordu. Çünkü o kadar araştırma ve incelemeden sonra yöredeki durum üzerine bayağı bilgiliydik. Köylülerin sözünü dinleyerek ayrıldık.

O gece ilginç bir olay daha yaşadık. Köylü bir bayan kırmızı bir elbiseyle yukarı dama çıktı ve bir süre sonra geri inip geldi. Belli bir süre sonra birkaç gerilla geldi. 15 dakika kadar kaldıktan sonra yiyeceklerini alıp ayrıldılar. Bayan onları bir işaret ile çağırıyordu. Biz de şu karuya vardık: Türkiye ve NATO'ya bağlı ülkelerin PKK'yi terörist ilan etme çabaları boşur, başarıya ulaşamazlar. Halk ile gerillanın nasıl iç içe olduğunu gözlerimizde gördük ve tanık olduk.

Kafalarda taşınan "PKK köylere saldırıyor" sorusunun yanıtı kendiliğinden ortaya çıktı. Genelde Botan bölgesinde köyleri boğaltmaya daha çok ağırlık verildikleri açıkta. Amaç, lojistik desteği kesme, bugüne kadar yayılmış olan gerilla hareketinin daha fazla yayılmasını engellemektir. Belli bir istatistik vermek gerekirse; bugüne kadar 1000 köy boğaltılmıştır. Her köy ortalama 50 hane, her haneyi de ortalama 5 nüfus kabul ederek rakam kendiliğinden ortaya çıkar. Bu insanlar şimdi Kürdistan'ın büyük şehirlerinde çadırlarda yaşıyorlar. Yine Dargeçit'i dolayırken okullar kapalıydı. Okul, asimilasyonun en büyük yuvası. Devletin okullara verdiği önem çok büyük, fakat gerillalar karşısında hiçbir şey yapamıyor için okullar kapalıydı. Botan ve çevresindeki okulların toplam sayısı 3200, açık okul sayısı ise 200'dür. Bu konu ile ilgili Sürt Valisi'yle konuştuk. Bize, *"Okulları açayım da PKK'ye hedef mi göstereyim"* dedi.

Sağlık ocakları, sağlık evleri boştu

"Sağlık sorunlarınızı nasıl görüyorsunuz" sorumuz üzerine bir köylü benî kenara çekti. *"O ipi gerçeğe gerilla ya payır, gerinin geç saatlerinde gerillaların seyyar sağlık ekibi geliyor ve sağlık sorunlarımızı karşılıyor"* dedi. Anlatırken buraya kadar anlatılanların hep birer seminer konusu olur. Örneğin:

-Karakollar gece kapalı, gerillalar doluyor. -Sağlık ocağı yok, gerillanın seyyar sıhhiyesi görevi yürütüyor. -Okullar kapalı.

İşin gerçeği açıktır. TC'nin hiçbir kurumu işlemiyor, yalnız kendi askeriyle kalıyor.

1990 Ağustosuna giriş de sürekli olduğu gibi yine birçok yönüyle işin içyüzünü gözlemeye ulaşıyor oldu, çünkü bu dönemde yaygın halk ayaklanmaları, seri-hillanlar vardı. Örneğin, Dargeçit, Hargeçit, Kırtepe, Ramzan'da serüvenler oldu. Kürdî ayaklanması bu denli yüksek bir dozda ulaşmıştı. Zaten TC'nin Kuzey-Ratı Kürdistan'da bu kadar güçlü bir orkuya sahip olmasın rağmen, NATO Çevik Kuvvetleri'ni çağırması, kendi acizliğini açıkça ortaya koymaktadır.

2 Ağustos'tan Irak'ın Kuveyt'i

ıgallıyla birlikte katliam, baskı, tutuklamalar da yoğunlaştı. TC, 2 Ağustos'tan bağlamak üzere ağır silahları da Kürdistan'a taşıdı. Elbette savaş haberi vardı, ama gerillalar da tedbirliydi. Türk devletinin asıl amacı biraz daha erken ortaya çıktı. Amerika, burjuva basın aracılığıyla savaş esnasında hafızası veya özerk bir Kürdî devletinin oluşabileceğini vurguladı. ABD'nin KYB ile görüşmesi veya Kürdistan'dan söz etmesi-aslında Kürdistan diye bir düşünce yoktu-TC'yi savaşa sokmak için bir oyundu. TC, bağımsız Kürdistan korkusuyla Amerika'nın yanını da alıyor. Mülteveliklerini, cumhurbaşkanının söylediklerinden bağımsız bir Kürdistan'ı engellemek amacıyla oldukları

görüldüyor, istekleri aslında Irak'ın bütününe korumaktır, ama Saddamsız.

Günler ilerlerken savaşın başlamasını fırsat bilen TC, Kürdî halkına karşı katliamlara girişti. Rastın ve camilerden yapılan propagandalarda, *"Irak gaz kullanabilir, maskelerimiz yoktur. Bu durumda en uygunu bölgeyi terk edin"* dendi. Amaç halkı bölgeden uzaklaştırmaktı.

... Burada binlerce insanın hayatı düğüğü davaya ilişkin izlenimlerimi dile getirmeye çalıştım, dilerim yararlı olur.

Not: 24 Ocak 1991 günü Almanya'mın Oldenburg kentinde Alman kamuoyuna yönelik bilgilendirme toplantısında yapılan bu konuşma kaseti olarak aktarılmıştır.

Yargıtay, PKK Hilvan-Siverek Davası'ndan yargılanan devrimci ve yurtseverlere verilen cezaların bir kısmını bozdu

Yargıtayın 23 Ocak 1991 tarihli kararı şöyle:

- 1- Haklarında mahkumiyet kararı onanlar: Enver Şimşeksoy, Mehmet Saltı Üçü, Esat Aytun ve Latif Tüysüz (Bu devrimcilere ömür boyu hapis cezası verilmiştir).
- 2- Haklarında mahkumiyet kararı bozulandı (Çeşitli nedenlerle suç vasfı noksanı soruşturması): Sahip Oğaz, Mehmet Emin Armutlu, İrfan Babaoğlu, Mehmet İzzettin Baykal, Mehmet Fahri Çiftkış, Celalettin Delibaş, İrfan Güler, Mustafa Güneş, Hamit Kandal, Ömer Kandal, Cuma Karaçalı, Hikmet Toysöz, Yılmaz Uzun, Erkan Uzun, Mehmet Değer, Kazım Kavak, Ali Yaverkaya, Ali Kılıç, Salih Kubat, Ramazan Ödemiş, Ali Oruç, Aslan Ali Çobanyıldız, Abuzer Değer, Hamit Kankılıç, H. Hüseyin Karakuş, Ahmet Karavay, Remzi Kaya, M. Emin Kiliç, Muzaffer Kızırtıcı, Mehmet Kılıçaslan, Ahmet Nitelik, Ali Serçek, Sinan Şonda, Cahide Şener, Mustafa Tanrıverdi, Ramazan Ölek, Ahmet Yavuz, Servet Akıncı, Mehmet Abnak, Halil Ayan, Celal Beyazgül, Kadir Değer, Cemal Evren, Mehmet Gündüz, Yusuf Karavan, Seracettin Salıman, M. Şükrü Turgut, Yüksel Uzun, Mehmet Yüner, Sinan Yılmaz, Mustafa Aydın, Nurettin Çatlak, Mehmet Şah Sürel, Ramazan Aprayap, Fırat Ökten, İbrahim Aksoy, M. Ali Artuk, Remzi Avcı.
- 3- Suçu subutu edilmediği noktasından bozulandı: 21 kişi.
- 4- Zaman aşımından davanın düşmesine karar verilenler: 43 kişi.
- 5- Haklarında beraat kararı bozulandı (6 kişi): Muhittin Aşar, Mahmut Nedim Ökten, Mahmut Polattimur, Nusret Mevlitoğlu, Mehmet Pertev, İhsan Yağartıcı.
- 6- Haklarında beraat kararı onanlar: 42 kişi.
- 7- Haklarında mahkumiyet hükümleri temyiz isteğinden feragat edildiği için inceleme dışı tutulanlar (2 kişi): İbrahim Belet, Medet Hun.
- 8- Haklarında verilen mahkumiyet hükümleriyle ilgili eski hale getirme istemleri reddedilenler (2 kişi): Kadir Ulucan, Abdurrazak Tabuk.
- 9- Tahliye edilenler (8 kişi): Remzi Kaya, Sinan Şonda, Cahide Şener, Hasan Uçmaz, Ramazan Ölek, Mustafa Tanrıverdi, Muzaffer Kızırtıcı.

Not: Adı geçen 23 Ocak '91 tarihli Yargıtay kararından önce, yukarıdaki listede adı geçen devrimci ve yurtseverlerden bir kısmı serbest bırakılmışlardı.

Türkiyeli bir gazetecinin Kürdistan izlenimleri

Her ne kadar bugün gündemde bir savaştan bahsediliyorsa da, kendi yaşadığım ve gördüğüm 1990 yılında da bölgede bu savaş vardı, başlamıştı, ama tüm Kürdistan'a yayıldığını söyleyemem. İnsanlar o dönemde de "Kürdüm" diyorlardı, fakat hareketi geliştikçe halkta bu kendisini açığa ortaya koymaya başladı. 1990 yılında Kürdistan'da açıkça "Ben Kürdüm" deniyordu.

Körfez'in 1990'daki durumu ve Kürdistan'da yaşananlarla ilgili gördüklerimi dile getirmeye çalışacağım.

Son Kürdistan gezim Şubat 1990'da oldu. Bir sabah Mardin'e bağlı Midyat'a geldik. Otobüsten indim. İlaheye geçmem gereken insanlarla görüşmek için, saat erken olduğundan yol kenarında bekliyorduk. Biri bana, "kalk, sınırı geldik" dedi. Bu alı yoldaki "kalk", "sını" sözcüklerinin anlamı asker kontrolüydü. Kimlik kontrolünden geçirilmeden hiç kimse burakılmıyordu. Tabii üzerimizi aradıktan sonra bizi bıraktılar. Gözergahımızdaki köylerin çoğu boştu. O dönemde öğrendiğimiz köy sayısı 900'den fazlaydı. Ama uğradıklarımızdan ve öğrendiklerimizden yalnızca 300 köyün adını kaydedebildik. Tam dört kez aramadan geçtikten sonra Dargeçit'e ulaşabildik.

Bir yurtsever gözaltına alınmıştı. Bu insanın çatışmada öldürüldüğünü söylentileri üzerine olayı araştırmaya gittik. SHP'den 5 milletvekili ile birlikte. Meselenin içyüzü şuydu: Gözaltına alınan Sadık Çelebi, işkencilerde öldürülüp ailesine teslim edildikten önce "çatışma alanına" götürülüyor, kafasına bir kurşun sıkıldıktan sonra "çatışma alanında vuruldu" süsü verilerek olay örtbas edilmek isteniyordu. Sadık Çelebi'nin eşi Karıye Çelebi'nin verdiği bağ dilekçesinden hiçbirini deşileme ta-

Foto: Hilvan

bi tutmamışlardı. Buna benzer 150 olay vardı. Yalnız birine talimatlar istemiyorum. Çalışma arkadaşlarımız konuyla ilgili bir kitap yazdılar. Önümüzdeki ay çıkacak. Biz Dargeçit (Kerboran) Belediye Başkanı'yla bir toplantı yaptık. Yayı 11'in üzerinde 700 kişi vardı. Bombardan ancak 200 kadarı salona girebildi. Bunlarla yaşadığımız konuşmalarda, işlerinde en az işkence gören iki kez gözaltına alındığını, birçoğunun beş sefer gözaltına alındıklarını ve işkencelerden geçtiklerini öğrendik.

Bu köyden dışarı çıkan, gerillaya katılan bayanların sayısı 25'tir. Özellikle 1994 yılından bu yana bölgede büyük bir çözüme yaşanıyor. Tabii gelişmeler de netim altında. Bölgeye izleni girilir, ayrılmadan önce de haber verilir, sonra bölge terkedilir. Kural budur. Karakola gittik. Geldik, gittiğiniz dedik. Bize, *"Siz ne gördünüz demiyorsunuz, siz yoldan*

Cizra Botan (Berxwedan): Körfez savaşının başlaması ile birlikte Botan bölgesinde yaşanan zorunlu göçe kulif hazırlandı. "Saddam, Halepçe'de yaptığının aynısını elzere yapacak" şeklinde maksatlı propaganda-ların etkisinde kalan bölge halkı, bölgeden ayrılmamak için sonuna kadar direndi. Şimdi ise, sadece 100 kilometre mesafe-deki dükkânlarda yağanıtlarını sürdüren köylüler, bir bir köyle-rine geri dönüyor. Geri dönenle-rin hepsinin ağızdan çıkan tek kelime ise "Öleceksek bari kendi topraklarımızda ölelim" şeklin-deydi.

Habur sınırının sıfır noktasın-daki Çiftlik köyünde oturan Ahmet Turgut adlı yağlı dedenin, "Oğul bîz, topraklarımızdan ayrılmak istemiyorduk, ancak emir gel-miş, sınırdaki köyler boşaltıl-mak kıldı. Bu nedenle bîz de boşaltılmak zorunda kaldık" şeklin-deki sözleri, bir gerçeği ortaya çıkarıyordu. Evet, bölge halkı göçüyordu, ancak göçmelerinde-ki nedenler bilinmiyordu. "Sad-dam, kimyasal silah atacak, ço-cuklarımız ölecek" korkusunu yaşayan vatandaşlara, olan bir savaş durumunda ne yapılması gerektiğine yönelik hiç bir bilgi verilmedi. Göç eden vatandaşla-ra da "Göç edecek bir şey yok" diye güven de aşılanmadı. Bölge halkı bir bir toprağını terkettik-len sonra, sivil savunma faali-yetleri başladı.

Bölgeden göçenlerin hepsinin Saddam'dan korktukları için kaçtıkları belirtildiye de kaçan-lardan bir bölümü, görüşlerini açıklarken, "Savaşta ne olur bi-linmez, kimin düğman güçleri ki-min dost güçleri olduğuna bile-meyiz. Zaten bölgenin bir başla ve ılgence alabildiğine yoğun. Devlet baskısı da her geçen gün çekilmez oluyor" diyerek kaçış nedenlerinden bir tanesini dile getiriyorlardı. Şehir merkezle-rinde yaşanan göç ise tam teral.

Cizra Botan'dan izlenimler

Göçü, ordu doğurdu

Halk bölgeden uzaklaşmamak için Cizre, Nusaybin, Midyat, İdil ilçeleri ile kursal kesimlere yerleşmeyi tercih etti. Sınır köyle-rinde oturan bazı vatandaşlar ise, tüm zorluklara katlanarak, Cizre'nin yakınlarında bulunan Katran bölgesindeki dükkânlara yerleşmeyi tercih etti.

Halk toprağından ayrılmamaya kararlı

Göçenler daha fazla dayana-madı. Savaşın ne zaman çıkacağı da belli değildi. Parasını ve kıy-metli eşyalarını tüketen yoksul halk, ne pahasına olursa olsun geri dönmeye başladı. Askeri sev-kiyatın yoğun olarak sürdüğü E-24 karayolunda kamyon, trak-tör ve at arabaları ile Katran bölgesindeki barakalardan ayrı-larak köyüne dönen Ahmet Çift-çi "Elimdeki avucumda da pa-rayı tükettik. Bizleri köyümü-zden çıkardıkları vakti, hiç bir yardım da bulunmadılar. Köyde kalırsak, çıkacak savaşta öle-ceğimizi, bizim ölümden kurtul-mamız için köyden ayrılmamız gerektiğini güvenlik güçleri söy-ledi. Her ay süre ile barakalarda yaşadık. Hiç bir hizmetin getiril-mediyi bu barakalarda dönme tehlikesi atattık, su bulamadık, en nihayetinde etmek atacak pa-rayı bulamadık. Bu nedenle so-nucun ne olursa olsun köyü dön-mek gerektiğinde karar kaldık. Şimdi köyümüze dönüyoruz. İşin sonunda ölüm bile olsa, artık köyümüze çıkamayacağı" şek-linde konuşarak, kararlılığını dile getirdi.

Sınır köyleri, Türk ordusu ve savaş uçaklarının tehdidi altında

Sınır köylerine yapılan gezi-lerde, sık sık askeri birliklerin en-gelleri ile karşılandı. Gazetecile-rin alınmadığı bu bölgelere, "Köy-lüyüz, köyümüze gidiyoruz" şek-lindeki cevaplarla, barikatları bir bir aşmaya çalışan muhabir-lerimiz, köylerdeki acılı insanla-rın durumunu yerinde tespit et-ti, onların sorunlarını dinledi.

Savaş öncesi, 800 kişinin ya-şadığı 100 haneli sınır köyü Buğdaylı'ya vardığımızda, 4 aile-yi evlerine yerleştirirken gördük. Köylülerden bir yurtsever, geri dönmeyen sevinçli içinde olduk-larını söylerken, yakın zamanda tüm köylünün köylerine geri dö-neceğini söyledi. Köyden ayrılır-ken tüm kıymetli eşyalarını sat-mak zorunda kaldıklarını açık-layan aynı köylü, "Geçim zorluğu içinde olduğumuz için geri dön-meye karar verdik. Artık köyü-müze ayrılmayacağız. Şimdi elimizde avucumda da bir şey kal-madı" diyerek, yardımsever ku-rumlardan kendilerine gerekli yardımın yapılmasını istedi.

Tehlikenin yeni başladığının farkında olduklarını belirten bir başka köylü ise, "Her şeye karşı 50 kişi ile köyü döndüklerini" söyledi.

Habur'a yakın mesafede bulu-nan köylerde yeniden canlanma başlarken, Zaxo'ya çok yakın mesafede bulunan Çalığan, Gö-rümlü bu köylere bağlı 10 mezra-daki insanlar, depremin yarat-

tığı yıkıntı arasında perişan bir durumda yardım bekliyorlardı. Bir süre önce Irak'a atılan bin-lerce ton bombanın yarattığı sar-sıntı nedeni ile evleri oturulmaz duruma gelen bu köylerde, köy-lüler, kendi imkanları ile çadır-lar kurarak yaşamaya çalışma gayreti içindeydiler. Çadır içinde köylülerin sorunlarını dinli-yoruz, hepsinin sorunu aynı, "Devlet bizlere yardımcı olmu-yor". Türkiye'den kalkan uçak-ların her akşam Irak'a bomba yağdırdıklarını anlatan köylüler, Irak'tan atılan uçaksavar ve fü-zelerin köylerine düştüğünü ve her an ölümler karşı karşıya bu-lunduklarını belirtiyorlar. Bu nedenle bir çok köylü mağarala-ra yerleşti.

Türkiye'nin, savunma amacı ile sınıra askeri birlikleri sev-kettiğini açıklarken, bir görevli, "Biz halka ordumuzun savunma düzeyinde olduğunu belirtio-ruz. Irak saldırmadığı sürece or-dumuzun karşılık vermeyeceğini anlatıyoruz, ancak ordu, saldı-rya hazır durumdadır. Emir ve-rildiği an askerler geçecektir" diyerek Türkiye'nin Amerika'dan gelecek 'Saldır' emrini bek-leddiği izlenimi uyandırdı.

Türk ordusundan kaçan çok

Kış şartlarının olumsuz etkil-i, sınırdaki bekletilen askeri birlik-leri fazlası ile etkilemiş durumd-a. Araziye yayılan birlikler, bir taraftan çamurda boğuşurken, diğer taraftan erzak yetersizliği, askerin ihtiyacını giderecek yer-lerin olmaması moral bozuklu-

ğuna neden oluyor. Askeri araç-ların her gün arızalanması ise bir başka sorun. Irak'tan Türkiye'ye kaçan askerlerin Irak'taki durumu anlatmasını televizyon-lardan izliyoruz, gazetelerden okuyoruz. Ama sınırda bulunan Türk birliklerinde de aynı soru-nun yaşandığını söylemek yalan olmaz. Gün geçmiyor ki, bir as-ker birliğinden kaçmasın. Şin-diye kadar kamuoyuna yansı-madı, ancak, sınırdaki askeri birliklerde sıralar alabildiğine yoğunlaştı. Kaçan erlerden bir-kaçı ile görüşüyoruz, bilere tek kelime ile açıklama yapıyorlar, "Savaş istemiyoruz..." Yalnız ka-çan askerler mi savaş istemiyor, hayır, askerlerin komutanları bile savaş istemediklerini açık-lıyorlar. Subaylar, "Bu savaş bizi ilgilendirmiyor. Ne çıkarımıza var bu savaştan. Böyle bir savaşın anlamı da yok. Savaşa girilme-sini istemiyoruz" diyerek aske-rin görüşünü ortaya koyuyor.

Sığınmanın varsa "gizli örgüt" üyesisin

Körfez savaşının başlamasın-dan bu yana ilk kez sivil sa-vunma toplantısı yapıldı. Top-lantıda belediye hopöröründen anons yapılmasına rağmen, halk katılmazken, yalnızca resmi ku-rumlarda çalışan memurlar zo-runlu olarak hazır bulundu. O-lası bir saldırıda sivil savun-maya yönelik alınacak tedbirle-rin anlatıldığı toplantıda, halka yönelik hiç bir koruma tedbir-i-nin alınmadığı, ancak kimyasal silahtan nasıl korunacağı şek-linde bilgi verildi.

Halka bir yandan sığınak yap-ma çağrısı yapılırken, diğer yan-dan evlere baskın düzenleyen özel hareket timleri, evlerde si-ğınak var mı yok mu diye kontrol yapıyor. Sığınak varsa örgüt a-maçlıdır diye kesinlikle ev sahibi göz altına alınacak. İşte Cizra Botan'daki durum bu.

Cizra Botan ve Girge Amo'dan izlenimler

Sömürgeci savaş halkı sefaletle sürüklüyor

Amed (Berxwedan): Türki-ye'den kalkan savaş uçakları Ir-ak ve Güney Kürdistan'ı bom-balamayı sürdürüyor. Körfez kri-z-i ve savaş paniğinden sonra sınır kentleri ve E-24 karayolu üzerindeki yerleşim birimlerin-de ekonomik yaşam felç oldu. Böl-ge insanlarını sefalet bekliyor. Kürdistan'ın bu bölgesinde askeri yığınaklar kent çevrelerine, köy-lerin içi ve arazisi üzerine, Cudi dağı eteklerindeki köylere yer-leştirilmiş durumda. Tarım ara-zileri üzerine yerleştirilmiş bu-lunan askeri birlikler, ekili ve ekilebilecek arazilerde büyük tahribatlar yaparken, zararın giderilmesi için "Tespit Komis-yonu" kurulduğu derlikohluları doluyor, ancak hiçbir yetkili bunu doğrulamıyor. Panikle bir-likte kaçan aileler geri donuyor ya da dönmeye çalışıyor. Ancak giderlerken varını yığınına ata-arak ulaşılabilirlikleri en uzak yer-lere gidenler döndü parayı bulamadıkları için geri dönmeme-nin sancısını yaşıyorlar.

Türkiye'den kalkan savaş uçak-ları, Irak ve Güney Kürdistan'ı bombalamayı sürdürürken, Kür-distan'ın sınır alanına yapılan askeri yığınak da devam ediyor. Daha önce çeşitli bölgelere yer-leştirilen askerler, bu kez Cizra Botan, Girge Amio, Hexex, Mid-

Kışta nayan altında yaşamaya mahkum edilenlerden

Foto: Milliyet

yat, Ezi gibi Kürdistan şehide-rinin çevresine çekiliyor. Habur ve Har konaklarını Tevilerine yerleştirilmiş bulunan askerler son bir lafustadır, Girge Amio (Si-lopi)'nin Cizra Botan yakasına taşınmış bulunuyor. Bir kısmı onlu birlikleri de Girge Amo'nun Irak sınırına 100 metre yakının-daki bir alanda konumlandırıl-mış bulunuyor. Bazı sırlı birlik-ler de karayolu boyunca yerleş-tirilmiş durumda.

Cizra Botan'da da durum ay-nı. Cizra Botan-Şirnex karayo-lunda, Cizra Botan'a 5 km me-safedeki Kasrik bağlarında bö-yük bir askeri yığınak bulu-

nuyor. Cizra Botan'ın 1 km ku-sayında yine daha önce keşif ta-hminatının bulunuşu olan tıppu birlikleri ve sayıy ar hastaneye bırakılmış. Kuzey-Batı kesimin-de Hexex (İdil) yolu üzerinde, Cizra Botan'a 5 km uzaklıkta 10 km'lik yol boyunca sığılı sonlu büyük bir alan etrafında tanklar, cephane dolu araçlar ve diğer askeri araçlarla tek bir konvoy gibi duruyor.

Özellikle Cizra Botan, Girge Amio ve Hexex ilçelerinin etra-fında tarımsal alanlar üzerinde konumlandırılan askeri birlik-ler, bu arazilerde büyük tahri-bata yol açıyor. Askeri birliklerin

ekili ve ekilecek alanlar üzerinde doserlerle siper açması, tankla-rın dev paletleri altında bütün arazinin halleç pamuğu gibi atıl-ması, reolarm, uçaksavar batır-yaharın, cephanelik taşıyan kam-yonların ve bilumum araç-gereç ile asker potinleri altında çığ-nenen araziler doğal olarak artık tarım arazisi işlevini yerine geti-remiyor. Habur sınır kapasına dayanan ekonomik yapantı, ta-rım arazilerinin böylesine hoy-ratça çiğnenmesi sonucu tama-men felce uğramış bulunuyor.

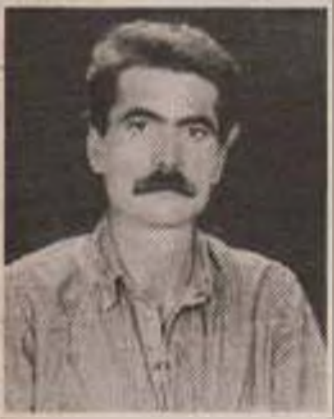
Diğer yandan, Habur sınır ka-pasında transit taşımacılıkla ge-çimeli çalışan kamyoncuların durumu da çiftçilerin durumun-dan farklı değil. Habur sınır ka-pasının kapanmasıyla işaba kalan kamyoncular, Cizra Botan'da kamyoncular kooperatifi kura-rak Girge Amio ve Şirnex'ten kömür nakliyatına başlamışlar-dı. Ancak askeri yığınakla bir-likte Girge Amio'da bulunan kö-mür ocakları askeri bölge içine girdiği gerekçeyle işletme ku-patıldı. Ocakta çalışan 250 işçi de işsiz kaldı. Cizra Botan Kam-yoncular Kooperatifi Başkanı Emin Nantu, "Daha önce bütün geçim kaynağımız Habur sınır kapısından olan transit taşıma-cılıktı. Ancak sınır kapısı kapa-nınca, 150 üyesi olan bir koope-ratif kurduk. Kömür taşıyarak sar-sar geçiniyorduk. Hemen he-men her üyemizin her ay öde-mesi gereken en az 5 milyonluk bonoları vardı. Ancak savağa

birlikte Girge Amio kömür ocak-ı kapatıldı. Şirnex'teki ocakın ü-retimi üçte birine indi" diyordu.

İçin ilginç tarafı bölgede bulu-nan askeri birliklerin yiyecek ihtiyaçları da bu ilçelerden kar-gılanıyor. Bölgeye Tuz (Tat-van), Ararat, İstanbul, Mersin vd. bölgelerden sevkedilen as-keri birliklerin mali ihtiyaçları geldikleri kentlerden karşıla-nıyor. Bölgedeki birliklerin mer-kezi bir organizasyonunun bu-lunmaması doğal olarak ihti-yaçların diğer kentlerden karşı-lanmasını beraberinde getirir-ken, bu durum bölge emsalına hiç-bir şekilde olumlu yansımıyor.

Panik sonucu başka kentlere kaçanların durumu içler acısı. Kadınların kolundaki bilezikler-den, alımla bulunan üç-beş hayvanına kadar tüm varlığını çok çok düşük fiyatta satan ve ellerine geçen bu paraya göre gödebildikleri en uzak kentlere gidenler geri dönecek parayı bulamamalarının sıkıntısını yaşıyor. Tanesi 500 bin liraya olan büyük bag hayvanını, savaş ve kaullam psikolojisiyle üçünü beşini bir-a-rada bir milyona satan, kadınla-rının alımlarını değerlinin yarı-sına, evindeki televizyonunu de-ğerinin üçte birine satan ve eline geçen bu parayla kamyon veya traktör kiralayarak parayı yet-tiği kadar gidenler, gittikleri yerde karşılaştıkları sefalet no-nucu, geri dönmek isteseler de, artık bunun yolunu bulamıyor-lar.

SÖMÜRGEÇİ UYGULAMALAR

Adı: Teyfik TİMURTAŞ
Doğum tarihi: 1967
Doğum yeri: Cizra Botan
Evli ve 5 çocuk babası
Suçu: Kürt ve yurtsever olmak

Gözaltına alındıktan sonra Şirvan Emniyet Amirliğinde işkenceye katedildi. Cesedi 15 Ocak günü Cizra Botan belediyesinin yanında bulunan bir evin önüne atıldı. Somurgöçler, akıncılar yetmezden öldü şeklinde rapor tanzim edilir.

Gerilla toplantısı ardından özel tim birlikleri Licê'nin Licok köyünü bastı

Amed (Berxwedan): 29 Ocak günü gerçekleştirilen, köylülere işkence yapıldığı ve birçok yurtseverin gözaltına alındığı düşman basırmı şöyle gelişti:

ARGK gerillaları, 28 Ocak günü Hêne (Hani)'nin Zengeli köyüne giderek köy korucularının silahlarını bırakmalarını ve koruculuktan vazgeçmelerini istedikler. Bu esnada bir korucu silahuna davranarak gerillalara ateş etmek istedi. Gerillaların mukabil ateşi sonunda bu korucu bacağından yaralandı. Düşman karakolunun yakın mesafede olmasından dolayı gerillalar, bir araçla olay yerinden uzaklaştılar. Daha sonra yaralı korucuyu hastaneye getiren şoför, ihbar sonucu işkenceye sevk edildi. Şoförün gerillaların uzaklaştığı yönü belirtmesi üzerine, özel tim birlikleri 29 Ocak günü Licok (Çavındur) köyünü bastılar. Köylülere işkence yapan ve hakaret eden özel timler, her zaman yaptıkları gibi ortalığı dağıttılar ve Hasan Akdal, Mehmet Sıddık Taraman (60 yaşında) ile Şerif Taraman (34 yaşında) adlı yurtseverleri gözaltına aldılar. Adı geçen yurtseverlerden son ikisi daha sonra serbest bırakıldı.

Baskına uğrayan Licok köylüleri, komşu iki köyle birlikte ilçe merkezine bir protesto yürüyüşü gerçekleştirmeyi tasarladıkları halde, bu eylem gerçekleştirilmedi.

Qurdisê köylüleri köylerini basan sömürgeci askerlerle çatıştı. çok sayıda köylü ve düşman askeri yaralandı

Nisêblin (Berxwedan): Mêrdîn'e bağlı Qurdisê (Yayladere) köyü 6 Şubat günü, saat 06.00'te özel tim ve askerler tarafından basıldı.

Baskını yapan düşman birlikleri köylülere dayak attılar, ha-

karat ettiler, arama adı altında daldıkları evlerde ne varsa birbirine katarak köylülere büyük maddi zarar verdiler. Özellikle bulgur, peker, pirinç gibi gıda maddelerinin üzerine gaz ve mazot dökerek kullanılmaz duruma getirdiler.

Köylüler, kadın, çocuk, yaşlı demeden herkesi meydan da yağma çeken özel timlerin yaptıklarına daha fazla tahammül edemediler, ellerine geçirdikleri taş ve sopalarla karşı koydular. Düşman Allah kullanmaktan kaçındı. Çatışma sonunda çok sayıda köylü dipçiklerle yaralandı. 7 asker ve bir binbaşı da taş ve sopa darbeleriyle yaralandı. Yaralanan binbaşının kolunun kırıldığı belirtildi. Operasyonu yöneten tuğay komutanı ise, çatışmanın başlamasından önce, kaçarak köyden kaçtı.

Qurdisê baskınında Mahfuz Çelik (23), Hacı Hamdî (35) ve Garip Çiçek (14) adlı köylüler de işkence altında sürüklenerek gözaltına alındılar.

Bu baskın gerçekleştirilirken, aynı saatlerde Qurdisê'ye komşu olan Nisêblin'in köylerinden Kurkê Çeto (Aytepe) ve Xatxê (Yandere) köyleri de, sömürgeci güçlerin basırmına uğradı, bu iki köyde de aynı işkence ve uygulama tekrarlandı. Kurkê Çeto köyünden Şehmûs Ölmez adlı yurtsever ve kızkardeşi tutuklandılar.

Sömürgeciler, bu baskınlarının gerekçesi olarak, köylülerin "teröristleri" besledikleri, yardım ettikleri ve yaptıkları işginalarda barındırdıkları suçlamasını gösterdiler.

Kerboran'da 15 yaşındaki bir genç kız tutuklandı

Kerboran (Berxwedan): Kerboran (Dargeçit) ilçesinin Xelîlan (Klavuz) köyünden, 6 Şubat günü Emine Mete adlı bir yurtsever genç kız tutuklanarak Mêrdîn cezaevine konuldu. Yörede aktif yurtsever çalışmasıyla bilinen bu genç yurtsever ARGK birliklerine kuryelik yapma ve savacı adaylarını yetiştirmeye çalışıyor.

Gercüş'ün köylerine düşman operasyonlarının arkası kasılmıyor

Gercüş (Berxwedan): İlçenin (Uşak) (Daşova) ve Erdevan (Baqarköy) köylerini basan sömürgeci güçler, Gökçan'dan 6, Erdevan'dan da 3 yurtseveri gözaltına aldılar. Daha önce gözaltına alınan Kelehe (Akburç) köyünden mahkûmlar serbest bırakıldı.

Dep'te tutuklanan 40 yurtseverin dosyası Erzincan DGM'ye havale edildi

Mazra (Berxwedan): (Kırık) aynı içinde gözaltına alınan ve daha sonra haklarında tutuklama kararı çıkarılan 40 kadar yurtsever halen Mazra (Elazığ) cezaevinde tutuluyorlar. Bu yurtseverlerin çoğu Dep (Karakoçan) ilçesinde tutuklandılar ve aralarında belediye başkanı Ab-

dulselam Çiçek'in yanı sıra ilçe HEP Yönetim Kurulu Üyesi Av. Yavuz Yılmaz gibi yörede tanınan aydınlar da bulunuyor.

Aldığımız son haberlere göre, tutuklu yurtseverler, avukatları vasıtasıyla verdikleri dilekçede haksız tutukluluk durumlarının kaldırılmasını istedikler. Görülmeye muvaffak olduğumuz tutuklu yakınları, bu kadar geniş çaplı tutuklamanın keyfi ve geniş amaçlı bir uygulama olduğunu, düşmanın Mazra ve ilçelerinde aydınlar ve kitleler arasında büyük bir gelişme immesi gösteren yurtsever uyanış ve örgütlenmeden ürktüklerini, bu tür tutuklamalarla bu gelişmenin önüne geçmeyi amaçladıklarını söylediler.

Amed'te biri lise öğrencisi çok sayıda genç ERNK bildirisi dağıtma ve bulundurma suçlamasıyla tutuklandı

Amed (Berxwedan): Zeki Perihan adlı 18 yaşındaki lise son

Savaşın barksızlaştırılması

Foto: ARK

Yayladere şehitlerinin cenazeleri ailelerine halen verilmedi

Çewlik-Amed (Berxwedan): 1990 Aralık ayının başlarında Gêxî (Kığı) ilçesinin Yayladere muntakasında meydana gelen çatışmada şehit düşen 11 ARGK gerillasından şimdye kadar sadece ikisinin cesedi alınıldı. Bunlar Ahmet ALEV (Yaşar Zeki) ve Mehmet OCAK (Zeki).

Diğer savaşçıların ailelerinin şimdye kadar cesetleri almak için yaptıkları tüm girişimler sonuçsuz kaldı. Ocak ayı içinde Aziz TURHALI adlı savaşçının cesedini almak için ailesi harekete geçmiş, çatışma bölgesine gitmiş, fakat cesedi almaya muvaffak olamamıştı.

En son Hüseyin KAYAR, Hüseyin ATEŞ, Haydar ÇELİK, Fethi ÇAKIR ve Aziz TURHALI'nın aileleri cesetleri almak üzere harekete geçtiler. Adı geçen şehitlerin aileleri halen Çewlik (Bingöl)'te bekliyorlar.

Aileler bilinci olarak formalitelere başvuruyorlar. Diğer kurduğumuz şehit yakınları, çok kar olduğunu, bölgedeki garnizon komutanının cesetleri almaları için onay verdiğini, buna rağmen ol-

madık zorluklar çıkarıldığını, 17-18 saat karda yürüdüklerini, Aziz TURHALI'nın babası ve kızıdan Ahmet Bulut'un kardeşinin ayaklarının yandığını, Bursa Gemlik'ten gelen şehit Hüseyin KAYAR'ın kardeşi ve ablasının günlerce cesedi almak umuduyla karakol kanapelerinde kar altında sabahladıklarını, ayaklarından iki defa ameliyat geçiren erkek kardeşinin bu durumuna rağmen günlerce kar altında yürümek zorunda bırakıldığını, buna rağmen halen de cenazeleri alamadıklarını söylediler.

Aileler, cesetlerin çatışma alanında kuru bir derenin içine, zemini kolay kazılmasından dolayı gömüldüklerini, derenin akmadığını, don olduğunu, bu nedenle cesetlerin çürümesinin riski konusunu olmadığını açıkladılar.

Aileler, kararlılıkları ve o-luşan kamuoyu nedeniyle düşmanın cesetleri vermeye demediğini, başka türlü zorluklar çıkardığını, adeta psikolojik savaş verdiklerini, fakat herşeye rağmen cesetleri almaya kadar Çewlik'ten ayrılmayacaklarını

kantacı), Murat Dağ (28 Ocak, 16, ortaokul son sınıf öğrencisi), Bekir Nadiroğlu (bırakıldı), Mehmet Ata (28 Ocak, 35, memur), Sabri Çelebi (28 Ocak, 34, çiftçi), Mustafa Taş (28 Ocak, 32, esnaf), İlhan Aygır (27 Ocak, 26, esnaf), Celal Gün (27 Ocak), Yemilhan Çerçel (27 Ocak, 35, fırıncı).

Gözaltına alınmalarının üzerinden 20 gün geçmiş olmasına rağmen bu yurtseverlerden hiçbirini henüz mahkemeye çıkarılmamış.

Tutuklamaların gerçek nedenleri öğrenilememekle birlikte, sömürgecilerin 1990 yılı içinde ilçe merkezinde meydana gelen çeşitli bombalama eylemleri nedeniyle tutuklamalara giriştiği sanılıyor.

Sêrt'in ilçelerinde çok sayıda yurtsever tutuklandı

Sêrt (Berxwedan): Xizxer (Şirvan)'in Polê (Hamî), Hürmûz ve Maden köylerinden gözaltına alınan 9 yurtsever tutuklanarak cezaevine kondu. Mısırcı (Kurtalan)'te de isimlerini tespit edemediğimiz 4 yurtsever tutuklandı.

Antalya'da devrimci iki bayan öğrenci, PKK üyesi oldukları iddiasıyla tutuklandı

Antalya (Berxwedan): 6 Şubat günü gözaltına alınan Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıf öğrencisi olan Ayfer Bontan ile Berrin Yaman, tutuklanarak yargılanmak üzere İzmir DGM'ne sevk edildiler. Tutuklanan bayanlar hakkında somut bir suçlama yok. Türk olan bu iki bayanın da nişanlılarının devrimci olması, tutuklanıp PKK üyesi olarak suçlamalarına yeterli neden görülüyor anlaşılan.

söylediler.

Aldığımız son haberlere göre, diğer şehit aileleri de Çewlik'e gitmeye hazırlanıyor.

Öte yandan 'Berxwedan'ın 15 Ocak 1991" sayısında yayınladığımız şehit isimlerinde bazı yanlışlar ortaya çıktı. Son aldığımız haberlere göre şahadetli kesinleşen savaşçıları şunlardır:

Hüseyin GÜNDAR (Hilmi), Ahmet ALEV (Yaşar Zeki), Hüseyin KAYAR (Sinan), Hüseyin ATEŞ (Mehmet), Aziz TURHALI (Kazım), Fethi ÇAKIR (Serdar) ve Haydar ÇELİK (Çewlik-Yeniköy'den).

Şehit savaşçılardan birinin de Dara Hêne (Genç)'in Oltan köyünden Abdulkerim SANTE olduğu belirtildi. Rodî kod adlı Amed-Ergani doğumlu savaşçının asıl kimliği henüz tespit edilemedi. Fuat kod adlı Serhedan (Kars) doğumlu savaşçının şahadetli henüz kesin değil. Servet KARAHAY (Azad) adlı savaşçının da şahadetli kesinleşmiş değil. Bu isimli kimlik şehit olduğunda Aziz TURHALI adlı savaşçının üzerinde bulunuyor.

Bremen (Berxwedan): Türkiye ve Almanya'daki tüm gazeteler, Alman Hükümeti'nin 28 Ocak 1991 günü yaptığı açıklamaya dayanarak, "Almanya'nın Türkiye'ye yeni silahlar gönderdiğini" yazdı. Ancak hemen bir düzeltme yapılması gerekiyordu; silahlar Türkiye'ye değil, Kürdistan'a yığılıyordu. Bütün gazetelerin bilinçli olarak sapırdıkları bu "coğrafya hatası"nu, Almanya'daki "alternatif günlük gazete" bile yapıyordu. Bu gazetelerin siladıkları ya da yazmaktan kaçındıkları önemli bir ayrıntı daha vardı; bu da Kürdistan'a yığılan bütün Alman silahlarının savaş sonrasında bile geri gönderilmeyecekleriydi. Yani bu silahlar, savaş sonrasında da sömürgeci-faşist Türk devleti tarafından Kürt halkına karşı kullanılacaktı.

Kürdistan'a yığılan ve sayıları her geçen gün artan Alman silahları, Alman Hükümeti'nin yaptığı açıklama ve burjuva basının yazdığı kadar az değildi. Berxwedan, bu silahların gerçek sayılarını araştırdı.

Alman Devleti, TC'ne Körfez krizinin ilk aylarında bile, kimse'nin haberi olmadan askeri yardım yaptı. 9 Kasım 1990 günü Bremerhafen Limanı'nda yüklenen gemiler, Türk devleti-

Alman silahları Kürdistan'a yığılıyor

Kürdistan'daki Alman silahlarının sayısı her geçen gün artıyor. Ancak Alman silahları burjuva gazetelerinin yazdığı kadar az değil. Berxwedan bu silahların gerçek sayılarını araştırdı.

Enya'ya Alman Alpha-Jetleri

Foto: Der Spiegel

ne 10 Patriot füze bataryası, 400 bin adet kimyasal silahlardan korunma amaçlı gaz maskesi, aynı sayı ve amaçlı elbise ile 50 adet portatif kimyasal gaz tarama cihazı gönderdi. Limanda yüklenme işlemi sırasında görev yapmış bir Alman işçi, bu askeri

malzemelerin büyük paketler halinde getirilerek sivil Alman gemilerine yüklendiğini ve bunların İstanbul'a gönderildiğini söyledi.

Yine Bremerhafen Limanı'ndan denize açılan "Innes Leer" adlı gemi, 600 Leopard tankı ve 10 ton barut ile değişik çapta çok

sayıda kapağı 15.1.1991 günü İskenderun Limanı'na getirdi. Burada askeri araçlarla Cezire Botan (Cezre) ile Girge Arno'ya (Silopi) getirilen tank ve diğer malzemeler faşist-sömürgeci ordu kollarına yerleştirildi. 100 Leopard tankı ise Irak sınırına kaydırıldı. Bu tankların Kürdistan'a yığılması kararı, Paris AĞK zirvesi sonrasında gönderme geldi. Bu zirvede alınan karara göre Almanya'nın 800 Leopard tankını topraklarından çıkarması gerekiyordu. Zirve sonrasında bir açıklama yapan Bonn Hükümeti sözcüğü Vogel, bu tankların Türkiye'ye verileceğini, Türkiye'nin ise Leopardları Kürdistan'da bulundurma çağını söylemişti. Almanya, Innes Leer gemisiyle taşıdığı 600 Leopard tankından sonra, geriye kalan 200 tanesini de sömürgeci-faşist Türk devletine verdi. Bu tanklar da Kürdistan'a kaydırıldı.

Almanya'nın TC'ne sessiz sedasız yaptığı askeri yardımın bir başkası ise Oldenburg'tan hava yoluyla gerçekleştiriliyor. Kürdistan'daki NATO Çevik Kuvveti'ne bağlı Alman askerlerini "yalnız bırakmamak, moral vermek" amacıyla, Oldenburg'tan her gün "paket ve mektup" taşıdığı söyleniyor. Bu uçak kalkıyor. Ancak sözü edilen bu uçak "mektup ve paket" için hayli büyük. Oldenburg'tan kalkan bu büyük askeri uçak, sadece "mektup, paket" taşıyor, aynı zamanda sömürgeci-faşist Türk devletine silah ulaştırıyor. Bu uçaklar, 17 Ocak gününden itibaren düzenli olarak Patriot füzeleri, kimyasal silahlardan korunma amaçlı gaz

maskesi taşıyor. Bize bu bilgileri veren hava üssünde görevli Alman teğmen, bu sayılarları dışında, Türk devletine 40 adet kimyasal silah tarama aracının gönderildiğini söyledi.

Buraya kadar yazılanlar, Berxwedan'ın ortaya çıkardığı Almanya'nın sömürgeci-faşist Türk devletine yardımları. Bunlar dışında TC'ne yapılan Alman yardımları ise şöyle:

360 adet M-113 tipi tank, köprü kurmaya yarayan panzerler, dağlık bölgelerde kullanılan özel tanklar, biyolojik ve kimyasal silaha karşı koruma araçları, iki adet panzer, ABC silahları, keşif araçları (içerisinde dört kişinin kalabileceği, her türlü toprak örneklerini analiz edebilen panzer büyüklüğünde araçlar) Roland ve Hawk füzeleri. Bunlar dışında Doğu Alman askeri depolarındaki silahlar da "Almanya'da silah indirimi" adı altında Kürdistan'a gönderiliyor. İki milyar mark değerindeki silahlar arasında Kalashnikov marka makineli tüfekler, uçakavarlar ve Sovyet tipi panzerler sömürgeci-faşist Türk devletine veriliyor.

Dikkat edilmesi gereken nokta, bu silahların tümünün "karşılıksız" olarak Türk devletine verilmesi. Alman Devleti ayrıca, bu sömürgeci-faşist Türk devletine 800 milyon marklık karşılıksız para yardımı da yapıyor.

Sayıları daha önce 18 olan Alman Alpha jet uçakları da 60 adet buldu, Alman askerlerinin Kürdistan'daki asker sayıları ise 1400.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi uçak, panzer, tank gibi bütün Alman askeri yardımları, sömürgeci-faşist Türk devletine karşılıksız veriliyor. Bu saydığımız bütün Alman silahları Kürdistan'a yığılıyor ve savaş sonrasında da bu silahlar geri gönderilmeyecek.

10.2.1991

TC'nin son çaresizliği:

"Sığınmacı Irak askerlerinin" ağzından anti-PKK propogandası

Hatırlanacaktır. Irak ordusunun Kuveyt'i işgalının ardından gelişen Körfez krizi sürecinde TC, varlığıyla, "PKK, Saddam'ın yanında" propogandası geliştirdi. Burjuva Türk basını da bu propogandaya sarılmıştı.

Ancak PKK'nin arka arkaya yaptığı kasıtlı açıklamalar ve halk kitlelerinin düşman propogandasına karşı gösterdiği dayanışma sonucunda, TC'nin propoganda iddiaları önceliklerde olduğu gibi birden bir keşildi, daha doğrusu iflas etti.

Düştün TC'de oyun ve yalan iddia bitmez. Anlaşılan TC çok sıkışmış olacak ki şimdi de propogandasında sığınmacı Iraklı askerleri kullanıyor. Daha doğrusu TC'nin iddiasına göre bunlar sığınmacı askerler.

Türk televizyonuna çıkarılan iki Iraklı asker, tercüman vasıtasıyla bazı açıklamalarda bulundu. Iraklılar, Arapça konuştu, tercüman Türkçe aktardı, yani Arapça söylenenden Türkçe aktarılanlarla aynı olup olmadığı belli değil. Bir an gerçekten Türkçe aktarılanların da "Iraklı asker"e ait olduğunu düşünelim. Bunların Türk propoganda uzmanları tarafından hazırlanmış oldukları kuşku yok.

Neydi bu iki "Iraklı askerlerin" açıklaması? Bunlara göre, "PKK gerillaları hudutları tutmuş, Irak ordusunun kaçanları yakalıyor, kimliklerini alıyor ve Iraklı askerlere tade ediyoruz. PKK'li silahlarıyla birlikte Irak şehirlerine indirilmiyor, Irak yetkilileriyle anlaşılıyor, çok iyi ilişki vb."

Halktan temas kurduğumuz çok sayıda kişiye bu propogandanın anlamını sorduk. Tüm iddiaların yalan olduğunu, bunun TC'nin ne denli sıkıştığını yansıttığını belirtti.

Herşeyden önce şunu belirtelim: TC'nin yaptığı uluslararası

yasalara terstir. TC, Irak'la bir savaş içindedir. Taraflar ele geçirdikleri ya da fırsat edip kendilerine sığınanlara savaş esiri muamelesi yapmak, işkence yapmak ve propoganda malzemesi olarak kullanmamak zorundadır. TC, bu yasalardan hiçbirine uymamakta. Öte yandan savaşın iki taraftan kaçmalarını doğal olduğu biliniyor. İran Irak savaşında da iki taraftan binlerce asker karşı tarafa sığınmıştı. Kaldı ki, Irak ordusundan TC'ye sığınma o kadar büyük boyutlarda da değil. TC'nin resmi açıklamasına göre bu sayı 400'ü geçmiyor. Üstelik kaçanların çoğu Kürt ve Asuri'dir. Irak ordusunun kaçanları yakalaması durumunda kurşuna dizildiği de bir gerçektir. Aynı şey TC için de geçerlidir.

Öte yandan, sırtı bilgileri-mizde Çölamerik, Cezire Botan ve Wan'da şimdiye kadar onlarca Türk askerinin kaçtığı, birbirini vurduğunu tespit ettik. Kuşkusuz bu sayı çok daha fazladır. Üstelik Türk ordusu, henüz filü bir kara savaşını içine girmiş değil. Eğer böyle bir şey olursa, savaşın kendilerinin savaşı olmadığının manç getiren binlerce askeri fırsat etmez, hatta isyan etmesi kaçınılmazdır. Çünkü su-baylar içinde bile bu savaşa karşı durma hatırı sayılır ölçülerdedir. Kaldı ki, sınıra yığılan ordu gücünün içinde Kürt hükümetlerin sayısı fazladır. Kürdistan'ın göbeğinde bu kadar askerin TC için savaşması beklenemez.

Gelelim TC'nin propogandasının ösüne: PKK savaş sürecinde kasıtlı politika tespitleri ve ciddi kayıp vermeden yürüttüğü örgütsel faaliyetleriyle, savaş tehdidi altındaki kitleler için tek kurtuluş yolu haline gelmiştir. Kürdistan'ın dört bir yanında bu gelişmeyi görmemek mümkün değildir.

Berxwedan Güney Kürdistan için de geçerlidir. PKK, Güney Kürdistanlı kitlelerle daim 1988 yılında Bağdadiye geçti. Za-zo'dan Süleymaniye'ye kadar olan Kürt halkı, PKK'nin bağımsızlık çağrısını iyice tanıdı. Zaxo vd. kentlerle aydınlar, ellerine geçirebildikleri Arapça yazılmış PKK kitaplarını kısıpıyorlar. Doğu ve Güney Kürdistan'da otonom özerkliklerin yapılmasını isteyen kitleler için tek umut, Küney Kürdistan'da patlak olan ulusal kurtuluş savaşı oldu.

Yenilgiden sonra teslimiyet bayrağı çeken otonom önderler, kapağı Avrupa'ya atıp, bir daha silahlı mücadele vermemeye yemin ederken ARGK, otonom güçlerle terkedilmiş, özerklik kokuşu Küney ve Güney'i dağlık alanlarında kaldı ve geleceği inşa etti. Özellikle Zaxo alanındaki kitleler bu faaliyetle sabır ve umutla bekledi, geleceğinin garantisi olarak algıladı.

Şimdi Güneyden ve Küneyden kaçan değil, özerliğe kokuşan yalancılar, hatta binlerce savaşı dağlara sığınıyor. Net bilgi olmamakla birlikte aldığımız son bir haberde Zaxo bölgesinde eski bir pasmerge komutanının yüzlerce savaşıyla dağ çıkışı bildirildi. Alanda eski Güney Kürdistan otonom güçlerinin olmadığı ve artık olmayacağı, Kürdistan savaşlarının bir daha otonomistleri tutmaya tahammülü olmadığı biliniyor. ARGK, alanda direniş ve çekim merkezli durumundadır. Görülmüyor ki, gerçekten Saddam'ın ordusundan kaçış var. Aynı şekilde TC'nin savaşından da. Bunlar bu defa bireysel kurtuluşu aramıyor. Tümü değilse de büyük çoğunluğu ARGK birliklerine katılıyor.

Özetle ki, TC'nin birkaç Iraklı askerin gözetimli propogandasına sığınması boşa çıkmıştır.

CNN'de Kürtler:

"Her ülke yeni bir Vietnam şimdi"

Amed (Berxwedan): CNN Kürtleri konu alan bir program hazırladı. Önümüzdeki hafta yayınlanacak olan programda gazeteci-yazar Güney Aslan'ın yapılmış geniş bir röportaj da yer alıyor. ABD'nin Ortadoğu'yu işgal etmek için savaşı başlatmış, Irak'ın çözülmesinden sonra bile Ortadoğu'daki her ülkenin yeni bir Vietnam olacağı ve ABD'nin bölgeden kovulacağını belirten Aslan'ın bu sözlerine karşılık olarak program yapımcısı, "ABD yönetiminin çok aptal olduğunu ben de biliyorum" diye karşılık verdi.

27 Şubat 1991 günü ABD'nin başkenti Washington'da bir Kürt Konferansı düzenleniyor. Paris Kürt Konferansı'nın devamı olacak bu konferans konuşmaları arasında gazeteci yazar Güney Aslan da var. Kendisinin davet edildiğini ancak konferansa katılmayacağını belirten Aslan, bunun nedenlerini ABD'nin ünlü CNN televizyonuna şöyle açıkladı. "Kürtleri savunmak için Amerika'ya gitmeye gerek yok, Botan'da bulunmak yeterliyor. İnsan hakları, özgürlükler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri açısından oldukça kirli bir sicile sahip Amerika'da böyle bir konferans düzenlenmesi bile acıdır. Bu konferansa Kürt halkını temsil yeteneği ve

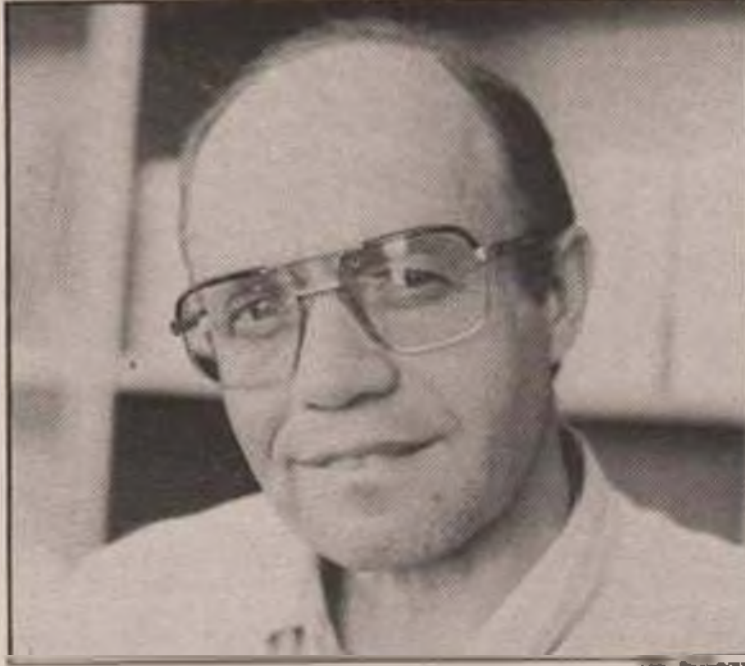
haklı olmayanlar katılacaktır. Alınacak kararlar ve uygulanmak istenen senaryolara hiçbir tutmayarak. Halk bunları bozacaktır."

ABD'nin uluslararası hukukun üstünlüğünü sağlamak ve bölgede istikrarı korumak için savaştığını açıklayan CNN muhabiri, Ortadoğu'da ABD'nin öngördüğü çerçevede istikrarın sağlanıp sağlanamayacağını sordu. Savaşın, ABD'nin Ortadoğu'yu işgal etmek amacıyla başlatıldığını, dünya jandarmalığına soyunan emperyalist Amerika'nın, ezilen halkların değerlerini talan etmek, soyguna dayalı statükoyu sağlama almak istediğini, bunun için kendine bir de "Yeni Düzen" maskesi taktığını belirten Güney Aslan, "Bölgede istikrar ancak bölge halklarının ve ezilen uluslarının kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi sonucu sağlanabilir. Bu da ABD'nin bölgede söktürüp atılmasından sonra gerçek anlamda bir istikrardan söz edilecektir" dedi. Muhabirin Kuveyt'ten yeni bir Vietnam olabilir mi sorusuna, "Yalnız Kuveyt değil, Ortadoğu'daki her ülke artık ABD için bir Vietnam'dır" karşılığı veren Aslan'ın bu sözlerine program yapımcısı Mr. Stefan "ABD yönetiminin çok aptal olduğunu ben de biliyorum" diye karşılık verdi.

İsmail Beşikçi'nin İsveç Radyosu (Türkçe yayın bölümü)'na, Kürtçe üzerindeki tartışmalara ilişkin yaptığı açıklama:

"1983'teki yasanın kaldırılması çözüm değildir"

Körfez krizinde, Kürtler de Ortadoğu'da önemli güç odaklarından biri olarak ortaya çıktılar, böyle olunca bazı uluslararası kurumlar, bazı hükümetler, örneğin ABD gibi, Avrupa'nın çeşitli ülkeleri gibi, hatta bazı Arap ülkeleri gibi bir takım ülkeler Kürtler ile ilgili bazı projeler ileri sürmeye başladılar. Bu durumda Türkiye'de bazı sorunları çözmekle ilgili durumlarla karşı karşıya kaldı. Benim kanıma, özellikle 1984'ten sonra, yani Kürdistan, Kuzey Kürdistan'da bir silahlı mücadele başladıktan sonra, sorun kendisini daha da dayattı ve silahlı mücadelenin talebi Kürt halkı yaptılarında çok geniş destekler bulmaya başladı, bu bağlamda, birleşik demokratik bir Kürdistan olarak ortaya çıkıyor. Böyle olunca Türk hükümeti böyle bir gelişimi önleyebilmek için 1983'te kabul edilmiş bu yasa, yani Kürtçeyi yasaklayan yasa kaldırma gibi bir girişimde bulunuyor. Benim kanıma bu hiçbir şeyin çözümü olamaz, yani 1983'te kabul edilmiş Kürtçeyi yasaklayan bu yasanın kaldırılması hiçbir şeyin çözümü değildir. Son derece ilkel bir çözümdür, çünkü böyle bir yasa, Kürtçeyi yasaklayan yasa kaldırarak 1983 senesi öncesine dönüyorsunuz,

1983'te de Kürtler üzerinde, Kürtçe üzerinde zaten çok ağır baskılar vardı.

Ben bunu ileri bir adım olarak değerlendirmiyorum. Burada tavır, davranış Kürtlerin tavır ve davranış önemli, yani Kürtler, Kürtçe konuşmalı, Kürtçe yazmalı, bunun için hükümetten yapılan bın almaya gerek yoktur çünkü bu yasanın kendisi zaten gayri mevruttur, mevrut değildir,

insan haklarına, uluslararası ilkelere, yani insanlık ilkelere aykırıdır. Bunun için Kürtçe konuşmak, Kürtçe yazmak için hükümetin bir işi veya parlamentonun kanun yapması gibi bir takım girişimlerde bulunmasını istemek, doğru değildir. Kürtler, Kürtçe konuşmalıdır, Kürtçe yazmalıdır, tabii bunun için bir takım hakları varsa buna da katılmalıdır.

Kürdistan'a giden heyet Belçika parlamentosuna önerge verdi

26 Aralık 1990-5 Ocak 1991 tarihleri arasında Kürdistan'a giden Belçikalı parlamenterler heyeti, 31 Ocak 1991 tarihinde Belçika Parlamentosuna şu önergeyi verdi:

Halk meclisi üyelerine
Belçika hükümetine, 29 Haziran 1990'da Kürtlere ilişkin gerekçeli olarak verilen önerge ve 4 Temmuz 1990 dönem oturumunda kabul edilen önerge temelinde ve durumun aciliyeti nedeniyle tekrar soruyoruz Belçika hükümeti hangi adımları ve ne tür sonuçlar aldı? Belçika parlamentosu tarafından verilen bu görevin gerekliliğini derhal yerine getirilmesini talep ediyoruz.
Belçika Hükümetinin, Avrupa Topluluğu kararıyla, Avrupa Konseyi'nde ve BM'de Türk hükümetine şunları dayatmasını istiyoruz:
- Türkiye'nin Güneydoğusunda köylere sığınmanın ve bölgedeki olağanüstü halin derhal kaldırılması.
- Türk devletinin, Kürtlerin

ve Türkiye'deki diğer etnik azınlıkların politik, sosyal ve kültürel haklarına saygı göstermesi.
- Körfez krizinden dolayı yapılan yardımın, Türkiye'nin Güneydoğusunda sığınan sığınanlara zarar gören halka adil tarafa dağıtılması.
- Belçika'nın, Türkiye'de insan hakları ihlal edildiği sürece bu ülkenin Avrupa Topluluğu'na girmesine karşı çıkmasını öneriyoruz.
- Belçika'nın BM Güvenlik Konseyi'nin üyesi olarak Ortadoğu'nun bir ülkesinde yaşayan Kürtlerin sorunlarını uluslararası konferans'da dile getirmesini istiyoruz.
H. van Rompae, E. De Groot
B. De Raet A. Geblen N. MAES
J. Silex H. van Dienderen
J. van Hecke D. Ducarme
31 Ocak 1991

BASINA AÇIKLAMA

8 Şubat 1991 tarihinde, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği tarafından televizyon ana haber bülteninde, görüntüleriyle birlikte yayınlanan açıklamada, Diyarbakır İl Bismî İşleri Başhan (Xanşer) köyünde, PKK militanları ile köy korucuları arasında bir çatışmanın olduğu ve çatışma sonunda bir militanın öldüğü haberi veriliyordu.

10 Şubat 1991 tarihinde, Antalya'da ikamet eden Mehmet Yılmaz'a telefon eden bir şahıs, söz konusu edilen çatışmada ölen kişinin oğlu Servet YILMAZ olduğunu bildirmesi üzerine, Amed (Diyarbakır) a gelen ailesi ölen kişinin oğlunun olup olmadığını fotoğrafla ya da filmle veya mezarın açılarak teşhis etmek ve durumun doğru ise cenazeyi almak için 12 Şubat 1991 tarihinde Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne bir dilekçe ile başvurmuşlardır. Bölge Valiliği'nde dilekçe kabul edilmediği gibi, böyle bir olayın kayıtlarında da olmadığı beyan edilmiş. Baba Mehmet Yılmaz'a yardımcı olma anlamında hiçbir olumlu tavır gösterilmemiştir.

Tabii ki bu tavır yanlı değildir. Ölenlerin cenazelerinin yoğun istemlerine rağmen ailelerine verilmemesi, Bölgemizdeki uzun zamanlar devam eden bir uygulamadır. Bu uygulamaların tamamen yasadışıdır. Yürürlükte bulunan yasalara dayanmayan keyfî bir davranış olması yanında, vahşet boyutunda değerlendirilebilecek düzeyde, çağdaş ve insanlık dışı bir tavrıdır. Bu uygulamanın arkasında, gerilimin ailesinin de cezalandırılması gibi hukuk dışı bir niyet olduğu açıktır. Dünyanın hiçbir ülkesinde, ölü insanlara ve ailesine bu derece büyük bir saygısızlık yapılmamıştır. Bu tavır her yönüyle bir insanlık suçudur. Toplumumuzun insan, ahlaki, hukuki ve dini tüm değer yargılarına aykırıdır.

Bu politikaların sahipleri, sadece halkı karşı değil, insanlığa karşı da suç işlediklerini ve adaletin er geç tecelli ederek bu pervasızlıkların hesabını soracağını bilmelidirler.

Hangi şartlar altında olursa olsun, herkesin yollarının ve çocuklarının cenazelerine sahip olmaya, onları anmaya ve inşalarına göre görmeye, mezarlarının yerini bilmeye hakkı vardır. Bu haktan gasp edilmesi siyasi ve hukuki bir skandaldır.

İnsan hakları savunucuları, aydınlar, parlamenterler ve tüm demokratik kuruluşlar, süregelen bu hukuk dışı uygulamaya karşı tavır almaya çağırıyor, bu insanlık dışı politikayı şiddetle kınıyor.

Halil Dicle / İHD Genel Yönetim Kur. Üyesi,
Diyarbakır Şubesi Başkanı
13 Şubat 1991

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne Diyarbakır

Gerek Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin 127'ye verdiği açıklama sonucu yayınlanan haberler ve gerekse bana gelen telefon sonucu, 8 Şubat 1991 tarihinde Bismî'nin Başhan (Xanşer) köyü Tepesi bölgesinde güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında meydana gelen çatışma sonucunda öldürülen militanın oğlu Servet YILMAZ olduğu yönünde çevreden duyulan olumsuz bulunduklarımdır. Fakat gerçekte öldürülen kişinin oğlu Servet YILMAZ olup olmadığını bilmemekteyim. Bu nedenle öldürülen oğlum olup olmadığının teyidi için, çekilmiş fotoğrafların dışı durumda bazı cesetlerin tarafına gösterilerek teşhisinin sağlanmasını istiyorum.

Öldürülen kişinin teşhis sonucu oğlum Servet Yılmaz olduğu takdirde cesedinin defni için tarafına verilmesini saygıyla arz ve talep ederim.

İstemde bulunan babam Mehmet Yılmaz
Adres: Teoman Paşa Mah. 2204. Sok. No 55/Ankara / 12.2.1991

Belediye İş Sendikası Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi

1) Dünyamız ve bilhassa ülkemiz petrol ağaları ve yandığı olan emperyalistlerin bilmeyen istekleri ve çıkarları için gereksiz bir savaşa sürüklenmektedir. Sendikamız 1990 Ağustos ayından itibaren Körfez'deki haksız işgale karşı çıkmış ve hemen arkasından "Savaşa Hayır" demmiştir. Çünkü illegalin arkasında savaş tutuşunun olduğunu daha o zaman sezilemiştir. Bugün ise ülkemiz savaşın içinde midir, dışında midir bilinmemekte, yetkililerin dahi açıklanmadığı bir durumdadır.

2) Belediye İş Sendikası ve üyeleri olarak 2 yıldan buyana yaptığımız başvuru ve uyarılarımız dikkate alınmamış. Üyelerimizin belediyelerdeki alacakları büyüterek 131 milyara ulaşmıştır. Bu gelişimimizin suçu belediyeler iktidara, iktidar ise belediyelere yüklemektedir. Taraflar arasında paylaşılarak kabul görmeyen insanlık aynısı ise üyelerimizin alıntı ve emeğinin karşılığı olan haklarıdır. Aynı zamanda bu bir anayasa suçudur ve angaryadır.

Güneydoğu illerimizde gıya devletin garantisinde olan vergi indesi ve olağanüstü hal uyarılarını da, bahse konu alacakların içinde iyi olmasa bir yara, hatta kangrene dönmüştür. Oysa bu bölgede olağanüstü hal yasa uygulanmaktadır. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yasa hakkında için mücadele eden, verilmeyen ücret ve ücretlerini isteyen işçilere uygulamakta ve seni çıkarılar sürdürmektedir. Halbuki bu bölgede huzuru, kazanılan hakları vermek isteyenler işverenler bismektir.

Savaş haberi veya dışındaki savaş sebebiyle iktidar böyle anlarda millî birlik olmalı, birbirimiz kenetlenmeliyiz çağrısı yapılmaktadır. Hangi beraberlik, kimler için ve ne pahasına beraberlik. Bu sabah yüzbinlerce işçinin yasal grevinin ortelenmiş olduğunu bir çok haber olarak öğrendik. İşçilerin sözleşmeleri aylardır hala bitirilmemiş belirsiz bir halde bekletilmektedir. Bu işçiler bir yıl önceki ücretleriyle enflasyonun ağır baskısına karşı yaşamaya çalışıyorlar. 480 bin belediye işçisi aylardır, hatta yıllardır alacaklarını alamamaktadırlar.

3) Olağanüstü hal bölgesinde Körfez kriz nedeniyle işlerini kaybetmiş binlerce vatandaşımız savaş politikasının yüzünden diğer bölgelere göçe zorlanmıştır. Endişe ve korku, savaş politikalarının normal sonuçları olarak karşımıza yeni bir ekonomik ve sosyal buhran çıkarmıştır. Kriz nedeniyle ağır talep edilen bazı maddelere patronlar yıldırım hızıyla serbest piyasaya ekonomik gereği zararları uygulamışlardır.

İktidar Körfez kriz nedeniyle zarar karşılığı olarak Birleşmiş Milletler'ten 2 milyar dolar aldığı ve bir miktar daha alacağını söylemektedir. Yapılan yardım Türk parası olarak 8 trilyon liradır. Bu paranın bir kısmı ile ülkemizdeki tüm grevler sona erdirilebilir, tüm işçi alacakları ödenir ve temel gıda maddelerinin fiyatları düşürülür, Körfez kriz nedeniyle zarara uğrayan ve işsiz kalanların durumları düzeltilerek işçiler eğitilebilir. Buna kadar bu doğrultuda en ufak bir adım atılmamıştır. Bunlar yapılmadan millî birlik ve beraberlik nasıl istenebilir, istense de olabilir mi?

4) Demokrasiyi tehlikeye düşürecek, askıya alacak bir durumun ortaya çıkması ve nereden gelirse olsun iktidarın tehdit edilmesine karşı tüm Türk İş Öyellerinin üstünden gelen güçlerini kullanmaları, Türk İş'in son genel kurulu karar olduğunu hatırlamak ve gereğini istemek hakkımız olduğuna inanıyoruz.

Konfederasyonumuz Türk İş'in 3 Ocak eylemi gerekçesi olarak öne sürdüğümüz taleplerimizin ivedilikle yerine getirilmesi, her gün bir kat daha artan nüfus artışına son verilmesi ve ülkemizin Körfez savaşına daha fazla bulaştırılmadan üzerine düşeni yapması için başkanlar kurulunu hemen (Olağanüstü toplantıya çağırmasını öneriyoruz.

5) Başta emekçiler olmak üzere tüm halkımızı ve demokratik kuruluşları ülkemizi başlangıcından buyana birçok sıkıntıya sokan Körfez krizinin daha ileri boyutlara götürülmemesi ve bilhassa ikinci bir cephe açarak filen savaşta yer almasını için duyarlı olmaya çağırma bir yurttaşlık görevi sayıyor. saygılar sunuyoruz.

Belediye İş Sendikası 24 Ocak 1991

Bağtarafı. 1 sayfa

Harekete geçen Şeyh İdris-i Bitlisi, Amasya'da konaklanan Osmanlı Sultanı Yavuz Selim'i karamahında ziyaret ederek bağlılık yemini etti. Yavuz bu uğaklığın bedeli olarak geniş bir otonomi verdi. Osmanlı ordusu Kürt desteğine dayanarak Ridaniye ve Çaldıran savaşlarını kazandı. Bağdat'a kadar olan alanı egemenliğine aldı. Osmanlılar ve Farslılar, 1639 Kasrı Şirin Antlaşması'nu imzalayarak, bu güne kadar devam eden bölünmüş Kürdistan statûkосу üzerinde anlaş-tular.

Savaş yenğlerinin ardından Osmanlı ordusu, direnen Kürt beylerinin üzerine yürüdü. Kürdistan, yabancı çıkarları için bir nevi içsavaş yaşadı ve kan gö-lüne döndü. Kürt beylerinin aldıkları otonomi karşılığında ye-rine getirdikleri görev ise uç beyliği ve sürekli vergiydi. Bu statûko, Kürt halkı için hiçbir şekilde olumlu ve üretici bir durum olmadı.

XIX.yy'ın başından itibaren Batı kapitalizminin tuzağına düşen Osmanlı devleti, tüm gücüy-le Kürdistan'a yöneldi, yeni bey-ler türetti, vergiyi artırdı ve bir nevi zorunlu askerlik uygulama-sını getirdi.

Kürt beyleri ve halk bu uygu-lamalara ve politikaya karşı di-rendi. 1800-1881 arasında Kürdistan'da en az 50 ayaklanma gelişti, beylerin aralarında birlik kuramamaları nedeniyle Kürdis-tan bir daha yenildi ve kana bulandı.

Büinen bu gerçekleri bir daha neden vurgulamaya gereği duyduk; demek ki otonomi hiçbir koşul altında güvence değildir, hiçbir koşul altında sömürgeci güçlerin sözlerine güvenilmez. Devletle-rin ilişkileri ve uluslararası hu-kuk bugün bile zor, yani kuvvet-lerin dengesi üzerinde kurul-muştur.

Bağımsızlık yerine özerklik telaffuzu

Osmanlılar, uğaklığı ideolojik bir temele oturtmak için XIX. yy'ın sonlarına doğru Zedegan Okulu'nı ve Hamidiye Alayları'nı kurdular. Bunlarda yetişen bey, ağa, aşiret reislerinin çocukları olan feodal-aristokrat aydınlar, bağımsızlığın çağdaş anlamda Osmanlı imparatorluğuna bağ-lı bütün halklarda biçimlendiği bir dönemde, kültürel özerkliği formüle ettiler. Bu, bir aydın için-eğer gerçekten aydırsa-- hal-ka karşı yapılan en büyük ih-asetti. Çünkü, bir halin doğal ve dokunulmaz hakkı olan bağım-sızlık hakkını başkasına pazar-lamaktan daha büyük ihanet ola-maz.

Ne acı ve ilginçtir ki, otonomi ve kültürel özerkliği bugün dahi program yapanlar, adı geçen aris-tokrat aydınların çabalarını, Kürt direniş tarihinin 'çağdaş' hegemonik gösterime çevirtili i-çinde bulunabilmektedirler.

Sevr Antlaşması Kürt halkına ne getirdi?

Konferans, 1930 yılında Fran-sa'nın Sevr (Sevres) kentinde I. Dünya Savaşı'nın galipleri ara-sında toplandı. Bilindiği gibi, Kürdistan daha 1878 Berlin Kon-feransı'nda Batılı ülkelerin gön-demine gelmiş, bu devletler Os-manlı yönetiminden aldıkları ta-vizler karşılığında, imparatorlu-ğun doğu sınırlarının korunması güvencesini vermişlerdi. Fransız

KÜRDİSTAN ÜZERİNDE PAYLAŞIM SAVAŞLARI, GÜNCEL EMPERYALİST-SÖMÜRGEÇİ SAVAŞ VE YURTSEVERLİK GÖREVLERİMİZ

ve İngilizler, daha 1915 yılında Sykes-Picot gizli antlaşmasıyla Kürdistan'ı aralarında paylaş-manın kararını vermiş ve 1914-18 savaşında bu amaçlarına ulaşmışlardır.

Bu savaş sürecinde ve sonra-sında ıslık bugünkü gibi Kürdis-tan sorunu Avrupa basarına yan-sıyor, taraflar formül üzerine formül üretiyor, garimetten az pay alanlar, basınlarında "hakkı yenmiş halk" edebiyatını bol bol işliyorlardı. Bugünkü düzeyde olmasa bile yine Kürt politikacı-ları bol bol galip emperyalist ölkelerin elçilik kapılarını ar-sınıyorlardı. Zinar Sülopi, anı ki-tabında bu süreci çok çarpıcı anlatır, her görülmeyen sonra emperyalist temsilciler bol bol umut dağuturlardı.

Savaşın galipleri, o dönem bu-günkü Birleşmiş Milletler'in ilk adımı olan Cemiyet-i Akvam'ı kurmuşlardı. Dönemin ABD Dev-let Bakanı Wilson, yeni ulusla-rarası bir düzen için 12 maddelik bir plan ortaya atmıştı. Bu plan, adından dolayı Wilson Prensi-pleri olarak tarihe geçti. Buna göre paylaşılan Ortadoğu'da bir-çok mandater devlet kuruluyor ve bunlar galip emperyalist dev-letlerin hamiliğine veriliyordu.

Bu plana göre, Kürdistan'ın 1/3'lük alanında otonomi bir Kürt devleti kuruluyordu. An-cak bu planı geçerken Avrupa Konseyi'nde Türk hükümetinin bir temsilcisinin de söylediği gibi kemalist burjuvazi silah zoruyla bozdu, zaten ne planın hazırlay-ılan planların ciddiye aldılar ve ne de o meşhur "Kürt polit-i-kacıları" onu hayata geçirmenin gücü içinde olabildiler.

Demek ki, her Kürdistan kel-i-mesi geçtiğinde, "bu iş tamam" demek, büyük bir yaralıdır. Ay-rica salt politikaya dayalı bir çaba da mutlak şekilde yenilgiye mahkumdur. Aynı şekilde, ne biçimde olursa olsun emperya-list formüllere sarılma yaralığının da ötesinde halka ihanettir.

Bir dönüm noktası: Lozan ve ötesi

Her dönem Kürdistan üzerin-de en iddialı güç Türk burjuva-zisi oldu. Emperyalist paylaşım savaşından sonra önce Fransız ve Türk devletleri, 1921 Ankara Antlaşması'yla Kürdistan'ın sta-tûkосу üzerinde anlaş-tılar. Fransızlar, elde ettikleri ekono-mik ayrıcalıklar karşılığında Kürdistan'ın küçük bir parçasını denetimlerinde tuttular, 1925 Şeyh Said ayaklanmasında da, Kürt güçlerinin Türk ordusu ta-rafından akıdanı kuşatılmasına destek oldular.

Kürdistan üzerinde asıl ge-çekme Türk kemalist burjuvazi ile İngiliz emperyalizmi arasında oldu. İki taraf da hem Kürtleri vuruyor, hem de petroleo zengin Güney parçasının denetimini ele geçirme kavgası veriyorlardı. İki taraf 1923 yılında İsviçre'nin Lozan kentinde biraraya geldi. Konferansta Kürdistan 'legi' masaya yatırılmış, taraflar en fazla ve en yağlı parçayı kapma-

nın kavgasını veriyorlardı. İkin ilginç, iki taraf da Kürtlerin ha-misi kesilmişti. Yapılan tüm nü-fus sayımları, arada dönen hile-lere rağmen, Kürtlerin nüfusunu toplam nüfusun %70'i olarak gö-steriyordu. Müzakerelerde Türk heyetinin temsilcisi İsmet İnönü'nün "Kürtler, Türktür" sözü, İngiliz temsilci Lord Curzon ta-rafindan, "Herhalde böyle bir id-diada bulunan dünyadaki tek ki-şi senin" şeklinde cevaplandı.

Kürtlerin temsil edilmediği bu 'Kürt Konferansı'nda taraflar Kürdistan'ın paylaşımını karar al-tuna aldılar. Bu korkunç an-laşmaya göre, Kürtler etnik a-zınlık dahi kabul edilmeyordu. Bunun bir tek anlamı vardı: Kürt kimliği yoktur ve Kürtleri erit-mek için her yol meşrudur!

Şeyh Said ayaklanmasının ya-rattığı korku iki tarafı ant-laşmaya itti. 1928 Bağdat ant-laşmasıyla Musul-Kerkük böl-gesi İngilizlerin egemenliğindeki Irak Arap Krallığına bırakıldı. Taraflar ittifaklarını İran'ın da katılımıyla 1937 (Sadabat Pak-tı), 1954 (Bağdat Paktı) ve 1969'da (CENTO) yenilediler.

Demek ki, emperyalistlerin ipiyle kuyuya inilmez, demek ki, arkanda kurtuluş için ayağa kal-kan ve ulusal özgürlük için ölü-mü göze alan halk yığınları ol-madımı hiçbir şey elde edemez-sin. Politika, rambazlığı değil, gücü ve doğru çizmeyi gerektirir.

Başka bir ders: 1961-75 Güney Kürdistan direniş ve Barzanicilik

Molla Mustafa Barzani'nin ar-kasında sayı: 100 bini aşkın sil-aahlı Kürt gücü vardı, buna rağ-men 1961'de başlayan direniş acı yaralar bırakarak 1975'te yenildi.

Savaşta yenilgi de olabilir, an-cak sonuç çıkarırken duygusal-lık bir yana bırakılmalı, yenilgi-nin nedenleri objektif ölçülere vurulmalı ve vurulmak zorunda-dır da. Otonomi talebi, İran ve ABD'ye dayanma, önceki her Kürt ayaklanmasının kaçınılmaz kaderi olan iç bölünme ve bu arada 1946'da YKT'nin döne-niştten ayrılarak Baas rejimiyle uzlaşma yolunu seçmesi yenil-giyi kaçınılmaz kıldı. Sadabat Paktı'nın bir benzeri 1975'te Ce-zayir'de Irak ve İran devletleri arasında imzalandı.

Bu sonuçtan da çıkarılacak en önemli ders, otonomi ya da özerk-liğün en az bağımsızlık talebi için verilebilecek kana malolmuş ol-masına rağmen, hiçbir şekilde Kürdistanı korumada adil ve doğ-ru bir çözüm olamayacağı gerçe-ğidir. Bu gerçek en çarpıcı ge-çeride ortaya çıkmış olmasına rağ-men, Doğu (1979-1984) ve Gü-ney Kürdistan (1980-88) dire-nişlerinde yine aynı ciddi yaralı-ğı içine düşüldü.

Önemle vurgulanması ve unu-tulmaması gereken bir gerçek de şudur: Türk, İran ve Irak devlet-leri aralarında mevcut çeliş-kilere ve bu çelişkilerin zaman zaman savaşlara bile dönüştüğü

olmasına rağmen, bölgede ba-ğımsız bir Kürt devletinin kurul-maması için hep stratejik uyum içinde oldular.

Kürdistan'da yeni öge: PKK ve Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesi

PKK, Kürdistan'da hangi de-ğışikliklere yolaçtı; en önemlisi, halkın mücadelesini gerçek ra-yına oturttu, ulusal istemi çağ-daş ölçülerine kavuşturdu, hal-kın mücadelesine demokratik bir karakter kazandırdı, halka öz-güce güveni aşıladı, silahlı mü-cadeleyi çağdaş halk savaşı öl-çülerine kavuşturdu, Kürdistan adına uluslararası arenada yö-rütülen politik mücadeleyi ba-ğımsızlık temasıyla kaynaştırdı. Kürdistan'ı gericiğin kaynağı olmaktan çıkarak bölgenin devrim odağı haline getirdi.

PKK'nin kuruluşunun ar-dından 12 yıl geçti. Bu 12 yıllık süreç sonunda şu ger-çek net olarak ortaya çıktı ki, bugün Kürdistan'da ulusal bağımsızlık isteyen, halka, hal-kın özgücüne, desteğine ve bilin-cine dayanan PKK, yığınları ka-zanmıştır; buna karşın boğuk dönemdeki kabaarın halk gü-cünü arkasına alan otonomist güçler, güç kaybetmiş, kitleler nezdinde inandırıcılıklarını yit-tirmişlerdir. PKK'nin açık ve gür ulusal bağımsızlık istemine karşın bu güçler, bağımsızlığın adını bile ağızlarına almaktan çekinmekte, halen emperyalist politikalara umut bağlamak-tadırlar.

Halkların tarihinde son derece öğretici dersler vardır. Bir Viet-nam deneyini gözönüne getirdiği-mizde Kuveyt'de sosyalist cumhuri-yetin kuruluşu kaçınılmaz olun-ca, ABD emperyalizmi Güney'de sözde bağımsız kukla bir devlet kurdu.

Bu çarpıcı örneği şu açıdan seçtik; Kürdistan sorunu ken-dini ne kadar dayatırca dayatırın emperyalist güçler, her dönem kendi çıkarlarına uygun çözüm-den yana olacak ve bu çözümde dayatıcılardır. Birşeyler verir gözüklüp hiçbir şey vermeyebilir, bağımsızlık kaçınılmaz olunca kültürel özerklik talebini verebi-lir, bağımsız demokratik Kürdis-tan'ın kuruluşu kaçınılmaz olun-ca da, Kürdistan'ı bölüp bir par-çada kendi çıkarlarına uygun bir yönetim tesis edip, bunu meşru göstermek isteyebilirler. Yağamın gerçeğinin bu emperyalist oyunlarının hangisini kavgımıza çıkaracağını tabi ki bugünden bilemeyiz, ancak emperyalistle-rin inşafına uğnarak hiçbir şey elde edemeyeceğimiz gerçeğini asrarla vurgulamak istiyoruz.

Şimdiki durum nedir?

Ortadoğu'da son derece kar-maşık bir süreç yaşanıyor. Bir yanda savaş, diğer yanda savaş sonrası için sunulan binbir çeşit formül, plan ve harita ve de şimdiden postadan asılan payı kapmak için birbirine dış böyeyen

savaş galibi namzetleri.

Savaşın kurbanı yapılmak ist-teren biz Kürt halkına dönen ne; başına ve kapalı kapılar ardın-dan yapılan toplantılardan yan-sıdık kadanyla en fazla di özerk-liği ve de bu kırıntıyı yeterli gören otonomi mücadelesinin yor-gunlarına şimdiki sömürgeci met-ropollerde, belki de Ankara'da siyaset yapma bağtı.

Biz bu savaşta ne Arap, ne İran ve ne de Türk halkının öl-mesini ve zarar görmesini isti-yoruz. Kaldı ki, bu yönlü fikir yürütmemize de bir yerde gerek yok, çünkü mevcut yığın sava-şını çıkaran biz değiliz, tam ak-sine savaş bize dayatıldı, Kürdis-tan savaşın alanı ve hedefi duru-muna getirildi. Ancak şu da bir gerçektir ki, Kürdistan'ı sömür-geleştiren güçler birbirine girdi, hem de birbirini tüketircesine. Bundan devrim adına, ulusal kur-tuluş adına yararlanmak Kürdis-tan halkının en tabi ve kaçınıl-maz hakkıdır. Kaldı ki, Kürdis-tan halkının bu süreçten ulusal kurtuluşuna vararak çıkması tüm bölge halklarının yararına. Çün-kü başka bir halkın köleliği üz-erinde demokrasi olamaz.

Bağımsızlık ve halk demokrasisi talebi şiarımız olmalıdır

Savaş sonrasında Kürdis-tan'da farklı parçalarda kültürel özerklik, otonomi ya da sınırları dar federasyon alternatifleri or-taya çıkabilir. Fakat bunlardan hiçbirinin sorunun çözümünü olamaz, bunlar Kürdistan ve bölge halk-larının lehine çözümler de ola-maz. Herşeyden önce Kürdis-tan'ı sömürgeleştiren hiçbir yö-netim, bir kültürel özerkliğe bile tahammül edebilecek karakter-de değildir. Öte yandan ulusal so-runlar böyle çözülemez. Önü-müde Çek-Slovak, Yugoslavya federasyonu ve SSCR federas-yonları örnekleri duruyor. Bun-lar halklar arasındaki çok ileri birlikler. Buna rağmen nedenleri ne olursa olsun büyük bir ulusal eşitsizlik var bu ölkelerin tü-münde ve mevcut durumda halk-lar arasında savaşa bile varabi-len gerginlik yaşanmaktadır.

Mutlaka her Kürt yurtseveri, savaş, gazete, televizyon ve rad-yo haberlerini izliyor, Kürdistan halkının yerini saptamaya ça-lıyor. Yurtseverler olarak he-plimizin özellikle dikkat etmesi gereken husus, yapılan emper-yabet-sömürgeci basın-yayın pro-pagandasından etkilanmemek ve bu propagandaların öcünü kavramak olmalıdır.

Hepimiz görüyoruz ki, arkala-rında yüz kızgın olmadıktan emin olduğumuz bazı Kürt poli-tikacıların asrarla 'lider' olarak sunuluyorken, bağımsızlık talebi ve temsilcileri sürekli geri plan-da tutulmak isteniyor.

ABD'nin dayatmalarıyla An-kara'da tasfiye planları çiziliyor, PKK dışlanarak otonom Kürt güçlerine aynı masaya oturma-nın sinyalleri veriliyor, onlar da Kahire'den, Londra'dan, emper-yalist basın-yayın organların-dan "Bağımsızlık istemiyoruz" şeklinde açıklamalarla çağrı-ları cevaplıyorlar.

Bu çok düşük bir diplomasi ve politika

Halk olarak şunu asla unut-mamalıyız, gücün olmadı mı ken-dileri de çok kan döken sömür-geciler zınlık koklatmazlar. Oto-nomi otonomi diyerek ucuz poli-tikacılığa soyunanların 1990'la-rın bağlarında emperyalist elçi-

lerin kapılarını arşınlayanlardan ne farkları var. Tarihimiz gösteriyor ki otonomi verilse bile ilk sıratta geri alınıyor. Yok, eğer halk gücümüzle otonomiyi kuruyacağız deniyorsa, neden halk gücü kesin çözüm için değerlendirilmiyor. Eğer, emperyalist güçlerin güvencelerine güveniliyorsa, en büyük yanılgı bu olur. Halepçe'de Hıroşima'dan sonra en büyük insan soykırım gerçekleştirildi, hangi emperyalist yönetim ses çıkardı?

Mutlaka kafaları kurcalayan şu sorudur: süreçten nasıl yararlanacağız, ulusal birlik yönünde nasıl yararlanacağız?

Tabi ki halkımızın ulusal sorununu uluslararası gündeme getirmeli, her platformdan yararlanmalı, bunun aktif çalışmasını yürütmeliyiz. Ancak herşeyimizi savaştan emperyalist güçlerin masasında mutlaka yer tutmaya göre ayarlamak büyük bir yanılgı içinde oluruz. Emperyalist güçler ve Kürt otonom güçleri bilinçli olarak halkın önüne bu takvimi koyuyor, halkı şartlandırmayı ve mücadele platformundan alıkoymayı hedefliyorlar.

Temel talebimiz ulusal bağımsızlık olmalı. Btze kimse bu ilkeyi tartışma konusu yapmamalı, yapamamalı. Bunun koşulları mı yok? Elbette vardır. Objektif ve subjektif koşullar Kürdistan'ı ulusal birlik ve ayaklanmaya itmektedir. Güçler hazır olmazsa, halk kabarmasının altında boğulurlar. Bu açık görülebiyen bir gerçektir, üstelik kabarmın halk güçleri sadece siyasi güç değil, silahlı güçtür de. Şimdiden Güney'de ve Kuzey'de binler dağa çıkıyor ve daha da çıkmak istiyorlar. Bu defa kabarmayı örgütsel gücümüzle karşılamak ve doğru bir mücadele hattına kanallize etmemiz gerekiyor. Buna uygun politik çalışmaya da gerekir. Kürdistan politik güçlerine düşen bir an önce ulusal bir ittifaka gitmek, bunu bir hükümet eridine ya da benzeri yönetim gücüne dönüştürmeleridir. Bunun koşulları vardır. Böyle bir birlik dışta da Kürdistan adına çıkarılan seslerde uyum sağlar. Her yurtsever ülediği politik gücün bunu talep etmelidir.

Arkasında tek kişi olmadan emperyalistlerin olanaklarıyla Washington'da Kürt Konferansı düzenlemeye hazırlananlar, pekala ulusal birlik ve ulusal bağımsızlığın düşmanı gibi davranmaktadırlar. Bağımsızlık dayatmasına rağmen, gizli den somürgenci ve emperyalist güçlerle işbirliği ilişkisine yatanların da durumu pek farklı değildir.

Halk olarak bize düşen görev uluslararası alanda politik birlik sağlamak ve bunu ulusal bağımsızlık talebi temelinde yürütmeyi gerekliliği yanında, asıl gerekli olan birliği halk kitlelerine götürmek, örgütlenme ve direnişi bekleyen kitleleri ayaklanmaya hazırlamak olmalıdır.

Hedefimizi emperyalist somürgenci savaşın bilginine göre ayarlayamayız. Eğer sonuç almak istiyorsak, bu halk iradesinin önünü olmalı, bu da yığınların ayaklanması demektir, bu da bir sömreci savaştır, sömreci savaşın sürecini de aşabilir.

Kaldı ki onlar için savaşın bittisi bizim için asıl başlangıç olabilir. Olsa olsa şimdiki savaş durumunu halkı daha acil eyleme kaldırmamız zorunluluğunu göstermiş oluyor.

Türk devleti de bu gerçeği

bildüğünden, bir an önce ufak kırıntılarla sonuca ulaşmak istiyor. Emperyalist güçler var kuvvetleriyle sanki birşeyler elde etmenin son fırsatı gibi bahşıyorlar. Peki, bu son fırsatın ondan nasıl yararlanacağız; onlara göre bağımsızlık isteminden vazgeçilmeli, ne veriliyorsa onunla yetinilmeli.

Hayır, gerçekler hiç de böyle değildir, kesin hedefimiz ulusal bağımsızlıktır, somürgenci güçlerin zayıflıkları bu amaca varmamız daha da kolaylaştırmaktadır.

Öte yandan ulusal bağımsızlık hatının temsilcileri yerine, ajan kulıklı kültürel özerklikçiler ve de önce tarihî derse rağmen otonomide diretenlerin, emperyalist güçlerce muhatap alınması, onların güçlüğünden kaynaklanmamaktadır. 1980-85 döneminde ulusal bağımsızlık çağışı kültürel özerklik için taleplerini taşıyıcıydı. Bugün bunların ciddi bir gücü yoktur. Otonom güçler de çok güç yitirmişlerdir, arkalarında silahlı güçler de yoktur. Bundan sonra dağa çıkacak halk güçlerinin bunları izlemesi söz konusu olamaz. Kaldı ki dört parçada da ulusal bağımsızlık düşüncesi yer etmiş ve örgütsel olarak da halk kabarmalarını kucaklayacak güce ulaşmıştır. Otonom güçler bu gerçeği artık iyice görmelidirler.

Bizim için belirleyici olan halk yığınlarının bilincidir, örgütlenmesidir ve talebidir. Halk bir anlamda yeni bir kuşağa dönmüştü. Şehirler kırsala göre aşırılık bastı. Kırsal ve şehirde net yükselen talep ulusal bağımsızlık talebidir. Avrupa'da kopartılan gürtlünün aksine Kürdistan'da otonominin sözü bile geçmiyor. Bizler için asıl hazine ve asıl belirleyici olan bu dönüştürme ve bu güçtür.

Herkesin gerçekçi olması gerekir, otonom güçler de gerçekçi olmalı ve unutmamalıdır ki son şanslarını deniyorlar. Eğer halkın ulusal bağımsızlık talebi doğrultusunda adım atmazlarsa bu süreç onları bitirir, artık halkın bilinç ve talebi otonomiyi çok çok aşmıştır. Üstelik somürgencilerin çizdiği sınırları yaparacak kimse herhangi bir Kürdistan parçasını mülkiyetinde göremez. Ulusal bağımsızlığı isteyen ve bunun için savaşıyorlar halk üzerinde ıkdında bulunabilirler. Sadece ve sadece Kürdistan halkının ulusal bağımsızlığı temel alınarak, komşu halklarla çeşitli birlik ve ittifak arayışları içinde olunabilir, bu da 11 halkların özgülükleriyle olur, bunu yapma yerine TC'yi, İran'ı, Suudi Krallığını ilana çalışmak halka güvensizlik ve sonu hüsrana olan bir çabadır, kaldı ki böylece bir pobükacılığın Kürdistan halkının çıkarıyla hiçbir ilişkisi yoktur.

Tekrar uyarmayı gerekli görüyoruz, yurtsever olarak hepimizin görevi yönümüzü ülkemize çevirmek olmalıdır. Halkı en fazla nasıl örgütleyecek, en fazla nasıl silahlılandırarak, bu işi yapmayı uluslararası alana en fazla nasıl yansıtacağız soruları asıl üzerinde yoğunlaşmamız gereken hususlardır.

Halkımız somürgenci somürgencilik olan da bu soruların olumlu çözümünü olacaktır. 4 Kongresini yapan PKK, süreçten en duyarlı şekilde yararlanıyor. Hepimiz düşen görev en büyük duyarlılık ve fedakarlıkla PKK'ye destek sunmaktır.

Halklar kaderlerini kendileri yaparlar.

TC göz kırptı, ortalık "Kürtçü" cücelerle doldu

Baştarafı 1. sayfada

Bu görüşlerin halis Kemalist görüşler olduğundan kuşku yok. Bugün Ecevit'in, E.İnönü'nün, orduda pek çok generalin ve Demirel'in savunduğu bu görüştür. Bunların anti-savaşçılığı, demokrasizmi, insan haklarından yanlılığı, işte bu açık Kürt düşmanlığına dayanmaktadır. Bu nedenle ABD'ye belli muahafetleri var. Açıkça Kürt sorununda bir an önce İran ve Irak'la anlaşılmalı deniyor. Aslında Türk ve Irak orduları arasında bu yönlü bir anlaşmanın olup olmadığı da net değildir. Yani tarafların savaş içinde bile Kürdistan'a karşı ittifaklarını tazelemeleri pekala mevcut bir olasılık olarak hesaba katılmalıdır.

Uğur Mumcu da "Kürtçe konuşma serbestisi" üzerine yazdığı makede, 19-21 Kasım'81 tarihinde Paris'te yapılan AGİK zirvesinin Turgut Özal'ın da imzalandığı kararlarına göre Kürdistan'da "ulusal azınlık" görüldüklerini hatırlatmakta ve TC'nin halen Kürt dilini bir yerel lehçe göstermesinin çelişkisine dikkat çekerek, devletin çıkmasına parmak basmakta. Netice de ise TC'nin artık sorununu altından çıkarmayacağı gerçeğini üstü örtülü vurgulayarak hayıflanmakta.

Herşeyin Türk gazetelerinde mutlaka "ABD'nin Kürt sorununa bakışına ait bir değerlendirme" yazıtılıyor. Hemen hemen tümünde de "ABD, Kürt kartı konusunda TC'ye güvence verdi" şeklinde yorumlar yapıyor. Bu yorumlar karşısında insan "Kürdistan TC'nin mi yoksa ABD'nin mi yönetiminde?" sorusunu sormaktan alıkoyamıyor kendini.

Entegrasyon ve dil serbestisi

Washington'da emperyalist çıkarılara uygun formüller bilmeyen bunlardan biri de "Kürtler, ABD'nin zencileri gibi entegre olduklarından aynı devlet kurumlarına gerek yoktur, kültürel kimlikler tanınan yeterlidir" şeklinde olmaktadır.

İnsanlık, ABD'nin zenci ve kızıldevleri nasıl "entegre ettiğini" çok iyi bilmektedir. Afrika'dan gemilere bindirilen binlerce zenciden birkaç yüzünü canlı Amerika'ya yetiştiren, kızıldevlerin derisini yüzerek soykırıma uğratan, zencileri günümüze kadar ikinci sınıf vatandaşlığa ve sefalet mahkum eden bir entegrasyon.

Patronların değerlendirmesi hoşuna gitmiş olmalı ve bu değerlendirmeyi bir emir görmüş olmalı ki, Özal da "Türkiye'de görevini yaptı, Kemalizm miyadını doldurdu. Ermenilerden Rumlara, Çerkezlere, Lazlara kullar bölgesel kültürlerin daha geniş bir sosyo-ekonomik genişlik içinde olmasına imkan verebiliriz" açıklamasını yaptı.

Türkiye'de ve Kemalizmin miyadını doldurduğu doğrudur. Ancak amacına ulaştığı sadece bir hırsın kumrudur. Kemalizmin yaptığı tahribat, çölgün gövde uygulamalar ve katliamlara rağmen Kürt ulusu tüm değerleriyle ayakta durmaktadır. Barakalın Kürdistan'a ilişkin politikaların iflasını, Kemalizm Türkiye'de de iflas ettirmiştir. Farklı şekilde de olsa Özal'ın bu gerçeği itiraf etmesi,

TC'nin günümüzdeki en büyük çıkmazını yansıtmaktadır.

Yorumlar ve formüllerde ortak bir nokta ortaya çıkıyor: Kürtler için otonomi bile tehlikeli. Dil serbestisinin ötesine geçilmemeli.

Dağ fare bile değil, hiçbir şey doğurmadı

ANAP hükümetinin dil serbestisi girişimi tam bir ifyasko. Yasa henüz ANAP meclis komisyonlarında. Aynı yasa değişikliği ile birlikte "Türkçenin resmi dil olarak kullanılması hakkında kanun tasarısı" adı altında yeni bir yasa daha komisyonlara sunuldu.

Buna göre Kürtçe sadece evde konuşulabilecek. Yazılı Kürtçe yasak. Devlet dairesinde Kürtçe yasak. Tüzel kişilere verilen dilekçelerde Kürtçe yasak. Kürtçe slogan ve pankart yasak vb. Yasağa karşı gelenlere 1 yıla kadar hapis cezası ve 25 milyon TL para cezası verilebilecek. Hele Kürtçe yazılı siyasal matbeme kullanıldığında kişiler bölücülük suçıyla ağır hapis cezalarına çarptırılabilir.

Yasaya göre Kürtçe, ulusal azınlık dili bile değil. Bilimde tanınmayan yerel bir lehçe ya da ağız.

Peki nerede kaldı Kürt dil serbestisi? Açıkça Kürtçe bazı lumpen Kürt kompradorlarının içki sofralarındaki eğlence dili olarak sunulmak isteniyor. Bilinçli ve planlı olarak, Kürtçe deyimler en çirkin ve en köçümseyici şekilde sunuluyor. Bu mudur dil serbestisi!

ANAP'ın meclis grubunda konu üzerine yapılan tartışmalar anlamlıdır. Dil serbestisine tanınan sınırların çok dar olduğunu vurguladığı ve Kürtlerin de bir tarihlerinin olduğu, halk oldukları, Türkler Ortaasya'dan gelmeden önce bu topraklarda yaşadıkları gibi temel gerçekleri vurguladığı için Nurettin Yılmaz bile, tam da Türk burjuvazisine yakışır gövde ve sahibinin karakterini yansıtır küfürlerle protesto edildi. Bununla da kalmadı. Dokunulmazlığının kaldırılması ve "Yüce Divan"a verilmesi talebiyle hakkında suç duyurusuna bulunuldu.

Btze bu tartışma çok önemli ve öğreticidir. Faşist ANAP hükümetinin adımını ileri bir adım gören ve görmek isteyen, Türk burjuvazisinden birşeyler bekleyen usak Kürt çevrelere en iyi cevap bu tartışmalardır.

Boylarından büyük işlere kalkışan Paris Kürt Enstitüsü yöneticilerine de bir kaç söz

Bir Kürt kültürle uğraşabilir, araştırabilir. Bu konuda uluslararası alanda ilgi ve destek talep edebilir, toplantılar ve konferanslar düzenleyebilir. Bu, bir yerde her Kürt aydınının önündeki temel görevlerden biridir ve somürgencilik karşı savaşın önemli bir cephesi de budur.

Ancak bir ulusun ulusu vareden tüm değerlerinin bir bütün olduğunu önemle hatırlatmak istiyoruz. Eğer bir halk köleyse, iradesi üzerinde başkaları ege-

mense, basık alındaysa, somürgülüyorsa, bu durumda o halk özellikle kurtuluşuna yönelmelidir. Ulusal özgürlüğünü elde edemeyen bir halk hiçbir değerini gerçek anlamda kurtarmaması sayılır. Bu nedenle köle bir halk, ki kastettiğimiz Kürt halkıdır, bir çok cephede yürüttüğü savaşın tek bir kanal ve hedefte birleştirmek zorundadır. Bu da ulusal bağımsızlık hedefidir.

Eğer ille de kültürel özerklik gibi belli haklarını elde etmesini temel alır, ulusun asıl çıkarını gözardı eder ve bunu bilinçli bir politikayla düşmanın ipoteği altında bırakırsa, bunu yapanlar o durumda bir halk düşmanıdır, emperyalizmin bir ajanıdır, bir politik pezevengidir.

Kürt halkı sabırlı ve onurlu direnişiyile namıdır. Ama gerçeği kabul etmek gerekir ki Kürt usaklar da namıdır. Çeşit çeşit usaklar vardır, kimi Washington'a, kimi Paris'e, kimi Londra, Ankara ve Tahran'a bağlı.

Kürdistan halkının ve somurlu politik güçlerinin gündemindeki temel konular ulusal kongre, ulusal cephe, ulusal direniş ve buna uygun uluslararası alanda temsilidir. Bunun olanakları var ve bunun çalışması yürütüldüyorken, ararlar "Kültür konferansları" düzenleyerek, bu ad altında işbirlikçi formülleri hayata geçirmek peşinde olmanın anlamı nedir? Kim bu olanakları sunuyor? Bu çalışmanın halk ve halkın çıkarlarıyla herhangi bir ilişkisi var mıdır? Bu çabanın sahiplerine bu soruların cevabı olarak verilecek yanıtların tümü olumsuzdur.

Önceki konferanslardan ayrı olarak şimdi de apar-topar Paris ve Washington'da Kürt konferansları toplanmak isteniyor. Bunun masrafları emperyalistlerden. Kürdistan'dan katılacakların vizesi de MİT'ten. ABD'ye gide vizesi de uçak paraları da CIA'dan. Ne güzel! TC'yi ve Irak diktatörlünü silahla donatan, halkımıza yeni ölüm ferahları bilginlerin onay ve gölgesinde "Kürt konferansları"!

Direnişle elde edilen mevzileri ve değerleri kemirmek isteyen, uluslararası alanda da Kürt halkının kurtuluşu mücadelesine destek vermek isteyen dost çevrelerin duygularını suikastal eden bu tehlikeli çabanın sahipleri sahte Kürtçüler iyi bilsin ki, amaçlarına ulaşamayacaklardır. Çözümü kültürel özerklik çerçevesinde ve Washington'da arayan politikalar ve sahipleri lanetlenmektedir ve iyi bilinir ki, halk, varlığı üzerinde oynanan bu tehlikeli girişimleri affetmeyecektir.

Bu tür işbirlikçi konferansları şiddetle mahkum ediyoruz.

Tüm yurtsever Kürt aydınlarına sesleniyoruz: düşmanlarımızın kimyasal silahlarla donatan emperyalist güçlerin düzenlediği tasfiyeci konferanslara itibar etmeyiniz. Kanlı paralarla alınan konferans biletlerini sahiplerine geri gönderiniz, davetlerini reddediniz. Ştzen beklenen davranış taktır; her ülkenin yurtsever aydınları gibi gücünüzü ulusal kurtuluş yönünde sarfediniz. Başka halklardan Kürt halkının dostlarını da uyarınız. Konferansların kültürel maske altında bir siyasal tuzak olduğunu vurgulayınız.

Düsseldorf-PKK davasında tutuklu yargılanan Kürt politikacılar Selahattin Çelik'in açıklaması:

ALMAN DEVLETİNİN KÜRDİSTAN HALKINA KARŞI SAVAŞ KARARINI PROTESTO EDİYORUM

Allemi, tüm yakınlarımı ve halkımı ilgilendiren son derece ivedi ve bu mahkemeye de doğrudan ılıklı "bir tehlike" üzerine önemli bir açıklamada bulunmak istiyorum.

Ülsem Kürdistan ve halim, kendisine zorla dayatılan bir yılm savağının tehdi altına girmiştir.

İnik ordularının Kuveyt'i legal etmesiyle başlayan Körfez krizi, 17 Ocak'91 tarihinden beri fiili bir savaşa dönmüştür. ABD ve diğer NATO'lu müttefikleri, ülkelerinden binlerce kilometre uzakta, Ortadoğu'da, bölge halklarına en modern ve en tahrip edici silahlarla saldırıyorlar. İlgincidir ki, yüzyılların medeniyetlerinin beşiği olan kentleri yerle bir eden, gımdiden yarım milyon üstünde masum insanın ölümlüne yol açan, etdai onlarca yıl silinmeyecek doğa zehirlenmesine neden olan ve milyonlarca masum insanı ölüme tehdit eden NATO'nun terörizm, barbar ve vandalist yönetimleri, tüm bunları 'demokrasi', 'insan hakları' ve 'uluslararası hukuk düzenini koruma' adına yapıldığını ileri sürüyorlar.

Savaşın faturası Kürdistan halkından çıkarılmak isteniyor

Peki, o denli insan haklarına düşkünlerse, Kuveyt'in en az dört katı büyüklükte olan Kürdistan'ın Botan bölgesi insanızlaştırılırken, köy ve ormanlar yıkılıp yakılırken ve halen yakılıyorken neden ses çıkarılmadı ve çıkarılmıyor? 30 milyonluk Kürt halkı tarihten silinmek isteniyor. Buna neden ses çıkarılmıyor? Halepçe'de 6 bin masum Kürt insanı Alman yapımı zehirli gaz bombalarıyla katledildi. O zaman neden ses çıkarılmadı? İkinci Dünya Savaşı sırasında Yahudi toplumunun utançını ileri sürerek, dışıkları bakımını İsrail'e yardımı yollayan Alman hükümetinin, Kürt halkına karşı hiç mi borcu ve insani sorumluluğu yok?

Körfez savaşı hızla Kürdistan'ın yeniden paylaşımı savağına dönüşmektedir. Türk devleti ve ordusuna, ABD ile emperyalist müttefiklerinin savağı planında temel bir rol verilmiştir. Buna göre savaşın Kuzey veya İkinci cephesi Kürdistan'dan açılmaktadır ve savağı hızla bu yöne sürüklenmektedir. Buna göre Kürdistan tekrar ameliyat masasına yatırılmakta, Kürt halkının özgürlüğüne kavuşmasının önlenmesi ve köleliğinin daha da kördü koşullarda devamı için planlar yapılmaktadır.

Türkiye'nin İncirlik, Kürdistan'ın Diyarbakır ve Batman askeri havanlarından kalkan ABD ve Türk savaş uçakları sadece Irak kentlerini bombalamamakla, Güney Kürdistan'da Zaxo, Nöleymunir, Kerkük, Dohok ve Erbil kentleri, Kuzey Kürdistan'da Çukurca köyleri, Cizre, Çatak ve Hakkari gibi merkezlerin yakmaları kumlanmış, Diyarbakır ve Batman gibi nüfusu çok kalabalık şehirlerin yakmalarına hergün bombalar düşmektedir. Bu bombalama sonucu gımdiden Güney Kürdistan'da öldürülen Kürtlerin sayısı, Halepçe katliamında ölenlerden çok fazladır.

Kürdistan'a 800 binin üstün-

de Türk ordu birlikleri yığılmıştır. Kürdistan'da Malatya-Erhaç, Diyarbakır, Batman ve Muğ havanları nükleer ve kimyasal silahlar taşıyan en az 300 savaş uçağıyla doldurulmuştur. Karayolları ve trenler hep asker ve askeri malzeme doludur. Savaşın gölgesinde en az 1 milyon Kürt insanı mülteci durumuna getirilmiştir. Halkın ekonomik çökümüştür. Savaş gerekçe yapılarak halkın araçlarına elkonmuş, sınır alanlarında tarlalar askeri araçların kampları ve mevzileri ile deşik edilmiştir. Hastanelerin tümü orduya devredilmiştir. Kürt şehirleri askeri kuşatma altına alınmıştır. Milyonlarca Kürt insanı NATO silahlarının deneg ve hedefi haline getirilmiştir. Doğu ulaştırılan ve NATO hükümetlerince onanan devlet terörü, yasaklar ve açlık halkı korkmaktadır. Hergün en az 1000 masum Kürt yurtsever tutuklanmakta, en az birkaç kişi de işkenceye katledilmektedir.

Alman hükümeti, Kürdistan halkına savaş açmıştır

Türk devleti ve NATO'lu destekçilerinin Kürdistan halkına dayatılan yıkım savağına Alman devleti özel bir yer tutmaktadır.

SPD, Grüne ve PDS (Demokratik Sosyalist Parti) gibi muhalefet partilerin, işçilerin, öğrencilerin, aydınların ve din adamları gibi geniş halk kesimlerinin gıddetli muhalefetine ve Alman anayasasının yasaklamasına rağmen, Alman hükümeti, NATO yasalarını gerekçe göstererek TC'nin yanında Kürdistan'a silah ve asker yolladı.

Çevik kuvvet çerçevesinde 18 Alfa-jet savaş uçağı ve bunların 272 personeli Kürdistan şehirleri olan Malatya ve Diyarbakır'da konumlandırılmıştır. Bu özel kuvvetler, önceki yıllarda da Kürdistan'da yapılan NATO manevralarına katılmış, Kürt halkına karşı savağında deney kazanmıştı. Son olarak "Hawk" füzeleri ile bunların 800 ile 1500 arasında personeli ve bunların yan gücü olan sağlık ekipleri yollanmıştır. Bu savaş birlikleri Bremerörde ve Hesson eyaletindeki Taunuskreis'taki üslerden gittiler.

Alman hükümeti sadece NATO çerçevesinde değil, doğrudan TC'yi destekleyerek Kürdistan üzerinde yürütülen savağı dahil oldu. Türk ordusuna son birkaç ay içinde en az 600 Leopard tankı, yüzlerce ağır top, askeri araç ile onlarca cephane verdi. Cizre, Silopi ve Midyat gibi Kürdistan şehirleri Leopard tanklarının merkez durumuna getirilmişlerdir. Tankların namıus şehirleri ve halka çevrilmesi, her an ateşe bağlanabilir.

Alman Başbakanı ve hükümetin diğer üst düzey yetkilileri daha geçen hafta yaptıkları açıklamaları, sadece NATO çerçevesindeki birliklerin değil, normal ordu birliklerindeki askerlerin de gönderilebileceğini söylediler.

Kürdistan'da bir savaş sürmektedir. Türk devleti bu savaşın varlığını itiraf etmiştir. Şimdi Alman ordusu da bu savağı, Türk ordusunun yanında fiilen katılmaktadır. İsim verilme-

de, Alman hükümetinin karar ve savağı halindeki bir ülkeye asker göndermesi, uluslararası hukuk ve Cenevre Sözleşmesi'ne göre savaş kararıdır.

Savaşın yasasına göre Kürt halkı da savağımak ve kendini korumak hakkına sahiptir. Her Türk askeri gibi, Kürt halkını öldürmek ve üzerindeki paylaşım planını hayata geçirmek için Kürdistan'a ayak basan her Alman ve diğer ülkelerin askerleri Kürt halkının düşmanlarıdır. Savaş içinde Kürt halkı düşmanlarına nasıl davranıyorsa, emperyalist Alman askerlerine de öyle davranacaktır.

Şu da unutulmamalıdır ki, Kürt halkını katletmek üzere Kürdistan'a Alman askeri göndermekle Alman hükümeti, Alman halkına da en büyük hakareti yapmakta, bu karar ve uygulamasıyla Ortadoğu ve Kürdistan pastasının pay almayı hedeflemekte, bu adımla upki Nazi uçaklarının İspanya'yı bombalamasının ardından olduğu gibi palazlanmayı hedeflemekte ve bununla da II. Wilhelm'den Hitler'e doğru doğru çıkan Alman emperyalist saldırganlığını modern kılıflar içinde sürdürmüş olmaktadır.

Bu dava, Kürdistan halkına karşı açılan fiili savaşın bir cephesi durumuna gelmiştir

Bu dava, Kürdistan halkı ve öncüsüne karşı TC hevesine açılmıştı. Amaç, PKK'yı tasfiye etmektir. Davayı açanlar bu amaçlarına ulaşmadılar ve bu anlamda yenildiler. PKK'nin mücadelesi bu davanın sınırlarını çok açtı.

Şimdi ise yepyeni bir durum doğmuştur. Alman hükümeti ördü saldırıdan vazgeçmiş, doğrudan Kürdistan'da Kürdistan halkına karşı savaş cephesi açmıştır. İşte bu nedenle bu dava savaşın bir cephesi durumuna gelmiştir.

Bu nedenle de halen burada olan her şeyden habersiz davranarak, bizi sıratla rehin tutan bu davanın sürdürücülerinin, Kürdistan'da Kürt halkına bomba yağdıran Alman pilotları ve kurşun sıkan Alman askerlerinden bir farkları olup olmadığını sormak gerekiyor.

Alman savaş uçaklarının ve Leopard tanklarının ölüm tehdidi altında kalan allemen, yakınlarının ve halkının feryatları adına halkına savaş açan Alman hükümetinin bu kararını gıddetle protesto ediyorum.

Haksız yere açılan bu davayı ve açık bir emperyalist savaş mahkemesine dönmüş mahkemenin protesto ediyorum.

Varlık savağı veren bir halka karşı en imha edici silahlarla haksız bir savaş sürdürülürken, suderin halen bu davayı sürdürmenizi insanlık adına utanç verici bir durum olarak değerlendirmiyor ve hükümetimizin Kürdistan'daki savağı girme kararını vermesini de dikkate alarak davanın sonuçlandırılmasını talep ediyorum.

- Kahrolsun Kürt halkına karşı savaş yürüten emperyalist cellatlar!

- Kürdistan halkı, öncüsü PKK ve insanlık kazanacak!

Düsseldorf PKK Davası tutuklanının açdamaları:

BASINA VE KAMUOYUNA

İki haftayı aşkın süredir Türkiye Cumhuriyeti ve Suudi Arabistan topraklarından kalkan savaş uçakları, Kürt ve Arap halkları üzerine ölüm kusuyor. Savaş fırsat bilen Türk devleti, sadece Kürdistan'ın kuzeyinde Kürt halkına karşı yürüttüğü sömürgeci savağı tırmandırmakta kalmıyor, aynı zamanda Kürdistan'ın güneyini de, Irak egemenliği altındaki Kürdistan parçasını da ılıgal etmenin hazırlıklarını yapıp fırsatını kolluyor. Her ne kadar Türk devlet yöneticileri "Musul ve Kerkük'ü almak gibi bir amacımız yok" diyorlarsa da, gerçekte bu doğru değildir. Sık sık Musul ve Kerkük sözü etmeleri bile, gerçek amaçlarının bunları ılıgal etmenin fırsatını kollamak olduğunu gösterir. Bu konuda TC, başta ABD olmak üzere bir takım güçlerle anlaşmıştır. Bu nedenledir ki, FAC'nin Türkiye'ye yaptığı askeri yardım, Türk ve Amerikan devlet yöneticileri tarafından övgüyle karşılanmıştır.

Bütün dünya açıkça gördü ki, TC eğittir Kürt düşmanlığı, kalilana ve soykırım demektir. Türk devleti, Kürt halkına karşı yürüttüğü yoketme savağında halim ölümlü bile bir savaş aracı olarak kullanılmaktadır. Son günlerde bunun en açık bir örneği yaşanıyor. Kürtçe konuşmanın Kürt halkına ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl bir savaş aracı yapıldığı açık olarak görüldü. Türk devleti, 20 milyona yakın bir halim 'nile içinde anadiliyle konuşmasını serbest bıraktığını' söyleyerek, bütün dünya ve insanlık değerleriyle alay ediyor. Bu durumun dünyada başka bir örneği daha yoktur.

Alman Federal Cumhuriyeti, son altı ay içinde Türkiye Cumhuriyeti'ne yaklaşık 3 milyar mark tutarında savaş aracı vermiştir. Bu savaş malzemesinin tamamı yakını gerillaya karşı kullanılacak cinsten savaş araç ve gereci durumundadır. Ocak ayının ilk haftasında 220 mülteciyle birlikte 18 Alman savaş uçağı Malatya-Erhaç üsünde konumlandırılmıştır. Bunlar da daha çok gerillaya karşı kullanılacak güçlerdir. Şimdi bunlara ek olarak birli ağılon Alman askeri daha Malatya ve Diyarbakır'a gönderiliyor; Almanya tarafından Türk devletine yeni savaş malzemeleri veriliyor. Türk devleti, bu malzemeyi Kürt halkına karşı yürüttüğü katliamlarda kullanıyor; Alman askerlerini Kürdistan'da uyguladığı soykırma, Musul ve Kerkük'ü ılıgal etme planlarına ortak etmek istiyor.

Bütün bunlarla Almanya'da yürütülen "PKK davaları" arasında dolaylı bir ilişki vardır. FAC Dışişleri Bakanı Genescher, ABD Suudi Arabistan'a asker yığarken yaptığı bir açıklamada "biz hukuk devletiyiz, işlerimizi bu yolla yürütürüz" diyerek, imalı bir biçimde de olan PKK davalarının niteliğini açığa vurmuştu. FAC, gımdide kadar "hukuk alanında yüttüğü" işi, gıderekt askeri alana taguwa eğilimi gösteriyor. Bizler, işte bu anlamda üç yıldır politik rehine olarak hücrelerde tutuluyoruz, her türlü politik faaliyetten ve ülkemize gitmekten alıkonuyoruz. Alman silah ve mermileri halkımıza katlederken, Alman askerleri Türk ordusu ile yanyana ülkemizde bulunurken, Almanya savaş içinde olduğumuz TC'ye her türlü maddi ve politik yardımı verirken, Almanya'da yürütülen PKK davalarının bir "hukuk olayı" olduğu söylenebilir mi?

Saddam rejimine her türlü kimyasal silahın Alman şirketleri tarafından verildiğini gımdide herkeze söylüyor ve kabul ediyor. Saddam rejimi, bu silahları Halepçe'de on bine yakın Kürt insanın katledilmesinde kullanmıştı, onbinlerce insanın ölmesine ve yaralanmasına neden olmuştu. Bizler bu soykırımı protesto ederken tutuklanmışık. Alman devleti, bütün bu gerçekleri o zaman reddetmişti. Saddam rejimi, gımdide aynı silahlarla İsrail'i tehdit ediyor. FAC Dışişleri Bakanı Genescher, daha tehditten öte bir şey yokken bile, bu silahların Alman şirketleri tarafından verilmiş olmasından ötürü "utanç duyduğumuzu ve İsrail halkından özür dilediğini" açıklıyor. Aynı Genescher, bu silahlarla ve TC'ye verdikleriyle Kürt halkının katlediliyor olmasından söz bile etmiyor. 30 milyon nüfuslu Kürt toplumun haklarına karşı yaklaşımda FAC ile Türk ve Irak rejimleri arasındaki fark nedir?

Ortadoğu'da yürütülen savaş halimiz ve Arap halkı üzerinde kitlesel kırmra neden oluyor. Bu, kalibrenin tam ardnıyla bir vahşettir. Alman halkının böyle bir vahşet karşısındaki duyarlılığını, geliştirdiği yaygın protesto gösterileriyle ve Kürdistan'a bir ılıgal gördü olarak gitmeyi reddederken ortaya koyduğu tutumunu takdirle izliyoruz; ulusların haklarına saygılı ve barışsever tüm insanları, Kürt halkına karşı yürütülen soykırma, bunu yürüten Türk ve Irak soykırımcılarına ve Alman meşinlarının buna ortak edimesi gününlerine karşı mücadeleyi sürdürmeye çağırıyoruz.

Yurtsever halkımızdan, PKK'nin yükselttiği ulusal hafimnışlık ve özgürlük savağına tüm güçleriyle katılmalarını ve her türlü emperyalist ve sömürgeci girişime karşı dirençli yükseltmelerini bekliyoruz.

Ruğünden itibaren bağlamış olduğumuz üç günlük açlık grevi ile halkımızdan ve ilerici insanlığın mücadelesiyle birlikte olduğumuzu vurguluyor, kamuoyunun dikkatini hiçbir hukuksal yanı bulunmayan Almanya'daki PKK davaları üzerine çekmek istiyoruz.

8 Şubat 1991

Körfez savaşında Kürdistan

Foto: Berxwedan

Oldenburg (Berxwedan): 24 Ocak günü "Körfez savaşında Kürdistan" konulu bir bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Alman demokratlar ve savaş karşıtı güçlerin düzenlediği bu toplantıya 180'li Alman olmak üzere toplam 200 kişilik bir katılım oldu. Toplantıda, Alman TV'nde gösterilen Kürdistan ve ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin filmlerle, Cizre'deki açlık grevini görüntüleyen video kaset ve Mahsum KORKMAZ Akademisi'ndeki

16 Ağustos kutlamalarından parçalar gösterildi. Daha sonra Türkiyeli bir gazeteci Kürdistan'daki izlenimlerini aktardı.

Dinleyicilerden gelen sorular üzerine toplantıya çağrılı bulunan Kürdistan Komite temsilcisi, emperyalist savaşın Kürdistan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine etkileri, olası gelişmeler ve TC'nin savaşa katılımının ardında yatan nedenler konusunda kapsamlı açıklamalar da bulundu.

Körfez savaşı, Filistin ve Kürdistan

Hamburg (Berxwedan): 27 Ocak günü çeşitli politik güçlerin inisiyatifıyla gerçekleştirilen ve tüm gün devam eden "Körfez savaşı, Filistin ve Kürdistan halidatının ulusal kurtuluş mücadelesi" konulu bilgilendirme toplantısına 100'ün üzerinde bir kitle katıldı. Kürdistan Komite'den bir temsilcinin de çağrılı olduğu toplantıda, Körfez savaşında bölgedeki iletici devrimci hareketlerin

durumu ve perspektifleri hakkında tartışmalar yürütüldü. Toplantıda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önemi, bölgede oynadığı rol ve sadece Kürdistan değil, tüm bölge halidatlarının kurtuluşları için Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle güçlü bir dayanışma hareketi geliştirmenin önemli ve gerekliliğine dikkat çekilerek toplantı güçlü bir şekilde sonuçlandırıldı.

Körfez savaşı her yerde protesto ediliyor

Strasbourg (Berxwedan): Körfez savaşını ve NATO Çevik Kuvvetleri'nin Kürdistan'a getirilmesini protesto amacıyla 19 Ocak günü merkezde bir yürüyüş düzenlendi.

Nürnberg (Berxwedan): Savaş aleyhtarı örgütlerin çağrısı üzerine 12 Ocak günü yapılan yürüyüşte ERNK taraftarları da aktif bir şekilde katıldılar. Şehir

Londra - 1991

Foto: Berxwedan

ERNK taraftarlarının geniş katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüş, Fransız kamuoyunda büyük ilgi yarattı. Fransız 3. ve 1. televizyonu elçileri ile çok sayıda gazeteci ERNK taraftarlarının yürüyüşünü izledi ve görüntüledi. Yürüyüş eyleminin yoğun bir ilgiyle karşılanması ve Kürdistan'daki gelişmelerin daha geniş çevrelere taşınması amacıyla bu eylemden sonra her gün Strasbourg'un çeşitli semtlerinde mitingler düzenleniyor.

merkezinden dağıtılan yürüyüş, TC'nin Nürnberg konsolosluluğu önüne kadar devam etti. Konaklılık önünde yapılan mitingte konuşan ERNK taraftarı bir yurtsever Ortadoğu'daki gelişmelerin yanı sıra, Kürdistan'daki güncel durumu dile getirerek, yürüyüşte katılanların dikkatini TC'nin Kürdistan'da gerçekleştireceği katliam olasılıklarına çekerek Kürdistan halkıyla dayanışmaya çağırdı.

Kitlelerin coşkulu sloganlarıyla devam eden yürüyüş, şehrin Aufsessplatz alanında yine mitinge dönüştü. Burada düzenlenen mitingte de yürüyüşü düzenleyen örgütlerin temsilcileri birer konuşma yaptılar. Alman ve Kürt halkları arasındaki dayanışma ve dostluk duygularının daha güçlendiği yürüyüş, daha sonra sona erdi.

Londra (Berxwedan): Londra'nın merkezinde 2 Şubat günü düzenlenen yürüyüşte 25 binin üzerinde kitle katıldı. İngiliz sol örgütleri, pasifistler, yabancı sol örgütler, dinçiler, öğrenciler, sendikacılar ve demokratların

katıldığı yürüyüşte ERNK taraftarları da yer aldılar.

Yürüyüş Finsbury Lane'den başlayıp İngiltere Parlamentosu önünden geçerek Önlü Hyde Park'ta sona erdi. Burada yapılan mitingte çeşitli örgüt temsilcileri ve bazı milletvekilleri birer konuşma yaparak Körfez savaşını protesto ettilerini bildirdiler. Yürüyüş ve miting sonunda Körfez savaşında oynadıkları rolden dolayı ABD ve İngiltere bayrakları yakıldı. Yürüyüş ve miting, İngiliz televizyonları ve basını geniş yer verdi. Bu, Körfez savaşına karşı İngiltere'de yapılan en büyük protesto eylemiydi.

ERNK taraftarı kadın ve çocuklar Kızılhaç binasını işgal etti

Londra (Berxwedan): 6 Şubat günü, 100'ü aşkın yurtsever Kürt kadını ve çocuğu Londra'daki Kızılhaç binasını işgal etti. Aralarında bebekli ve hamile kadınların da olduğu ERNK taraftarları, Kızılhaç yetkililerinin incelemeler yapmak üzere Kürdistan'a bir delegasyon gönderilmesi, kimyasal silahlara karşı gaz maskesi yollarılması ve TC tarafından köylerinden zorla sürülen binlerce Kürdistanlıya yardım edilmesi talebinde bulundular.

Başlangıçta bu talepleri kabul etmeyen Kızılhaç yetkilileri, Kürdistan gerçeği karşısında nasıl yanlış davrandıklarını polis çağırarak ortaya koydular. İngiliz polisi, içeride bulunan Kürdistanlı kadın ve çocukların üzerine kapıları kapattı, su ve tuvalet ihtiyaçları bile karşılanmadı. Buna rağmen, çocuklar Kürtçe marşlar söylediler "Victorie to Kurdistan" (Kürdistan'a zafer) sloganları attılar. Bu arada saldırılarına devam eden İngiliz polisi, yurtseverlerin ellerinde bulunan ERNK bayrağını almaya çalıştıysa da başarısız olamadı.

Kürdistanlı yurtseverlerin ba-

nişli eyleminin Kızılhaç yetkilileri ve İngiliz polisi tarafından adeta rehlin almaya dönüştürülmesi üzerine, akşam saatlerinde içeride bulunan kadın ve çocuklarla dayanışma amacıyla çok sayıda ERNK taraftarı binanın önünde toplandı ve binadakilere talepleri kabul edilip kendileri serbest bırakılmaya kadar oradan ayrılmamaya kararlı olduklarını ifade ettiler. Bunun üzerine Kızılhaç görevlileri, Cenevre'deki merkeze durumu iletmek üzere faks çektiklerini ve gelecek toplantılarında taleplerin gündeme getirileceğine dair söz verdiler. Bunun üzerine eylemi birakan ERNK taraftarı kadın ve çocuklar, "Büyük Serok APU" sloganları eşliğinde binadan ayrıldılar.

ERNK taraftarı kadın ve çocukların eylemi İngiliz basınında yer aldı. Olay yerine gelen gazeteciler, orada bulunan yurtseverlerden bilgi alıp eylemcileri görüntülediler. İngiltere'nin en büyük gazetelerinden The Guardian, eylemi kadın ve çocukların resmini yayımlayarak eylemin amacını ve sonucunu kamuoyuna duyurdu.

Alman polisinin yurtseverlere yönelik baskıları sürüyor

Münih (Berxwedan): Irak'ın Kuveyt'i işgal ettiği 2 Ağustos 1990'dan bu yana yoğunlaşan baskılar, Körfez savaşının başlamasıyla birlikte iyice çığırından çıktı. Özellikle de Almanya'nın Bavyera eyaletinde yoğunlaşan polis baskıları, burada bulunan Kürdistanlı kitlelerin ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmalarını zayıflatmak, güçten düşürüp mücadeleyle başını kesmeyi amaçlıyor. Bavyera polisi, tespit edebildiği yurtse-

verlerin evlerini basıyor, keyfi aramalar yapıyor, eğer mücadeleyle başını kesmezse yurtdışı etme tehditinde bulunuyor, belli saatlerde polis karakoluna çağırıp imza alıyor, adreslerini terk etmemelerini istiyor vb. Tüm bunlar, yurtseverleri sindirmeyi amaçlıyor. Bu tür uygulamalar daha önce de 1988 Ekim'inde faşist Kenan Evren'in Almanya'yı ziyaret sırasında da yapılmış ve kamuoyunda tepkiyle karşılanmıştı.

Undau (Berxwedan): - 22 Ocak günü Undau'da bulunan ERNK taraftarları, Alman devletinin Kürdistan'a çevik kuvvet göndermesini Türk devletine yaptığı yardım arıtmasını protesto etmek amacıyla Belediye binası önünde açık grevine başladı. Bir günlük olarak planlanan eylemin başlamasından üç saat sonra müdahale eden Alman polisi, zor kullanılarak eylemin sürmesi engellendi. Bu durum çevrede bulunan kitleler tarafından tepkiyle karşılandı. Olay, fotoğraflarıyla birlikte yere Alman basınına yansıdı.

Şehitleri anma gecesi

Siegen (Berxwedan): 2 Şubat günü Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği (YKG) nin düzenlediği Mahsum ve Deli DOĞAN yoldaşları anma gecesine 600'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever katıldı. Gecelde şehitlerimizin mücadelemizdeki yeri, öneli olarak da Mahsum ve Deli DOĞAN yoldaşların mücadelemizdeki yerleri, direnişlerinin anlamı üzerine yapılan konuşmaların yanı sıra, folklor, tiyatro gösterileri ve Kürt müziğinden örnekler sunuldu. Ayrıca, geceye gönderilen mesajlar ve Başkan'da geçtiğimiz Eylül ayı içinde şehit düşen Zeynel AKYAR (Fırat) yoldaşın ailesine yazmış olduğu mektup okundu. Canlı ve coşkun bir atmosfer içinde geçen gece daha sonra sona erdi.

Bilgilendirme toplantıları

Newstadt (Berxwedan): 31 Ocak günü yapılan toplantıya 60 dolayında Alman demokrati katıldı. Daha çok PKK'nın Körfez savaşına karşı tavrı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bu savaştan nasıl etkilendiği ve etkileyeceği, olası gelişmeler ve Kürdistan'daki güncel durum üzerinde duruldu.

Hannover (Berxwedan): 1 Şubat günü yapılan bilgilendirme toplantısına 70 Alman demokrati katıldı. Kürdistan Komite'nin çağrısı olarak toplantıya katılan İspanya Haribatesine örgütünün Avrupa Parlamentosu'ndaki bir milletvekil, Almanya'nın Kürdistan'a çevik kuvvet göndermesini, Hitler'in 1937'de İspanya'da Cumhuriyetçiler'e karşı bombalama yapmak üzere savaş uçakları yollarına benzer şekilde, bu duruma karşı çıkılması gerektiğini dile getirdi.

Bremen (Berxwedan): 1 Şubat günü Bremen'de yapılan bilgilendirme toplantısına da içerinde kilise temsilcileri ve Yeşiller Partisi yetkili ve üyelerinin de bulunduğu 200 kişi katıldı. Toplantıda Kürdistan'daki durum, Körfez savaşının etkileri ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin mevcut düzeyi ile bundan sonraki gelişimi üzerinde duruldu.

Tutuklular açlık grevinde

Celle (Berxwedan): Celle'de yeni açılan PKK davasından tutuklu bulunan üç Kürt yurtsever, Alman devletinin Kürdistan'a askeri araç-gereç, personel göndermeyi ve TC'ye yardımlarını arttırmasını protesto etmek ve cezai ve mahkeme koşullarına dikkat çekmek amacıyla üç günlük açlık grevine başladı. Kürt yurtseverler, protesto amaçlı bu açlık grevi eylemlerini 5 Şubat günü çıkarıldıkları mahkemede açıkladılar.

ORTADOĞU'DA SON DURUM VE KÜRDİSTAN ÜZERİNDE YÜRÜTÜLEN PAZARLIKLAR

Bagtaraflı 1. sayfada

ABD emperyalizminin Ortadoğu'da kurmak istediği "yeni düzen" in işbirlikçi-gerici monarşileri sahte parlamenter demokrasilere dönüştürmek, böylelikle ömürlerini uzatmak, anti-emperyalist yönetimleri veya emperyalizminin bağımlı ağırların bazı ülke yönetimlerini de ya söndürerek teslim almak veya alaşağı edip yerine kendi işbirlikçilerini iktidara getirerek tüm bölgede denetimi ele geçirmek olduğu biliniyor. Yine TC, İsrail vb. gibi devletleri de daha da güçlendirmek, ABD'nin "yeni düzeni"nin birer parçası durumunda.

Savaş henüz sonuçlanmamış, gelecekte de kimin yeneceği veya yenileceğinin belli olmamasına rağmen, "yeni Ortadoğu düzeni"nin ön hazırlıkları daha günden giden yapıyor. Ortadoğu ülkeleri arasında, emperyalist güçlerin önderliğinde ve onların çıkarlarına göre siyasi, askeri, ekonomik işbirliğini sağlamaya yönelik planlar hazırlanıyor, öneriler geliştiriliyor. Başından beri ABD'yle ortaklaşa hareket eden ve aynı saldırgan politikayı izleyen İngiltere Dışişleri Bakanı Douglas Hurd, savaşın sona Ortadoğu'da ortak bir güvenlik düzenlemesine gidilmesi ve TC'ye bu konuda görev verilmesi gerektiğini söylüyor ve şu öneriyi getiriyor: "Körfez savaşından sonra aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Mısır, İsrail, Suriye, İran ve Pakistan'ın, bölgede 'kendilerini komşularının silahlanmasından yarattığı tehdit altında hissetmediği' yeni bir güvenlik düzenlemesinde yer alması gerekir." Özellikle TC, İsrail ve Pakistan'ın, emperyalist güçlerce iyice silahlandırıldığı ve komşularının onları değil, onların komşularını tehdit ettikleri gerçeği bir yana bırakılmasa, bu, İngiltere'nin 1960'lı yılların koşullarını yeniden hayata geçirmeye çalışmasından başka bir şey değil. İngiltere, Ortadoğu'daki sömürgecilerini birer birer yitirmesinin ardından 1962'de bir Ortadoğu komutanlığı kurularak bunda Türkiye, Yunanistan, ABD ve İngiltere'nin yanı sıra diğer bazı bölge ülkelerinin de yer almasını istemişti. Bunun ardından 1964'te Bağdat Pakiti, 1968'de CENTO, 1964'te de RCD kuruldu. Ancak bunların hiçbirisi ayakta kalamadı. Şimdi İngiltere'nin yapmak istediği, Ortadoğu'da sürekli değişen dengeler karşısında çoktan tarihe karışan bu anlaşmaları yeniden diriltmeye çalışmak oluyor.

Buna karşılık, baştan beri Körfez savaşına doğrudan katılmak istemeyen, ABD'yi ağırlıkla desteklemek yerine, onun bölge halkları nezdinde teşhir ve tecrit olmasını bekleyip, Ortadoğu'daki varlığını daha çok ekonomik yardımlar, kredilerle pekiştirmek ve anan payını kapamak isteyen Almanya ise, Ortadoğu ülkelerine Marshall Planı uygulanmasını istiyor ve öneriyor. Böylelikle ABD, İngiltere, Fransa gibi emperyalist devletlerin savaşta konumları nedeniyle teşhir ve tecritiyle boğalan açığı doldurmayı, Ortadoğu'ya silahsız değil, parayla girmeyi ve yerleşmeyi amaçlıyor.

Bu arada savaş sonrasında ilgis-

kin en çok tartışılan konulardan birisinin de bölge haritasının değişip değişmeyeceği. Irak'ın durumunun ne olacağı oluşturuyor. Bu tartışmanın merkezinde de Kürdistan, Kürt halkı ve ulusal kurtuluş mücadelesi bulunuyor. Sorun emperyalist merkezlerde yoğun bir biçimde tartışılıyor, toplantılar, konferanslar düzenleniyor, işbirlikçi-otonomist güçlerin temsilcileri televizyonlarda, basın-yayın organlarında sık sık boy gösteriyor. Ve savaş sonrasında düzenlenecek bir Ortadoğu konferansında Kürdistan sorununun mutlaka ele alınması gerektiği hemen hemen her kesim tarafından dile getiriliyor. Bunun ön hazırlıkları olarak Paris ve Washington'da Kürt konferansları düzenleniyor, tabii bu konferanslarla sorun salt bir ulusal-kültürel özerklikmiş gibi gösterilmek isteniyor ve bu istemin temsilcilerine yer veriliyor. Bu konuda sömürgeci-faşist Türk rejimi de yoğun bir diplomatik temas sürdürüyor.

"Herkes kendi Kürdistanı'yla yetinsin"

TC'nin diplomatik girişimlerinde öncelik verdiği ülkelerin başında İran ve Suriye geliyor. Nedeni malum. Her iki ülke de Kürdistan'ın birer parçası üzerinde egemenlik sahibi. TC'nin Kuzey-Güney Kürdistan sınırına askeri yığılması arttırmaması, ordusunu alarm halinde tutması ve basın-yayın organlarında Musul ve Kerkük'e yönelik işgal hesaplarının hiç gündemden inmemesi her iki ülke yönetimlerini de bir hayli kaygılandırmıştı. Ayrıca, İran da, Suriye de ABD emperyalizminin ve iyice silahlandırılan TC'nin Ortadoğu'da yerleşmesine, etkinliklerinin ve güçlerinin artmasına karşı ve daha çok anti-emperyalist bir çizgi izliyorlar. Türk sömürgeci devletinin yayılmacı emellerinin açığa çıkmasının veya bilinçli olarak öne çıkarılmasından ardından İran ve Suriye yönetimleri açıklamalar yaparak, TC'nin Güney Kürdistan'a girmesi ve işgal etmesi durumunda kendilerinin de doğrudan savaşa katılacaklarını ve böyle bir gelişmeye asla izin vermayacaklarını vurgulamışlardı. Diğer yandan Avrupa ülkeleri de her ne kadar Türk devleti kendi kuklaları tarafından yönetilse ve emirlerinden dışarı çıkmassa da bölgede yayılmacı girişimlere girmesinden rahatsızlık duyuyorlardı.

Bunun üzerine dış ilişkilerde ataka geçen TC, Dışişleri Bakanı A. Kırteche Altınemir'in 6 Şubat günü önce İran'a yolladı. İran Cumhurbaşkanı Rafsanjani'ye Özal'ın bu mesajı iletildi. Özal'ın mesajında, "Bu savaşın sonunda bölgede istikrarı sağlamak bizim ülkelerimizin tutumuna bağlı. İkili oynamak, iki tarafa da güs kurpmak ve en sonunda Irak'tan toprak koparmayı düşlemek büyük hata olur. Bundan hepimiz kaybederiz" denilerek İran'a Kürdistan üzerinde anlaşma önerildiği gazetelere yansdı. Aynı günlerde İran'ın Ankara Büyükelçisi Muhammed Bagheri'nin İran İslam Devrimi'nin 13 yıldönümünde dö-

Körfez'de işgalci ABD askerleri

zenlediği basın toplantısında yaptığı açıklama, adeta TC'ni önerilerine bir cevap niteliği taşıyordu. Şöyle diyordu büyükelçi: "Bölge ülkeleri bağımsız bir Kürt devletinin kurulmasına karşıdır. Bunu bölge ülkelerinin çıkarlarına ters görüyorlar. İran İslam Cumhuriyeti ve Türkiye arasında bu konuda iyi anlaşma var."

Yani sömürgeci güçler arasındaki tarihsel ilişki ve anlaşma bir kez daha tekrarlanıyor, Kürdistan'ın mevcut statükosunun korunması ve her sömürgeci gücün kendi egemenliği altındaki alanla yetinmesi, bunun varlığını sürdürmek için de kendi aralarında başka konularda var olan her türlü çıkar çatışmaları bir tarafa itilerek anlaşmaya varılması gerçekleştiriliyordu. Sömürgeci-faşist Türk devleti böylelikle artık tüm dünyanın Ortadoğu'nun temel sorunlarından biri olarak kabul ettiği ve bölgede barışın sağlanmasından bu sorunun çözümüne bağlı olduğunu ifade ettiği Kürdistan sorununu mevcut gerçeği içinde tutmayı amaçlıyordu. İran'a "Kuzey Irak'a", yani Güney Kürdistan'a kesinlikle girmeyeceği sözü veriliyor, ama aynı zamanda İran'dan da aynı şey isteniyordu. Her iki devlet yetkilileri de yaptıkları açıklamada, "Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasından yana oldukları"nı söylüyorlardı. İran, buna bölgesel sorunların çözümü konusunda dışardan gelecek hiçbir dayatmayı kabul etmeyeceklerini de ekliyor ve özellikle ABD emperyalizmine karşı çıkılması gerektiğini söylüyor.

Savaşın sona ermesi ve mevcut statükonun korunması için Irak'la yürütüldüğü görüşmeler ve arabuluculuk çabaları, biraz da bundan kaynaklanıyordu. Ama diğer yandan sömürgeci-faşist rejim, Irak'tan gelebilecek olası bir tehdidi gerekçe göstererek silahlanarak silahlanıyor. Kürdistan'ı adeta yeni baştan işgal ediyor, Kuzey ve Güney Kürdistan sınırına en az 300 bin kişilik ordusunu konumlandırıyor. Güney Kürdistan'a yönelik bir işgale girişmese bile, buraya yığıldığı güçle PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğmayı, ezmeyi amaçlıyordu. Çok çeşitli çevreler, TC'nin Botan'da 4. Or-

du'yu konumlandırmak ve ARGK'ye karşı böylece bir güçle savaşmak amacıyla olduğunu söylüyorlardı. Bu noktada bir olasılık olarak TC ile Irak arasında resmi olmasa da zımni bir anlaşmadan bile söz edilebilir.

TC, Dışişleri Bakanı'nı İran'ın ardından bu kez de Suriye'ye gönderdi. Amaç aynıydı. Suriye de Irak'ın mevcut sorunlarının korunmasını istiyor, TC'nin Güney Kürdistan'a yönelik hesaplarına karşı çıkıyordu. TC, Suriye yönetimine de Güney Kürdistan'a girmeyeceği yolunda güvenceler veriyor, onu da rahatlatmaya çalışıyordu. Suriye Dışişleri Bakanı Faruk El Şara, görüşmeler başlamadan önce gazetecilere yaptığı açıklamada, Irak'ın mevcut sorunların korunmasından yana olduklarını, ama savaş sonrasında Irak'ta kurulacak yeni yönetim konusunda karar verme hakkının Irak halkına ait olduğunu, Irak'ta bir Kürt devleti kurulması konusunun da Irak'ın kendi iç işleri olduğunu, Irak rejiminin, kendi iç meseleleri ile ilgili alacağı kararlara Suriye yönetiminin saygılı olmakta kararlı olduğunu dile getirdi. El Şara, emperyalist güçlerin Ortadoğu'nun geleceğine ilişkin plan ve güvenlik önerileri konusunda da şunları söyledi: "Bu konuda kardeş Arap ülkelerine henüz görüş alışverişini aşamamışsınız. Ama inancımız şudur ki, bölge için düşünülen güvenlik sisteminin metotları, planları ve boyutları bölge ülkelerinin istekleri doğrultusunda hazırlanmalıdır." Bu açıklama Suriye yönetiminin, emperyalizmin bölgede yerleştirmek istediği kendi egemenliğine ve uygulamaya çalıştığı planlarına kararlılıkla karşı çıkması anlamına geliyordu. Bu nedenle de, TC - Suriye görüşmelerinin, bu noktada TC'nin istediği biçimde geçmediği anlaşılıyor. Ayrıca Suriye ile aralarında su meselesi de vardı. Zaten son dönemlerde Fırat'ın suları Irak'a karşı bir silah olarak kullanılmaya başlanmış ve sadece Suriye'ye yetecek kadar su pompalanıyordu, geriye kalanlar Ataturk barajında toplanıyordu.

Ama Suriye - TC görüşmelerinin belki de en hassas noktasını yine bilinen talep ve konu oluşturmuyordu. Bu, Suriye'nin su

mu güvenliğini sağlama, geçişleri engellemesi, ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılmasında TC'ye destek sunulmasıydı. Ortadoğu'ya çöreklenen emperyalist güçler, İsrail ve TC arasında kalan Suriye yönetiminin Körfez krizinin başından beri izlediği hassas politikanın bu noktada neye yol açacağı, nasıl bir anlaşmayla sonuçlanacağı elbette tam olarak biliniyor. Ancak bilinen ve asla unutulmaması gereken gerçek, yukarıda da vurguladığımız gibi Kürdistan'ı kendi aralarında paylaşan sömürgeci devletlerin kendi varlıkları söz konusu olduğunda diğer tüm çelişkilerini bir yana bırakıp Kürdistan'ın mevcut statükosu üzerinde anlaşacaklarıdır.

Sömürgeci-faşist TC'nin diplomasi atağının diğer ayağı Avrupa

Özellikle son dönemlerde yabancı basın-yayın organlarında TC'nin yayılmacı emelleri, Kürdistan sorunu, Pentagon'un kuklası Özal'ın konumu vb. konular sık sık işleniyor, tartışılıyor. Bir yandan bu konulardaki tartışmaların önünü kesmek ve TC'nin "Kerkük ve Musul'da gözöl olmadıkları"na Avrupa ülkelerini ikna etmek, Körfez krizi nedeniyle daha çok ekonomik, politik ve askeri destek talebinde bulunmak, diğer yandan da ABD'yle ortaklaşa hazırlanan savaş sonrası Ortadoğu'da hayata geçirilmesi planlanan "yeni düzen" de TC'nin oynayacağı role bu ülkeleri hazırlamak ve planı onaylatmak amacıyla sömürgeci-faşist rejim iki bakanını birden Avrupa ülkelerine gönderdi. Bunlardan ulusal hain Kamran İran İngiltere, Fransa ve Japonya'da söz konusu konularda temaslarda bulunuyor. Güneş Taner ise, Belçika, Lüksemburg, Hollanda, Almanya, Danimarka ve İtalya'yı ziyaret ediyor. Bu temaslarda, aynı zamanda Avrupa ülkelerinde nabız yoklama amacı taşıyor. Çünkü, Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğu TC'nin Ortadoğu'da yayılmacı bir güç olarak ortaya çıkmasına karşı. Özellikle son dönemlerde Avrupa ülkeleri ile Amerika arasındaki çıkar çatışmalarının ve rekabetin gözle görülür bir düzeyde girmesi nedeniyle, ABD'yle bu kadar içli-dışlı olan, dünyanın en çirkin sömürgeciliğini zor yoluyla ayakta tutan ve artık tamamiyle savunulması imkansız hale gelen bir rejimin, Ortadoğu'da etkin bir güç durumuna getirilmesi istenmesi pek çok Avrupa ülkesini rahatsız ediyor. Fakat bu, TC'nin yıkılmasını istedikleri anlamına da gelmiyor kuşkusuz. Onların istedikleri sadece sömürgeci-faşist rejimin biraz restorasyondan geçirilmesi, yalnızca ABD'nin değil, Avrupalı emperyalist güçlerin de taleplerini karşılaması ve emirlerini yerine getirmesi. Bu nedenle de, İran ve Taner'in Avrupa ülkelerine yönelik temaları TC açısından oldukça önem taşıyor. Bunun ABD emperyalizmi için de önemli olduğu, bu ziyaretlerin bitiminde elde edilen sonuçlarla birlikte Özal ve Taner'in ABD'ye yapacakları ziyaretlerinden anlaşılıyor.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

De Spiege Armonya Ocak 1991

"İnsanlık dışı bir iş"

Dev inşaat makinaları, 1981 yılından beri dünyanın en meşhur alantularından biri olan Fırat üzerinde, tabiata karşı en canavarca bir savaşı yürütmektedir. 86 milyon ton taş, kil, kum, çakıl, toprak yığını Fırat'ın önüne dökülmüş. Bu alana 30 Keops piramidi sığdırılabilirdi. 160 metre yüksekliği ile Köln'deki Dom'dan daha yüksek olan Atatürk Barajı, 48.7 kilometreküp suyu toplayarak ve neticede Bodensee'nin bir buçuk misli büyüklüğüne ulaşacaktır.

Hunun dışında, aynı nehir üzerinde Keban ve Karakaya adını taşıyan ild barajı daha inşa edilmiştir. Kürdistan dağlarının ortasındaki bir geçidi kesen Karakaya Barajı, küçük Aşa'da sını, 600 km. uzunluğundaki bir denizden oluşmasına neden olmaktadır.

Türkiye barajlarıyla böylece, Saddam'ı korkutması gereken bir tehdit aracına, bir silaha da sahip bulunmaktadır. Su silahı. Nehir sularının kesilmesi Irak topraklarının büyük bir bölümünün kurumasına sebebiyet verecektir.

Sanıyede 150 metreküp suyu buharlaştıran Atatürk Barajı, çevrenin iklimini de ciddi düzeyde değiştirecektir. Şimdiden çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu 55.000 insan, verimli Fırat kıyılarının su altında kalmasıyla köylerini terk etmek zorunda kalmıştır. Bu onlar için yurtdışından mahrum olmanın, tabiata uğramanın en dehşetli biçimini oluşturmaktadır.

En azından Türkiye yüzölçümünün %10'unu teşkil eden Güneydoğu Anadolu'daki bu tür radikal bir inşaat ile Türkiye hükümeti neyi amaçlamaktadır? Bölgede 4-6 milyon insan, 6 milyon koyun ve 2 milyon keçisiyle, eski göçebe yaşamışın kalıntıları biçiminde yaşamaktadır. Burada, hala öküzle çift sürülmekte, ırmakta çamaşır yıkanmaktadır. Kişi başına yıllık mülki hasılat üçüncü dünya ülkeleri seviyesindedir. Sadece 638 dolar. Osmanlılar ve daha sonra da Atatürk yıllarında Doğu Anadolu'yu ihmal etmişlerdir. (...)

GAP diye adlandırılan proje kapsamında, İrile nehri üzerinde inşa edilen Menzelet ve Altunkaya barajları dışında, 6 barajın inşası daha ayrıca düşünülmektedir.

Fırat'ın aşağı kısmında bulunan Saddam'ın, Türkiye'nin Atatürk Barajı ile kendisi için yaratmış tehlikenin bilincindedir. Bu konu, Körfez krizinden önce de, Ankara ile Bağdat arasında bir ihtilaf olarak ortaya çıkmıştı. Krizden sonra Amerikalı yorumcular ve strateji çizenler, Fırat'ın tamamen tutulmasıyla Saddam'ın birkaç hafta içerisinde dize getirilebileceğini hesaplamaya başladılar.

Türkiye Dağları Bakanlığı yetkilileri Saddam'ın değişik bir kartı oynamaya başladığını endişe etmektedirler: Kürt kartı. Gergil Saddam, Kürtleri zorlu gazlarla bombalamış, Kuzey Irak'tı halktan arındırmış ve Türkiye sınırında ölü bir gerit yaratmıştır, ama yeniden Kürtleri kazanmaya çalışabilir, dağlık bölgeye giderek Kürtlere daha iyi bir yaşam vaa-dinde bulunup onlardan Irak için

çarpmayı isteyebilir.

Türk Devleti, barajların güvenliğini sağlamak ve Kürt baskıncılarının dağ mağaralarında tutabilmek için kara ve hava güçleri ile komando birimlerini güneye kaydırmaktadır.

Wet Beiong von Imbong
Belçika 13 Ocak 1991

Türk askeri ölüm yatağındaki Genklyi tehdit etti

Genkly avukat Ludo Poelmans (41) Türkiye'de ağır kalp krizi geçirirken, ancak 13 saat sonra kendisini muayene etmeyi kabul eden bir doktor bulundu. Poelmans politik mülteciler sorunuyla uğraşmaktadır. Geçen haftalarda Herkibah parlamenterler kisiyalı grubuyla T. Kürdistan'ına gittiği. Buna dair açıklama cuma günü yapıldı.

Türk askeri yetkililer, Ludo Poelmans'a yardımını bürokratik formalitelerle engellemeye çalıştı. Bir Genkly silahla tehdit edildi.

30 Aralık günü, saat 11.30'da ulaşılmaz zor olan Erub'un Panyalı köyüne ziyarete giden Ludo Poelmans ağır kalp krizi geçirdi. Parlamenterler derhal Türk askerini yardıma çağırdılar ama, komutan kısa sürede sağlığı veya helikopter göndermeyi reddetti.

"Delegasyon bir araba bulup, kaygan ve dar dağ yolundan bu alan asker ve gerillaların çalıştığı bölgedir. 70 km. iletteki Sirt'e götürüldüm. Yolda devriyeler tarafından durdurulduk. Silahları bize çevirmişlerdi ve ıpkıla bizi aydınlatıyorlardı. Hiç bir geri altında bizim yola devam etmemiz izin vermiyorlardı. Parlamenter Hugo Rompaey uluslararası sınırdalla tehdit ettikten sonra tekrar izin verdiler."

Sirt hastanesinden güçlükle çağrılan doktor, kısa bir muayene-neden sonra Ludo Poelmans'ı kederine terk etti. "Beni 120 km. iletteki Balman'a götürmek için şiddetli tartışmalar oldu. Sonuçta Diyarbakır üniversite kliniğine getirildiğim zaman gece yarıydı. Orada ilk olarak EKG cihazlarına bağlandım. Cihazların çoğu yetersizdi, eksikti. Nihayet 3 Ocak günü Waterschei (Belçika)'ya gönderildim. Ben ağır kalp krizi geçiriyordum."

Dün açıklama yapan parlamenterlere göre, "Türkiye'de orda demetiminde gılgırmelik bir demokrasi vardır. Bu şartlarda Türkiye'nin AET veya Batı Avrupa Birliği'ne girmesi söz konusu olamaz." Hugo Van Rompaey (CVP), Jef Sleceen (SP), Willy Kulpers (VU), Hugo Van Dienderen (Agalev) Pax Christ-tensmoleksil Tjil Devlece Diyarbakır'ı (Belçika "Mirage" savaş uçaklarının gönüllüleri yer) ve birkaç Kürt köyünü ziyaret ettiler. İstanbul ve Ankara'da ise Türk poliklinikleriyle konuşular.

Delegasyon üyeleri köylerde onlara baskı, sürgün, keyfi tutuklama yaşamış ve asker tarafından işkence edilen tanıkları dinlediler. Cezaevinden yeni bırakılan 18 yaşındaki kızın vücudundaki işkence sonucu oluşmuş yarık izlerini (yaralarını), Belçika delegasyonunun kendisi tes-

Yoksulluk Cizra Botan'ı çocukları gözetiminde tutuyor.

pit etti. Tutuklamalar çok bar-barca oluyor. Şikayetler kabul edilmiyor ya da sürüncemede bırakılıyor.

Hortens follenbroder
Ocak 1991

"Kürtler tümünden yardımdan yoksun: Türkiye-Irak sınırındaki Kürt halkının savaştan korunma tedbirleri yok"

"Cumhurbaşkanı Özal ve Başbakan Akbulut'a yarınım ve gaz maskeleri göndermeleri için müracaatta bulunduk ama, günümüze kadar başvuruların maliye bakanlığına gönderildiğinin dışında herhangi bir cevap alamadık." Bu cümleler Cizra Botan Belediye Başkanı Haşim Haşimi'ye ait.

Irak sınırına birkaç km. uzaklıktaki orta büyüklükte bir şehir olan Cizra Botan, normal olarak E-24 karayolundan geçen kamyon konvoylarının ticareti ile yapılan sınır ticareti alışverişinden dolayı çok canlı bir şehirdi.

Şimdi ise sokakları sürekli denetleyen asker ve sivil polislerin dışında şehir bombalı bir durumda. Yüzlerce ufak dükkân kepenklerini süresiz olarak indirmek zorunda kalmış. Yüzlerce esnaf da şehri terk etmek zorunda kalmış. Çok kalabalık olan şehrin griş ve çıkışları şimdi çok tenha. Yalnız ot arabaları ve birkaç taksi caddeyi dolduruyor.

"T. Agustos'ta Körfez krizinin başladığından bu yana şehrin tüm canlılığı durdu. Halk günlük ekmeğini bulmada zorluk çekiyor. Geride kalanlar çocuklar, ihtiyarlar ve çok yoksullar. Biz bir şey yapamıyoruz. Yapabileceğimiz tek şey sığınmak, sonra da barınmak. Savaş cidden başlarsa hiç kuşkuysuz biz Kürtler ilk kurşunlara hedef olacağız."

En büyük korku doğal olarak kimyasal silahlardan kaynaklanıyor. Saddam Hüseyin, Irak'taki Kürtlerin ögürlük düşüncesini bir defada yok etmek için Halepçe'de kimyasal gaz

kullanmış ve 5.000 Kürdü vahşice katletmişti.

Devletten İsrail'in dağıttığı türden gaz maskesi ve malzemelerin benzerini göndermelerini talep ve rica ettik, ama henüz bir cevap alamadık" diyor Haşim Haşimi.

Başka büyük bir şehir olan Wan'da da durum Cizra Botan'dakine benziyor. Dağlık alanda son bir yıl içinde 200'ün üstünde köy yerle bir edilmiş, köylüler de şehre göç ettirilmiş. Normal olarak bölge popüler bir turizm alanıdır. Ama bu yıl yaz sonrası turistlerin sayısında bir azalma olduğu gibi, şehrin ekonomik gerisinde de büyük bir düşüş var. Şehrin İHD Başkanı Yavuz Binbay'a göre, şehir yönetimi kapasiteli yürütülen savaş hazırlıklarına karşı, halkın savaş sırasında ne yapması gerektiğine dair bir bilgi vermemiştir. Akşamın cadde ışıklarının söndürülmesi dışında.

Her 100 kişiye bir maske

Şehrin Belediye Başkanının kaynaklarına göre şehre bir parti gaz maskesi gelmiş olacaktı. 150 bin nüfusa sadece 1.600 gaz maskesi. Bu durumda kime öncülük tanınacağı konusu kolay olmayacaktı. Şakacı bir Wanlı'nın belirttiği, "Eğer maske almaya yerleri paralı olmuş olsa da herhangi bir faydası yok" gibi Yavuz Binbay da, "Kürdistan'da savunma aletleri satın almanın olanağı yok. Kürtler yardıma muhtaçlar. Kendi kendini idare etmesi gereken ve yardıma muhtaç olan halk oluyor Kürtler" dedi.

De Spiege Armonya Ocak 1991

NATO askerlerinin Türkiye'de konuşlanması Kürtlere bir karşı koyuştur

NATO Çevik Kuvvet savunma güçlerinin Türkiye'nin doğusunda konuşlanması, özkünde Kürtlere karşıdır; Irak tehdidi sadece

bir bahanedir.

Bu, ortak bir açıklama yapan 18 Kürt ve Türk sol ve ulusal örgütün ortak görüşüdür. Onlara göre, "Ankara bapından beri Batı'nın tarafını tuttu, bundaki amacı da bölgenin sınırları yeniden çizilirken çıkar sağlamaktır. Kürtlerin sosyal ve ulusal mücadelesi Türk yönetimini zor duruma sokuyor."

"Ankara on yıldır Kürtleri karşı kirti bir savaş yürütüyor. Irak'la sorun çıkmadan önce de olağan üstü durum ne sürgün söz konusuydu. Kürt bölgesi imzalanan silahsızlanma anlaşmasının dışında tutulmuş. Avrupa İnsan Hakları Antlaşması işlevsiz kılınmıştır."

Açıklama yapan güçler, müttefik güçlerin gönderdikleri kuvvetin gündelik sembolik olduğunu kabul ediyorlar. Ama politik hedef nettir: Orta ve Doğu Avrupa'da NATO'nun düşmanları kalmadığından dolayı, NATO hedefini değiştirmiştir. Bundan sonra ulusal ve sosyalist kıpırdanmaları kendi sınırları içinde ve dışında bastırmayı temel alıyor. Bundan dolayı müttefik uçakların Kürt bölgesinde konuşlanmasının amacı, muhalefet için bir sürpriz değildir.

Türk devleti, Körfez savaşı tehdidi gerekçe yaparak Kürt sorununu bastırmak istiyor ve sorunu uluslararası problem durumuna getirme de bu çerçevededir. Kürt muhalefeti platformu, böyle korkak bir oyuna karşılık.

Belçika hükümetinin gönderdiği "Mirage" uçaklarının savunma amaçlı olduğuna dair açıklaması Kürtler üzerinde en ufak bir etki yaratmıyor. Irak, Türkiye'yi hiçbir zaman tehdit etmemiştir. Akıllı Ankara, sürekli Bağdat'ı provake ediyor, böyle bir durumda Kürt bölgesini savaşa dönüştürüp, Kürtleri yok etmeyi amaçlıyor.

Kürt örgütlerine göre, Batılı ülkeler Kürt halkının ezilmesini ve haksız altında tutulmasını protesto etmiyorlar ama, Türk devletine büyük ölçüde silah yardım yapıyorlar. Şimdi ise doğrudan askeri yardım köprüsü kurmaktadır. Açıklama yapan temsilci açıklamasını, "Hiç kimse uçakların polyanmasını refi-min desteklemesi anlamına gelmediğini iddia etmez" sözleriyle tamamladı.

Tu çûyî. Xweziya dilê te pêk hat. Êdî nema hesreta çûyîne serê xwe hilde. Min soz dabû te, ku esê li gora karibûna xwe tistekî li ser te binivîsim. Lê mixabin, ne ziman ne jî pênûs nema dikarin bigerin. Nizanim, di dermala te de çi bibêjim; nivîsoka min î bextreş bikaribe çi bide der! Bag tê hira min. Me soz dabû hev. Ji lew re, heke zimanê min pûç bibe jî, ezê dîsa jî dilê xwe jî te re vekim û hinekî bi te re mijûl bibim.

Bi rastî ez gît û mêt mame. Ne dudilî im, lê hema pênûska min li gûna avnûskê hestîran dîbarîne. Nizane çi bibêje û çi nebeje. Gelo, hûn dîzanin çima ev pênivîsa xemgîn dîsa dest bi gîrê kiriye? Ne hestîran tenê dîbarîne û hew. Li gûna hestîran xwînê dîbarîne. Hûn dîzanin çima? Ez guman nakim hûn bizanibin, jî ber ku nivîsar, peyv û hevokên di dil de tine ziman. Di jî, bi gevê rojan li ser welate birindar, li ser nalezana parçeyî û por-spiyan, li ser wê xaka bi rûmet ku bi xwînê hatiye avdan û di bin hovîtiya tang û topên NATO de dilorîne, dilore û hestîran dilop bi dilop jî çavan didilopîne.

Ger hestîrên xwînê jî werin barandin, dîsa jî ne çare ye. Ez ve bag dîzanim. Ji ber ku heya niha çem û cohar ji wan hestîran gelek caran herikîne. Êdî çav miçiqîne, nema dikarin fermîkan bibarinin. Lê hema ev hestîrên ku ji çavên min tene xware, ne min wan hestîran in; cudatir in. Ne yen xemgînî û dîlzarîye ne. Ez di wê bir û bawerîye de me, ku her dilopek wê bibe volkan, bi hêrêke nayê namkirin wê bîrêqe. Dîjminên hav, ku welate me dagir kirine, we bigurçîfin û di xwîna xwe ya genî de bigijîlin. Ez tu caran nikarim li ser şehîdan bigirim û şîvê bigerinim, jî ber ku şehîd ji nikarin binimin. Çendî xwestine binimin jî, lê nekarine. Jiyanê dev ji wan berne-da ye. Wan jî bi her hîm û hêza xwe jiyan hembêz kirine.

*Dilê min li yan e,
Dilê min li yan e.
Lê serê çîyan,
Mij û dîmûn e.
Îşev govenda,
Van pêşmargan e.
Dimgê daholan,
Cengê giran e.
Dilê min li yan e,
Dilê min li yan e.
Di vî şerî de,
Dil pîr ciwan e.
FERZENDE şêrîn,
Çi qehreman e.*

Gelo mirov dikare li ser sembole xwendevan û xortên şoreşger çi binivîse? Mirov dikare li dermala leheng û pêlêwanê jîr û jêhatî rêhevalê nemir Selah HESEN (Ferzende) çi binivîse û çi bibêje? Xortekî weha cegermend, şêrîn, nîrîzdar, dev li ken, fedekar û bê saw û perwa... ciwanekî ku di nava ciwanan de kem nîge. Di warê dîlsozî û hevaltiya de dil bi dil û mîl bi mîl... peşemîn û paşemîn... û bi rastî nema dikarin taybetiyên wî yên kesani, ku mirov dikare bibêje gelekî nezikê taybetiyên PKK bûn binim ziman û jî xwendevanên vî gotarê re wî bîdim nasdan. Zor diwar e nasdana wî. Belkî bêhtirî pênc mehan ez li Akademiya Mah-sûm KORKMAZ pêrejiyan bûm. Nêzîka sê mehan jî li gel wî di qawûgekkê de bûm. Dîsa jî ez nizanim çi bibêjim. Ji ber ku Ferzende, ne her ciwanekî welatparêz an jî şoreşgerê û hew bû, na! Sembole ciwanan, reberê xwendekar û şoreşgeran e. Yê ku wî binase, bê guman wê bibêje, "Ev stêrêke mîzginê ye."

Sala 1988'an. 1'ê Gulanê. Bi gevê me amadekariyên xwe dikirin, jî bo biçin şadîmanîya cejna karkeran Em xwendevan, karker, keç, ciwan... heya bi gelek pîrên por-spi û gelek jinan ducan. Tev jî bo ku biçin gundekî Êfrîne û cejna karkeran bi dilekî geş derbas bîdin, amade bûn.

Min di wê geva ku tu caran nikarim jî biran bîdim, li mala xwendekarekî ku dev ji Partiya Reşîd Memo berdabû û piştî gîrya Partiya Karkerên Kurdistanê dikir, dimam. Dema me amadekariyên xwe dikir, helbest, hawîrkan (musabeqe) şano (tiyat-ro)... û hwd. Ji bo ku em di programê de peşkeş bikin. Min di wê geva ronak de û li mala wî dostê tevgere, xortekî ziman şêrîn, xwîn germ, livbaz, lewend û tu caran mirov jî naçe nasikir. Xwezî ew geva dîsa li me vegîriya û min jî nû ve ew xortê ku xwîna mirov bi ser dikele nas bikira. Lê mixabin, tene roja derbasbûyî, tene biranin dimîne di bîra mirov de.

Dema ku çavên min li ketin û min bez û leza wî jî bo amadekariya şadîmanîyê dît, min de dile xwe de got. "Gelo ev xortê hew-qas xwîngerm û livbaz kî be?" Hingê min jî hevalekî pîrî.

Min ev nasnekir, ma gelu nûh hatîye?

- Ne, ne nûh e, lê hema xortekî germ e, pîr bi wêlê ve gîredayî ye. Dixwaze bixebite. Dixwaze Partiyê jî nezik ve nasbike. Hevalekî zor şîr e.

Dîsa min pîrî:

- Navê wî çîye?

- Navê wî Selah e. Ew jî bi me re li zanîngeha Helebê şaxê endezariya medenî dixwîne.

Lehengê ji lehengên berxwedana Îslahiye, sembole rewşenbîrên şoreşger rêheval

Selah HESEN (Ferzende)

Ji wê gevê û pêve me hevûdu nasikir. Nêzîkbûna di navbera me de xurt bû û êdî em di bi di jî can bi can birêveçûn.

Yê ku rêhevaltiya Ferzende kiriye, dikare tê derxine ku ew xwedan keshûneke fedekar, dilsoz û bi her taybetiyên xwe şoreşger e. Di demeke kurt de, li ser xwe sekinî û xwe gihande we şexsiyeta ku di dilê gel de te veqartî û heym dawiyê bi armançên bîngêhîn en gele Kurdistanê ve gîredayî dimîne.

Belê, tevî ku rehavêl Ferzende jî zarokîya xwe ve di nava çand (kultûr) û taybetiyên gele xwe de nemabû, di nava taxeko ku hemî Ereş hûn de xwe gihandibû ciwanîyê. Heke ne gelekî be, hinekî dûrî taybetiyên Kurdîyê ketibû. Lê dîsa jî, jî ber ku xwîna wî bi ser gele xwe û welate xwe ve dikeliya, roj bi roj nezikî Partiyê dibû û keshûna xwe ya kevin jî xwe dipeland, diavet û xwe bi her derfet û hebûnan dida ber xebatê.

Rojekê ez li zanîngehê li rast hatim. Min dît rû hatiye guhartin. Çav sor bûne. Hema dike xwe derbike. Mî jî pîrî:

- Dîsa çi bûye heval Selah. Ma pevcûn di navbera te û kesî de çêbûne, çîye?

- Pevçûna çî heval D... Min di

1'ên wî guvayî û gotê:

- Li ser xwe blackin Selah.

Hema sivik kenîya û got:

- De tu jî, henekên xwe bi min neke. Agirê bi min ketî ne bes e, tu jî dixwazî xwe li ber germ biki, ma ne wêlê ye?

Belê, di çalakîyên di nava gîrêhîn gel û xwendekaran de kesekî serketî bû. Xwedan keshûneke şoreşgerî û gelên bû. Bi wan taybetiyên xwe payeke bilind di nava dost û hogîran de girt. Heke rast were gotin, we mirov bibêje, di warê taybetiyên şoreşgerî de, di nava kadroyan de nîmîneyek bû. Nedîzanî westabûn çîye. Armanca wî tenê ew bû ku, di xebata xwe de bi serkeve, da tu rexne lê neyên kirin û nebijîn Selah sist e, nikare xebatê bide pêş. Heya roja şehîd bû, gotin û rexneyên weha negihandine xwe.

Sala 1990'an. Meha Adarê. Roja Newrozê. Gava yekemîn û heviya direj pêkhat. Xwe gihandî refên xwendekarên Akademiya Mah-sûm KORKMAZ. Hûn nizanin çî qas û dilgîr bû. Wê deme min, roja ku me hevûdin li zanîngehê dîtibû, anî bîra wî:

- Xuya dike tu li ser xwe sekinî, hevalê Se...

- Ne, ne Selah, navê min li vir Ferzende ye. Lê ye te?

- Nave min jî D...

jiyana xwe de hîn bi tu kesî re ger nekirîye, heya niha şer bîkîm Xwezî şer ba. Lê belê jî şer gelek girantî e, heval.

Ez ecêbmayî mam, jî ber ku min hîna tu caran hevalê xwe yê gîranbûha weha gerdengîstî û bi hêrs nedîtiye. Lew re dîsa min jî pîrî:

- Nexwe tu dîsa bi hinek reformîst û welatîstîyan re ketîye munaqesê, jî ber ku ew tim derzî û gûjînan di canê mirov re dikin. Xîrê û newelatparêziya wan li gîranîya mirov tê û heras mirov radîke banîyan.

Tu dîrî heval, ne ew jî. Jî gîranîyê û dijiwartir e. Ez vî carî jî li vir mam û neçûne akademiye. Bi hevaltiya min û te ezê bibehîcim. Min xwe jî bo vî care amade kiribû. Lê sed û sed mixabin jî dest min çû. Ma we jî careke din re çî bibêje?

Hingê min dîzanî ku sedem neçûna akademiye ye. Lê jî bo ku ez hêrs wî nîzm bîkîm û lêvên wî yê şêrîn bîkenînim, min des-

heval pêve hatîne gîrêdan, çîqas jî dile wî vehenîya?

Di nava şex mehan de rêheval Ferzende, êdî karibû keshûna Seroketiyê bi rê ve bibe. Lewma di tevayî raporên xwe de dinivîst: "Welat... şerê germ û fedakarîya jî bo serxwebûn û azadîyê. Dema ku min der jî jiyanê xwe ya kesani berda, min bîngê soz da şehîdên doze ku esê xwîna xwe dilop bi dilop bê tîr û bê dudilî biherikînim. Ez jî bo derbasbûna welat amade me. Ez nema tu bend û kelesan li pêşîya çîna xwe dibînim. Daxwaza min jî Seroketîya Partiyê ewe, ku ew xwesteka min bi çîh were..."

Bag tê bîra min, dema ku serokê ERNK rêheval Abdullah O-CALAN dehmet û kar belavkir. Dawiya dewrê bû. Min henek bi heval Ferzende kirin. Ez hinekî kenîyam. Pîst re min got:

- Hevalê Ferzende! Me bîhîstîye wê tu dîsa vegere başûr. Wê tu biçî xebatên di nava gel de. Gelo rast e?

Di bin wan simbolên şêrîn de dîkenîya û digot:

- Xwedê xweg dîzane, ka ezê biçim, lê hûnê biçin (hûnê jî, ez û Se... û Şê...). Min carekê soz daye şehîdan. Heya ez xwîna xwe dilop bi dilop nerîjînim ez vena-hesim. Eger em hema hinek bi namûs bin, emê gul û gupîkên Kurdistanê bi xwîna xwe av bîdin.

Belê, rêheval Ferzende gîyan û rawanê xwe yê şêrîn be çîkîsî pêşkêşî welat dikir.

Di demeke ku şoreş muhtacê Ferzende bû, xebatên bilind jî hevî dikir, di demeke ku mirov hevî dikir berpirîniyariyên mezin hilgire ser milên xwe; di vî dema pîroz de, bi şehîdîna xwe ya xûrî rîya şerefê li pêş xortên şoreşger vekir û ji çîna bindestan re da şanî kirin, ku serxwebûna Kurdistanê di ser her buhabûnekê de ye.

Belê, Ferzende bi şîdî koçkir, barkir. Lê hema bi gîyanî ew bi zanebûn, zanyarî û rewşenbîriya xwe ya şoreşgerî seroketî serkevtîye. Lew re jî bo jiyanêke serbixwe berê koça xwe da şehîdîna. Bê mîrîn çavên xwe dane hev û bi dilekî vehenî kete razanê.

Bi rastî êdî ez nizanim çi bibêjim. Penivîsa min jî avnûsk te nema ye. Xwînê jî min dixwaze. Dîzanim, en ku gav bi wî re avetina û rêhevaltiya wî kirine wê bi bîjin: "Te jî sedî deh taybetiyên rêheval Ferzende nehanî ziman. Ew gelekî ji van peyv û hevokan mezinîr e." Rast e, lê hema dilê min jî dixwaze, hema çî li ser dîzane bibêje. Ji ber ku Ferzende xwe di nava vî dilî de veqatîye.

Rêhevalê min Ferzende!

Em soz didin wê dostanî û hevalîya di navbera me de, em soz didin wê çîka di dest te de, em soz didin xwîna te ya şêrîn, ku te dilop bi dilopî herikandî, em soz didin we tevayî şehîdan, emê heyfa we hîlînin, emê şopa we bişopînin. Heke xwîn bibe Ferat jî, dîsa emê Kurdistanêke serbixwe û azad bîdamezîrin.

Ji me re li hemû şehîdan silav bike û bi xatîrê te...

D. Ferzende

Çand * Pîşe * Wêje

Şam şekir e, lê welat jê şêrîntir e

Hewqel bi hezeta dîtina Ewropa bû. bûbû hezeta wî ya tenha. Rojek, du roj, mehek bihurî, pere dan hev, hinek nekirin, tekilî bi wan re danî, ji bo ku wî bigihînin Ewropa. Her weha piştî dan-standinekê, bi ezmanê Stambolê ketî. Di şroketê de, mîna kesekî dîtiş hawîr dora xwe dînerî. Lew mîla kesê rêwê dikîjan de ser xwe.

Gihîste buhûja sexte. Ewropa. Çend gundî û herwehatiyên wî pêngîna wî hatin, çûn dest û rûyan hev, bevdû raşçîkirin. Li hal a dema hev pirsin. Yekî pişke weha je kir.

Êh kelo, de beje, rewşa welat çawa ye, çi heye û çi tune ye?

Lê hema ew mîna ker û gejan be deng ma, Ewropa ew meş kirî bû.

Belê, rojekê, du rojan, li cem wan ma. Lê piştî ku çend roj bihurin, yekî jê re got:

Biborin, tu rewşa me li Ewropa dinasi, ji xwe re cihekî bibînin baştir e. Tu dikari ilîca bîlî, wê cih û peran bîdîn te.

- Baş e, lê ezê çawa ilîca bikim û

wê kî bi min re biçe?

- Bibore, em diçin ker û dema me teng e. Em dikarin navulpana komelîyeke Kurdî bîdîn te.

Belê, navulpan lûlgirtî û ji hindî mala gundiye xwe derketî. Mîna kerê li dawetê, ne tiştekî dizane, ne ji dikare tiştan ji hev cuda bike. Di kolanê de dumeçiya, çav beşloq, dev ji hev mabû, nîzanibû çî bike. Mîna kesekî ku cara yekemîn çav li dine vebî li jar, jer û hawîr dora xwe dînerî. Bala polsan kîşînde ser xwe, dîtî ku ew mirovekî bayan e. Neztîka wî bun û bi zîmanekî nerm û şerî ew pîrîyar kûn. Tenedîgihîştî ku ew çî dibejî, tene bi derê wan ve dînerî. Li dawiyê û piştî ku demek derbas bu, fîmkîr ku ew Pasportê dixwazin.

Destên wî xîzîn kelemçe û berê wî danê qeroqolê. Ew avêtin piştî deriyê heşîrî. Ji bîlî wê gotine wî nîzanî bo tiştekî beje: "Ez ne Apocî me, hûn çima min digîrî?"

Rojek, du roj derbas bun, wergertî vanek jêre hanîn, rewşa xwe anî

zîman, lê çare çîye, kes nîkare le xwedî derkeve. Welat ne welatê wîye, gel ji ne gelê wîye.

Di nûv wan çar diwanan de melûl ma ye, rîh dirêj bû ye. Kurd û Kurdistan hatin bîra wî û di ber çavên wî re derbas bûn. Kenîyê perz û sewalan, pêqînên perz û nanê tenêrê. Bîxanê û axurê dewaran, soha ardû û hegîl hatîne bala wî. Çiya û deştên welat, berqef û berpal, bav, xûq, bîra û dê tev hatin ber çavên, soz dabû wan ku wê ji wan re kîncan, peran û dîştên anîle beşîce. "Yabû, yadê, hûn bi kîncê...?" Zarokîya wî hate bîra wî. Dema ku dînya Çîle bû, xwe li dora pîrka xwe dîdan hev û li ber robarîya çîrê ya gazê li çîrokên wî guhdar dikirin. Nexasîm, gotîna we ya herdemî "Şam Şekir e, le Welat je şerîntir e."

Hedî hedî heşîr ji çavan daketîn, wehî bi dilekî şewûl di berxwe da got: "Bî soz, eger berdaneke min hebe, ezê biçim welat û noma berê xwe didim welatên weha genî!"

B. Seftan

Heval Mehmet KARASUNGUR

Kobani-Lîbya

Hevalê min KARASUNGUR
Li cîhanê tu qet namir
Çamê Hêzil b'xwînê sorkir
Sîlav î heval KARASUNGUR

Sîlav bike heval Egîr
Îro dimrin noker û Mîl
Qet namîre doza şehîd
Sîlav li Qasim û Ferîd

Sîlav bike Mazlum DOĞAN
Romana Berxwedan Jîyan
Qet namîre li Kurdistan
Sîlav li Hogir û Ednan

Va em îro bûne bi hêz
Gel dimeşe ew rêz bi rêz
Serxwebûnê dibê bi sêz
Sîlav li Serokê bi rêz

Pîreke gundî û pêşmerge

Sala 1988'an, 16'ê Tebaxê. Komêk ji pêşmergeyên Êrdîm Otonomîye "Hikme Zati" li Başûrê Kurdistanê, li kêleka çîyayekî, gundekî be deng ezmanekî sayî û tenê dengê şabûl û bîbîlan. Bayekî hêrik ku li wan daran dîxtî, xîç-xîç ji pe lîn daran dîhanî. Li kêleka gund malek hebû. xaniyekî nîzîm, tede pîrek 85 salî, dirûn taxîm, rû hemû qermîçok û bi darê zorê bi kopel di meşî. Lê belê ji xû ve pêşmerge nedîtine, xwedê vê rojê kul û derdê pîre derman dîke û komek pêşmerge bi ser de diçîne.

PÊŞMERGE: Roja te bi xêr be pîre, tu gelekî îstîyar bû ye.

PÎRÊ: Hûn li ser çavên min û sere min hatine, ez qurbana we bîm, bi dora we re bigerim, ma hûn li kur ma bûn min ji xû ve bûn nedîtibûn.

PÊŞMERGE: Pîre bi xwedê em gelek birçî bûne, heger tiştek li cem te bebe em dixwazin biawun. Em diçin ji ber ku reça me dirêja.

PÎRÊ: Qurbana webîm tiştekî ku xwedê qîmet kiribe wê bê ber we xwe hindekî ragrin.

-Bû pîst pîst wana û ji herî re dibêjin neztîk we xwarin bû.

Pîrê xwarin danî her wana û weha ji wan re got.

PÎRÊ: Biçûwan berrê min biçûwan, hûn nojicane biçûwan, hûn rojîya çavên min in ez bi dora we re bigerim.

PÊŞMERGE Xwedê ji 1988'ê me n

zarokên te ji te re bîhêle ma zarokên te hebe?

PÎRÊ: Belê, teçeka min heye, ew ji wek we...

PÊŞMERGE: Ew ji pêşmerge ye?

PÎRÊ: Belê!

piştî nandê xwe xwarin û çayek ji bi ser ve wextdaxîrîn, pîrê ji wan pîrê û got.

PÎRÊ: Ma gelo hûne kengî me ji van dijminên hov xelas bikin û wana ji ser çavên me rakûn?

PÊŞMERGE: Ma emê çima wana derxînin, wê em û wana bi hev re bijîn em ji bona "wekheviyê" duxebîlî û yer dikin.

PÎRÊ: Çawa wekhevî yamî h...

PÊŞMERGE: Belê, Hikmê Zati!

PÎRÊ: Hikmê Zati, wey lo lo, ezê rabûn kîncê xwe bidînim, ma çî zo Helepe ji bîra we çû? Bî 100 hezaran singûn kirin, bi hezaran gund weran kînn, zarokên me fîroin, zarok ji hembêza de birin, malên me weran kirin, marîşk, elok, tiştek bi me ve nehîştin, her tiş bi me kirin. Ma hea namûsa we jî... na bi vî dijminê hov re emê çawa bijîn? (kesereke dirêj liqand).

PÊŞMERGE: Na! Pîrê ne wîlo, amê vê rêjîmê bîxîlîn û dîre emê doza maîlî xwe bikin.

PÎRÊ: Yari we çavîrîkî din were û hûnê bîbin xwediyê Hikmê Zati ye rastîni (hoqîqî) ne? Ey we xweli li serê min kîmo.

PÊŞMERGE: Na Pîrê na wehaye, wê wekhevî çê bike.

PÎRÊ: Çawa wekhevî?

PÊŞMERGE: Yari emê bîbin xwediyê Hikmê Zati.

PÎRÊ: Ma kani wekhevî, gava ku cîrane te xwedî dewlet be û tu di bin alîya wî de bî? Tu her bîndest dimîni, ev jî alîyekî ve. Lo ji alîye din ve ma wê bîxayîna me yîn perçên din çawa bikin?

PÊŞMERGE: Belê, yîn din ji wîlo bi wekheviya Hikmê Zati wê bijî.

PÎRÊ: Kuro, ma ku wekhevî ew e ku em her bîndest bîmînin, yek bi Qezar be u ye din ji dî bin konan de be av û xwarin bin. (Bêhneke dirêj li-şand û got, wey çavê li deriyê û xweli li serîya).

PÊŞMERGE: (Ji ber pîrê Pîrê revîya. Çav dan hevîlên xwe, rabûn ser xwe û berê xwe dan Pîrê. Be ku wê spas bikin û weha gotin).

PÊŞMERGE: Em bi lezîna û reça me dîr e.

Pîrê bi piyê meşînd wan gîrî û weha bi hêrî got.

PÎRÊ: Bî xwedê Toba! Ku min zarî bi hûn ne Pêşmerge Serxwebûnê ne min te carî derîye mala xwe ji we re ne vedukir. De oxirî we ya xêrê be û xwedê we hîdayet bike û rîya me çanî we bike. Hûnê vîlavîni li rêberî xwe bikin û ji wan re weha bibêjin.

Kesên ku bi Otonomîye û bi mala Kulturî bandîkin, di nîvê gel de cihe wana noma ye bîla çareyekê ji xwe û we re bîhînin.

Nûbar Zaxa, Sofîya-1991

HAWAR

Hadi / Lîvîçer

Welatê min yekbû bi çar parça kirin
Li Fîrs, Ereş û Tîrkan parkirin
Malû milkê me ji xwe re avakirin
Hawar, hawar, hawar,
Welat talan kirin.

Kuştin bav û bîra xistin xûşk û dayîk
Sêwî hêştin, ber dîwarkirin zarokên lorîk
Agirkirin, şewûtandin çîyayê Mazya û Derîk
Hawar, hawar, hawar,
bi xûn gerandin ewî û dîrok

qutkirin, lalkirin jîyana û zîman
Nalîn û qêrîna wan dare erş û ezman
Di bin de diheje erd û cîhan
Hawar, hawar, hawar,
diqêrîn deng dare hemû gelan

Rojên xweş teng û tarî kirin
Deng û laşê wan li ser milê wan kirin
Berê wan li bajarê Romîyan kirin
Hawar, hawar, hawar,
axa bav û kalan bombe û kîmya kirin

Wolatê mebû gelek rind û delal
Bihar xweş li wîr bi kesk û sorê zelal
Rokirin teyare û hawîrok, reşandin xerdal
Hawar, hawar, hawar,
her der xistin nava mij û dûman

Çêkirin ji me re heps û zindan
Tîjî kirin ji kîz û xortên Kurdistan
Dest pê kirin bi rêxistin zûm û lêdan
Hawar, hawar, hawar,
tev bi hevra kirin berxwedan

Li Mosko

û Sofîa

du Pirtûkxaneyên

Kurdistanî

Ji hîla yekîtiya Xwendevanên We. Intîpîrîzên Kurdistan (YXWK) liqê Sovyetê li bajarê Mosko, di sala 1988'an de pirtûkxaneyê Kurdistanî be nava şabê nenas Mazlum DOĞAN hatîye vekirin. Gelek pîrok (bi sodan) en ku li ser dîroka Kurdistanî nivîsandine û wîlo ji gelek belavokên Kurdî û bi zîmanên biyanî lê hatîne komkirin. Ev pirtûkxane, cara yekemîn e di dîroka tevgera xwendevanên Kurd de, tiştekî weha nîzîm vedibe. Gelek marovên me yîn

Kurd heger ku tiştekî dixwazin bi nivîsîn vegerin li vî pirtûkxaneyê ji her gelek lîteratîrên gîranbûha tede liana.

Li Bulgarîstana jî, şarê Sofîa, di meha Mîyare de pirtûkxaneyê weha hate vekirin. Ew ji hîla YXWK-îqê Bulgarîya. Hea lîro gelek pîrîk û belavok hatin civandin û hîna ji alîka-ri tîye kînn.

Ev pirtûkxane, navê şehîda gernas e nîzîr, gûla Newroz a 1990 Zekîya ALKAN hate vekirin.

Enîşka Rêzimanî

D. Rawanî

Nihok çîye?

Her tiştê ku di dema niha de çêdibe, em bi vî rewşa demî re dibêjin Nihok. Nihok bi xwe jî ji niha hatîye. Ji bo ku rewşa demî bibe Nihok, em van herdu fîron (di) dîlê ser pêkê (Fî).

1- Ji bo bernava EW (fer)

Nîmûne:

Rev: Dîrove,
Kîrîn: Dîkîrî
Mes: Dîmeşe,
Bîrîn: Dîbîrî
Bez: Dîbeze,
Lez: Dîleze,
Hej: Dîheje,
Tîrs: Dîtîrse,
Nîvîs: Dînivîse,
Bêj: Dîbêje

Ji van alîmûncyan tê zanîn ku, ew kesekê û bi xwe bi karê "Rev, Mes, Bez... Kîrîn, lez..." radibe. Tîpa e ya ku di dawîya gotinê de hatî nivîsandin, ji bo ku bide xuyakirin ew bi pêkê radibe. Ji bo ku hîn bêtîr were fîrîkirin em li jêr çand nîmûncyan fîrî ziman.

Nîmûne:

Selîm dîleze: Ew ... e
Rûken dîle: Ew ... e
Xanê dîle: Ew ... e

Ev (Selîm, Rûken û Xanê) bi xwe bi karê lez, wî û qêrê radibin.

Lê dema ku ew bi xwe bi kar ranebe, kesekî din pê rake;

Nîmûne:

Rev: Dîrovîne
Kîrîn: Dîkîrîne
Mes: Dîmesîne
Bîrîn: Dîbîrîne
Bez: Dîbezîne
Lez: Dîlezîne
Hej: Dîhejîne
Tîrs: Dîtîrsîne

Nîvîs: Dînivîsîne
Bêj: Dîbêjîne

Di vî rewşê de ew herdu fîron jî li pêgê tîne nivîsandin. Hefa herdu fîron jî, ji bo ku bîrîn xuya bîrîn, ew kesekî din, dîrovîne, dîmesîne dîtîrsîne. û herdu

2- Ji bo bernava Ez :

Nîmûne :

Dîrovîm:
Ez dîrovîm: Ez...im
Dîmesîm:
Ez dîmesîm: Ez...im

Ji van herdu nîmûncyan xuya dibe ku ez bi kar radibim, ne kesekî din. Di vî rewşê de em ez bi lez ve tîrê dîrêdan.

Lê dema ku ez bi xwe bi kar ranebim, kesekî din pê rake:

Nîmûne :

Dîrovînim:
Ez dîrovînim:
Ez...nim

U vî ez bi xwe nîrovîm, lê kesekî din dîrovînim.

3- Ji bo bernava Tu :

Nîmûne:

Dîrovî:
Tu dîrovî: Tu...î
Dîtîrsî:
Tu dîtîrsî: Tu...î

Tu bi xwe rastî tîrs û revê tîyî. Lê hema dema ku kesekî din rastî tîrs û revê bîrî, weha dibe:

Nîmûne:

Dîrovîni:
Tu dîrovîni: Tu...îni
Dîtîrsîni:
Tu dîtîrsîni: Tu...îni

Berdewam dîke

Ji nav mîja beyanê bangêk ji xama min re

Ehmedê Xanî / Kurdistan

Rojêq.

Nivîsoka min.

Ez dîzanîm nîvîsokê de nehîştî. Min berî ku rojê xwe jî xew baveje, tu jî razanê hişyar kirî. Min tu di nava hersên tîlîyên xwe de guvîştî, me herduyan bi hev re jî şefaqê ve dest pêkir û ênî dijîmîne metînger kir. Ew dijîmîne ku ne bi darê zorê be, zora wî naşike û hêrsa wî danayê. Ez dîzanîm, min êdî serê te eşand û tu bi van hevok û pevekên gîjîkî. Gelo, çare çîye? Heke em hevûdin hişyar nekin, we dijîmî me di razanê de bîletîsîne. Be, we me qîr bike.

Ji ber ku dijîmî bi her hêz û derfêten di destê de, û ji her alî ve mîna hovan xwe dajo ser me. Ji ber ku dijîmî tevayî enîyên şer li me vekirîye, dîvê em jî bi hêr û zora şoreşê xwe amade bikin, mîna şer û pîlîngan hîlîpekin û xwe bavêjin ser. Heke em bi vî delamet û grevê ranebin, bawer bike tu kes pê ranebe. Tu kes bare me hîlîngîre ser mîlî xwe, bîla tu vî yekê baş bîzanîbî.

Pênîvîsa delal,

Ma gelo tu dîzanî ku, lîro dîmî bi sedan xulam û çaxên xwe yê nivîskar, helbestvan, dengbêj û dîronas kîrîne destên şerê taybetî, wan li dijî Tevgera Rizgarîya Netewa Kurdistan dîteverîne û kîrîne navgîrîne jî bo pekanîna armancên xwe. Bi nivîskar, helbest, çîrok û dengên xwe bi ser madê kewe-kewtî, her çendî jî dest wan tî xwe li dijî me gîjî dikin. Mîna guren dev bi xwîn û bîrîndar dîrîndî dibin, her dîbî û dîkê jî kokê ve hîldîkin.

Ev kes, her rojê tiştekî dîrînin holê, jî "PKK perçebûye" ve bigire û heya tu dîghêjî "APO bîrîndar ketîye, hevalên wî xwestin bîkujîn..." û hîlî gelek derewên bê bigeh û bînyad, ku tu çarî bawerîya mîrovê pê naye. Sedema ku dîhêle dîmî van vîr û derewan belav bike xuyaya, em dîvê nîbîrînin ku li vî veresî. Tenê em dîkarîn bîjî, jî ber ku ber bi fetîsîndîne ve dîçe û can dîde.

Belê, dagîrker û metîngerê ku bi yek çar dîmî taybetîyên mîrovahîyê ye, xwedanê xam û nivîsokan bi peran dîkîre. Gotar, helbest û nivîskarên wan mîna alavên şerê taybetî li dijî me bi kar tîne. Erê bawo, xelk baş dîzane çawa segên xwedî bîko!

Ji ber van sedemên û hunde sedemên dîl, ên ku ne hewce ne wan li vî bîrîmî zîman. Ji ber ku dijîmî ne tîne bi tîfîng, tang, top, balafîr û çekên Kîmawî xwe li dijî çekên me yê gerîlayî û bawerîya me amade kirîye û dakethîye qada oenge. Ji lew re ez serê te di eşînim, nahêlîm tu rakevî û hema kîlîyekê vehesî. Grûhê û sûce mîn çîye, dijîmî dîxwaze me hîllîne. Heke tu dîxwazî pozîkê te bîjîkê û li gora kêfê dîlê xwe bi te bîllîzin, ferma heya tu dîxwazî mîze. Heke tu bi vî razana marîne qayllî, here... Gelek nivîsokên mîna te xwe bi erzani fîrotî û nîha di hembeza dijîmî de genî û kîfîkî bîne. Ji bîllî fîqîzmê tu kes wan napejîrîne. Tu dîzanî cîhe wan kudere? Ezê bîjim, herîşk û zîbîlgoye.

Rêhevala min.

Ez nîkarîm razîm, nahêlîm tu jî

razi. Heke tu westa bûyî beje min. Ezê li şûna avîdîskê bi xwîna xwe bînivîsim. Ezê bi xwîna xwe ya sor û zelal romanên, efsaneyan, helbest û gotarên bombakîrî bînivîsim.

Belê, wekî ku ew dîxwazî me bi hovîtiya xwe hîllînin, dîvê em jî bi qehremânî, jî pozîkê xwe ve bigîre û heya bi tîfîng li ser mîlî gerîlan, emê bi her awahî hovîtiya wan hîllînin.

Ez nema dîkarîm te jî tîfîngê, jî doza serxwebûn û azadîyê cuda bîkim. Ez nema dîkarîm te bîrawestînim û bi xwîna şehîdî nekirî, ên ku heya dawîyê mîna egîdîan li berxwedan û canê xwe yê şerî nîsîparînin dijîmîne hov, nîkarîm bi xwîna wan bîllîzim. Gelekîan jî wan jî fîşekê xwe ya dawîyê xîstîne serê xwe û pê ve toqandî. Tenê da ku nebî dîlê li ber destên metîngeran.

Heya ku jî mîn were, ezê te mîna bomban, rokêtan, mîna vîqînanan di qaden mîrîniyê de bi kar bîrum û bîteqînim. Heke tu nîxwazî mîna nivîsokên bê rûmet û bê jîyan bîmînl, wê tu berî dijîmî hişyar bîbî û li dî wan vehesî. Na, tu nîkarî vehesî. Ji ber ku serxwebûn û azadîya Kurdistanê bi vehesê pêk nayê.

Xama mîn,

Heya dawîyê, dîbe ku dawî jî şehîdî be, emê digel hev li ser vî rîyê bi rê ve bîçî. Em nîzanî wan westabûn çîye. Tîra, newêrîn urawestîtan çîne. Ji bo ku serîyê te hîşk nebe, xwîna mîn jî amade ye.

Dê bîxerî, bîla dijîmî û peyayî xwe, yê bi hevîsî, en mîna bêbext û xwe fîroq Azîz NESÎN, di xwîna xwe ya genî de bîqîllî. Bîla wî jî serê beyanê û heyîanî rojava li ber dînyê fîqîstan bîkîne zûre-zûr û kewe-kewtî. Bîla tu baş bîzanîbî awarîya ku dijîmî daveje ber wan, herîyan kîjîndî.

Di sala mîhê de, ez te di xebatê de serkevtî dîxwazîm. Xebat xweş be û her hebl jî bo serxwebûn û azadîyê.

Çar helbest ji Dîwana Xwegorîkirin

Şiyabendê Şîrî

Lehiya Serxwebûnê

Bahre Kurdistan
Her nîlewîrî bi devê sayî
Ew genîmîyîdan...
Dîbê pak dema radîbê leyî

Bîrîrînl! Va kom dîbîne
dîlopên baranê
Bîbîsînl! Tekaz dîbîne
lehî! Kurdistanê

1983

Lehî

Ev lehîya agir û pêr
Ji kanyîrî xwîn û xwêdan
Sax dîkîrî bîrîna welêt
Bî ramûsan, bî ramûsan

Ev lehîya coşî rengîn
Jî xebatê bê rawestan
Ronahîya gelê xemgîn
Jî ramûsan, jî ramûsan

Ev lehîya bîr û bawer
Jî volkîna parîzanan
Hêvîya jîran her û her
Cî ramûsan, cî ramûsan

1990

Hawara Kurdistanê

Jîna reş tarî dîrêjîr bûye
Ez bûme maka kovan û dardan
Lêdanên dîlî gazî we dîkîne
cîhan vala ye û hîmbêza min
ronahîya jîyan

Jî kurt e, bîla hemû zîyan ne bê
Lezê bîkîn wema vî aşî bîbîn
Derdê borî, borî, borî
Min nîzgar kîn, min nîzgar kîn

Cîzîr

Cîzîrê, hey Cîzîrê!
Warê bab û bapîran!
Melbenda çanda me yî
Rewşenê, bûka Kurdan!

Kopên Çîyayê Cûdî
Heya zîmî dîkîn hambêz
Lehiya xwînê dardê me jî
hovan pak dîkê rêz bi rêz

Bere û niho tu dayka bajar û
gundan her tu yî
Tîm ber bi ronahîyê
Rêka nîştîman her tu yî

Mûma Jînê

Derdê reben û jîran
Baş dîzanî çawan
sîtem sedreng e
Erdê me dîber
na para, zêr û gewher
Rabîrî dereng e

Ey hevalno! Cîhê wan
bîrîndar û şehîdan
bi merdî bigrî
Sîst û xav ne jî,
gêj û şaş û dî
bo jîne bîmînn

Ev moma jîne
Her dem xwe dîsojîne
Temaşe lê kî
Jî bo azadîyê
Her weke wê
Xwe bîsojînin

Tîlîlî:
Dîlopên baranê Pîşmîngê
Lehî! Kar û xebatê nîrîngî û çîkîrî
Tekaz Mîhîngê, sedî sed
Kopî Şîrî Çîyayê
Melbendî Mîhîngê
Mîna jîne: Serok APO
Dîlojîne: Dîpîwîlîne

GIRTIYÊN CENGÊ, ŞIKENCEKARIYA SÎSTEMATÎKÎ YA DAGÎRKERIYA TIRK Û PIRTÛKA:

"12 Eylûl Karanlığında Diyarbakır Şafağı"

- Di Tariya 12'ê Îlonê de Berbanga Diyarbakrê -

Di sala 1979'an de li ser girtiyên bi çûreyên cihê-reng zextkarî û çewasandin dihat kirin. PKK dixwest ku li hembere zextkariyan bi rêxistin tekoşin were li dar xistin û rind kirina rewş û hoyên girtigehê were çih û çabakî û lehm çêbin. Lê belê ew hûnawazên-xurdeyî li her vî yekê jî, ji bo ku tekoşin ji wan bi dûr bikeve şev û roj hezar teorî hildibirin. Di girtigehê de babetên tekoşinê hundêr bûn. Pêş û girtigehî nevenatî ji pîr bûn. Di wan rojan de çalakîya herî mazîn, rojîya birçibûnê ya çend rojan bû. Rojîyeka birçibûnê ya bi penc rojan, ku bi serkeftinî bi rê ve çûbû, mîna bûyereke mazîn û serkeftinekê bêmaza dihat nixandîn. Dîsa ji rojîya birçibûnê ya bi penc rojan, hem dengê gişî (awîna gelceperî) dihat, rand û hom ji li ser kargêriya (kîlî-reya) girtigehê pêkin û postide dihişt. Di sala 1980'an de, dema PKK di girtigehê de biryarî rojîya birçibûnê bi penc rojan wergirti, çend kes jî grûben danc ji bêgav (meçûr) mîna ku ew ji beqdarê ve karguzariyê bibin. Lê belê di rojîya sîyîyan de, dev ji vî kirina xwe berdan. Berî ku em dest bi çalakîya xwe bikin, me arazîbûnê (daxwaznameyek) nivîsandibû ku em we bidin kargêriya girtigehê. Me tî de van daxwaziyan diyar kiribû:

1- Divê girti ji bo hîrîna şikenceyê ji girtigehê neyên derxistin

2- Çareser kirina pîra cihangirî ya li girtigehê divê were bi cih anîn.

3- Çareser kirina gela û pîrîna xwarin û vexwarina girtiyan û di vî warî de peyda kirina hesariyan.

4- Her dema wekî hîştina deriyên şikbeyan.

5- Ji beyanê heya êvarê, heftina hêwandana hundêrên şikbeyan.

6- Serbestî heftina herma çûre xwarinan ku di wêrdana malbatên girtiyan de dihat girtigehê.

7- Rakirina astengên keyî ku li ser pêwîstiyên xwandinê hene (rakirina qedexa kirina pirtûk, kovar û hwd.).

Di her sê girtigehan de, bîstî fîrodayekî bi serkîrîna rojîya me ya birçibûnê, bû çavkanî û sedema bilindbûna kef û şûnya dike me. Kargêriya girtigehê li her biryardariya gîrîna rojê ket nava tîrî û bîzdanê. Gava di rojîya birçibûnê de gelek girtiyan ku ji xwe çûbûn, rakiribûn nexwestanê. Heya wê rojê, me em û ne ji kargêriya girtigehê derbareyê rojîya birçibûnê em xwedî agahdariyek berçavî ne bûn. Gelek ji me digotin, bî nan û av û xwarinê, herî behtîr mirov dikare hîna rojan bîst. Hevalên gundî digotin "na", marîn êdî zûrî dibe wê gawe. Ew girtiyan ku di wê hîr û haweriyê de bûn, di rojîya çaremîn û pêncemîn a çalakîya de, bîlî ne di karibûn li ser lûng û piyên xwe rabîn. Ji ber vî çendî wan bûn nexwestanê.

Kargêriya girtigehê, di vî çalakîyê de bi me re ne ket nava hêzêrî. Lê belê piştî çalakîyê, ji her li hundêr û li derve dengdana çalakîya me, li hundêr geş û pîrîna me hîr bûn û wan çareser kirin. Bi vî awayî hêzêrî geş û pîrîna me, teklîlyî me, hem bi kesên ku dihatin sendana me û hem jî bi girtîyan me re xurt bû. Li ser wê yekê girtî me di pirtûkê de di ku yê tenê bi tekoşinê geş û pîrîna dikarin bîvînin. Ev çalakî ji armana (hevîtiya) tekoşinê me ya girtigehê ku herma girtîyan me para xwe ji wergirtibûn. Ji wê çalakîyê, ji bo rojîyan dahatî (pêş) derxistin wergirtin. Berî her tîstî rojîyeka birçibûnê ya bi penc rojan ku ku

*Ew zindan,
Ew bendîxanê,
Ew kulan û ledan.
Ew şikence û ew
şikencekaran,
Ne mîna yê li cihên
dînan bûn...
Ew ji xwe,
Lê ser râyê erde
ne hatibû dîtin fî!
Her wisa fî,
Ew bergirî û berxwedan!
Ew bergirî û berxwedan!*

*Korwanê jiyanê
di vî dojehê de
Bêyî bergirî
û berxwedan
Nîkaribû rê bigirtaya...
Bêyî bergirî
û berxwedan,
Çi "riyên mayî" fî
ne mabûn,
Ji bo rûmet, şeref,
heysiyet
û serbilindîya
mîrovayetiye,
Çi "riyên dinê"
ne mabûn!*

nebaşîya wê ya ji bo tendurustîya (sîhheta) mirov nîn e, bi çawan hatibû dîtin. Dîsa hat dîtin ku yan bi psikolojîkî ji mîna dîtin, ew (rojîya birçibûnê) li ser wan postide û pêkariyê nayîn çêkir. Girtiyan derbareyê rojîya birçibûnê xwedî agahdariyekê ne bûn, van pîrîna ji xwe dîtin: "Ezê kengî bûmîrî?" "Ma kengî çavên min dê kor bibin?" "Eger ez tawî bibim, ezê çawa bi rê de herim?"

Nezanî û bê-agahdarîyên derbareyê rojîya birçibûnê, ew rojîya me ya bi derxistîna penc rojan, kî mîna şikenceyê xedar ku ne dihat kîşandin. (Rûpelên 23 û 31)

Bi vî nivîsê, me têgihîştina rewş û hoyên şikencekariya li girtigeha li Diyarbakrê divê. Wekî me berê ji gotibû, ew yek, tiştekî welê ne hêsan e. Lewra nivîsêrê herême (Di tariya 12'ê Îlonê de berbanga Diyarbakrê) ji dibêje "Em ku di nava dojeha wî şikencekariya dibêst de bûn, em bi xwe ji bo çêla rewş û kîrîna wê lêhata bîbextiya diravî nîkarîna gotîna bibînin. Ji bo hêzêrîyêna rewş û armancê şikencekarî û hawîna li girtigeha li Diyarbakrê, divê mirov rewş, ku li hawîna girtigehê cenge û şikencekaran, herma mirov dikare bîhêne ber çavan. Herî erê mirov hejî ku di wê rewş û hoyên dijwar de nemabe û dîsa herma kirina ve yekê de bo li bîkarîna re bike, bîr e."

Rûmeta rewşênbûnê (mîna Bîyîçî, di pirtûka xwe ya dawîn a bi navê "Kurdîstanê dagirgeh a di nava dewletan de - Devletlerimizin Sîmîge Kurdîstan" de, rast û li cih dibêje: "Kurdîstan ne dagirgeh e jî, di girtigehê de herî bîrî dagirgehê de ye." Û bi vî yekê bi çeweyê zelal dîsa rewş û hoyên Kurdîstanê derdihene ber çavan. Vêca ji ber vî rewş û rastiya Kurdîstanê, di rewş û hoyên girtiyan tekoşinê cenga serxwebûna Kurd û Kurdîstanê jî, wisa diyar û giran

bûyî. Lewra ew şikence û şikencekariyên li cihên dînan û dinyayê, li her van şikence û şikencekariyan li Kurdîstanê avîk dînan.

Li Auschwitz, li Saygon-Paplo Condor, li şikencekariyên bîrsîyan li Cezayîrê, li bendîxaneya Evîne, mirovavî kêm bûye şahide şikencekariyêka wê bîbext a li ser hebûna rûmet û serbilindîya mirovî.

Li çî cihên dinê wekî li Kurdîstanê li ser zîmanê mirov ne hatîye leyistîn. Li ser gel û neteweyî mirov ne hatîye leyistîn wekî ku li Kurdîstanê bûye. Ango li çî cihên dinê li cihanê, zîman ne bûye navgînê şikenceyê wekî zîmanê Kurdî yê girtiyan cenge li girtigeha li Diyarbakrê. Nîrxêrî gel û neteweyî ew çendê ne hatîye pelixandin wekî li zîndana li Diyarbakrê bûye.

Tîstî ku li girtigeha li Diyarbakrê ji hêla şikencekaran dixwest bîhata kirin, vîrîndan û vekuşîna hebûna rûmet û serbilindîya li her girtiyan berxwedankar bû. Li ser vî jî, bîbextîrî li ser van mare û prensîbên mirovîyê, wekî bîbextîrî kîrîna bi gel, bi welat û her weha ji bîbextîrî kîrîna bi doza serxwebûna gel û welat li girtiyan berxwedankar hatibû sparî. Girtigeha Diyarbakrê, ji bo vî yekê hebû. Şikencekariya li girtigeha li Diyarbakrê, li ser vî bîngê û armancê, ji girtiyan tekoşinê cenga serxwebûn û azadiya Kurd û Kurdîstanê, dinya, jîyan, her îqî dikir jehr û zerbîrê, eger û dojeh.

Wekî nivîsêrê pirtûkê M. Selim Çurakkaya ji aniyê ser zîmanê, çî gotin û galegal, nîkare çel û kada kerta hovîtiya şikencekariya li vî girtigehê bîhene ser zîman. Lê belê em wekî li pirtûkê hatîye dîtin, dîsa li çend nimûneyên şikenceyan bîbêrîna û paqî bi xwe serencamekê jê derxistin û vî yekê jî em ji bîr ve nekin û Hitlerê xezeh, şîstêrî şikencekariya bîlîzîna Hitler, herî dawî cîhê û komarîstanê derxistin û wan bi vî rengî bi fîzîkî ji holê radikir û tîne dîkir. Dîsa li zîndanên Saygon-Paplo Condor li Vietnamê, çî dagirkerî di vî kerte de li ser mirov û mirovîyê ne leyistîye. Li bendîxaneya Evîne li Ecmîstanê, hovîti bûye, lê belê çî car ne wekî bi çûreyî sistematîkîya Tirk. Her wisa beguman şikencekariya li zîndana li Diyarbakrê xwedî cîyêkê tîbetî ye. Rast e: dibêjin zîndana Diyarbakrê ji kesên we dîtin bîpîran. Her weha dîsa ji rast e, ku dema mirov dibêje beyî dîtin zîndana Paolo Condor, ku dibêjin heya nîha tenê şev kes beyî bîbextî kirin karibûye jê derkeve, mirov nîkare wê rûberê (muqayesaya) bi zîndana Diyarbakrê re bike.

Lê belê, tiştekî ku em dikarin bikin, ji ber gelek zîlan sedemên, tîbetîyan zîndana Diyarbakrê bîjîmîrî û wê, bi zîndanên din ên li ser rûyê erde rûber bikin. Yek ji van zîlan, rewşa diyar û Kurd û Kurdîstanê û kîrîna zextkarî û desîhîlatîya li ser wê ye. Lewra, li cîhanê nîvîsêrêkî wekî Kurdîstanê hîç nîn e...

Şikbeyî 35'an, sîna berxwedankaran bi Girtiyan berxwedankar ên doza tekoşinê serxwebûna Kurd û Kurdîstanê. Li derveyê serhev 3-4 mirovên ji grûben cîhanîng, yan mayî: piştî, kadro û car-caran ji endamên pêşeng ên komîtya merkeziya Partiya Karkerên Kurdîstan - PKK bûn, ku li vî şikbeyê hatibûn cîvandî. Gelek endamên komîtya merkeziya PKK ji ber biryardariya xwe ya di rîya berxwedanê, pîrî caran dihatin avêtin nava zîndanên kîr û tîstî. Di wan de-

mên diyar ên zextkariyê (1980-1984) de, li ser pênc hezar girtiyan li zîndana Diyarbakrê hebûn. Di vî şikbeyê de (şikbeyî 35'an), ku herî hesan cîyê 50 girtiyan bû, bi 300 kesî dadagirtin. Li şûn û cîyêkî ku penc mirov bîkarîna bîmîrî, şikencekaran 25 mirov dikirîn.

Dîsa gava mirov bibêje şikencekar û girtigeha Diyarbakrê, beguman wê gavê pêşî navê şikencekarê çavîr Esat Oktay Yildîrîm nehene ser zîmanê xwe, wê gavê mirov çel û kada şikencekariyêkê ter û tîlî ne kirîye. Mîna kes û mirovek, ew rola serbîr û cîlîdekî dîyêrî, lê belê, ew çî serbîr û cîlîdekî xwedî bû? Fîrmîna ku ji xwedîvê xwe wergirtiye, her demê mîna seşê dîrî amîye çîh. Di hovîtiyê de ji harî û gurî har ji bîlîstîr û ji mirovîyê, ji diyooplîk û orangutanî jî dîrtîr bûye ev serbîr...

Hitler ku xezehê dojeha bû, tu caran ji cîhîyan re ne gotîye, "Bîbêje ez Alman im, ne cîhê me!" Dagirkerî Impîrîyalîstî li Vietnamê ji Vietnamîyan re ne gotîye, "Tu Amerîkanî yan ji Vietnamî?" Fîrmîna ji Cezayîriyan re ne gotîye, "Bîbêje ez Fîransî me, ne Cezayîrî me!" Her weha vî yekê ne kîrîna babeta şikence û şikencekariyê. Ev babet şikencekarî ku sistema şikencekariya dagirkerîna Tirk derxistin, anga, "Tu Tirkî yan ji Kurdî?" di lîteratûra babeta şikencekariyê de, bi serê xwe bî babeteke tîh e. Nexwe li dinyayê, piştî Gallîlîo Gallîlîo, rastîyan sîrîştî û xwezayî bi vî rengî û di vî kerte de ne hatîye herxîrî kirin. Piştî Gallîlîo Gallîlîo kes ne got, "Dînya nazîrî!", lê belê dewlet û zînatî Tirk dibêje, "Kurd û Kurdîstan û zîmanek bi navê Kurdî tune ne!" Bi vî rengî, ji dema Gallîlîo Gallîlîo vir ve, bi derxistîna kirîna rastîyêkê sîrîştîyî vî nolê, dibe para sarîmanîya li derveyê sendem û mirovîyê: anga sarîmanîya Tirk bi xwe.

Bi şikenceyanê keşodîlî, ji girtiyan berxwedankar ku çî awa û usûlên serkariya girtigehê ne dîpejîrandin, dixwestin van nîgan bi girtiyan bîdin pejîrandin.

1- Ez Tirk im. Kurd û Kurdîstan û zîman û çand û torevêk bi navê Kurdî tune ne.

2- Her wisa, ji bo Kurd û Kurdîstanê çerîkîna bêwate (bîmana) ye.

3- Çêkirina ji çîna karkeran, doza sosyalîzm-vekhevî, komarîstî ye. Ev dîmanîyî mirovîyê û Tirkîyê ye.

4- Lewra, tu hatîyî zîpandin. Divê

tu li herma zîwan û usûlên xwe mîkar wîrî û xwe bîwêjî bextê dewleta Tirk. Pojîrîna bibî!

5- Gava te van tîştan pejîrand, anga te xwe spîrî bextê dewleta Tirk, bextê dîmîrî, dîve wê gavê tu vî yekê bi gotîna, ez pojîrîna bîmîrî, ez dev ji doza xwe berdîm, bibî darîyê.

Şikencekar, ji bo vî armancê, ji girtiyan hatîna ser rîya "awa û usûlên girtigehê" dixwestin. Paqî ji wêstgeh, wêstgeha bîbextîyê, xîyanetê bû.

"Awa û usûlên" girtigehê yêrî ku şikencekar sparibûn girtiyan, ew bûn:

1- Dema jîmarîna (qîsma) dibû, dîvîya herma girtî rabîn ser xwe û bîkervî rîzê. Gava efer (zabî, mîbay) diketin hundîr, dîvîya berpîrîyêrî şikbeyê bigotîya, "dîqet!" û piştî re li piya mîna bîzmarekê rast rawestîya, sîlavêk bîda û bi kurdî "kuma" xwe bigotîya.

2- Herma girtiyan ku hatîna ser rîya "awa û usûlên girtigehê" pejîrandibû, rojê 20 kîlî dihatin derxistinê hêwîgîrîna û bi derve di çavdêrîya parwanêkê (gardîyan) girtigehê de, perwerdekarîna leşkerî dîkîrî.

3- Dema girti bîçûyîna cîyê sendanê, ku nezelîkî xwe bîdîtin, di begavîya di rez û xezekî de çûn û hatîna de bûn.

4- Her kesê ku hatibû ser rîya "awa û usûlên girtigehê", piştî her xwarînekê, di begavîya xwandîna "dûn" yêrî ku peşî "mîletî û ordîya Tirk" didan de, bûn.

5- Girtiyan ku derdîkîrîna bîwagîrîna, tevî "tîstîkîlî marî" di begavîya xwandîna çend xwezîyanêrî govîndî de bûn.

6- Dema wêrdanê pîrî kîrî hatibû kîrî. Her girti, di çavdêrîya parwanêkê de diçû nezelîkî mîmalên xwe didî. Ji ber vî çendê çel û kadî kîrîna rewş û hoyên girtigehê, ji nezelîkî mîmalên re, ji berî qedexekîrî û begavîyê bû.

Lê herê herwan, lawen çeleng ên gele Kurd, berxwedankarîna doza serxwebûnê hebûn, ku van "awa û usûlên" (anga xîyanet û bîbextîyan) ne dîpejîrandin û xwe li ber radîgîrtin.

Pêwîstiyên herî bîngêhî, ku girtî le bendî bûn, dibûn navgînê şikenceyê. Ev wekî, pêwîstiyên nan, avdest, bevaldî, av, hêwîgîrtin, hîs û hoyecan nîgîndan, ken û hwd. ên herî bîngêhî bûn. Kêlîyên (momentên) şikenceyê li ser van zîlan dihatin kirin.

1- "Mêhkeme". 2- Sendana nezelîkî û mîmalên. 3- "Banyo". 4- "Pîs banyo". 5- "Ranzî alî ol!" (Zê tekeve bine cîyan!). 6- "Perwerde kîrîna" li hundîr. 7- "Perwerde kîrîna" li derve. 8- "Kocatepe". 9- "Qule". 10- "Karwan". 11- "Ûlî dedîgîrîndê!" (Gava mîrî got bîmîrî: We gavê girtî ji rewşa amade ku mîna bîzmarekê li piya ye, divê xwe mîna cendekê marî bîwêjî erdê). 12- Zencîr, xelek. 13- Qentîr. 14- "Çek çek" (Ev wisa çêdîbe, eker benek bi organa mîrîyan girtî grîdîde û wî ji paş xwe ve bîz dîka. Dema eker dibêze, divê girtî ji pîrî re bîbêze). 15- "Germe" (Ji hev kîrî. Gava girtîyêk "bûyere" derxist, wî/wê her du lîngên wî/wê ji hev, dar ve dîkî. Çûreyêk şikenceyî herî xezah a fîzîkî ye. Êşî vî şikenceyî bî wîzîdan e). 16- "Cop kîlîzîna". 17- "Arîna" (Lêgerî. Bi vî wateyê dixwestin girtî tam û çêkê ji xwarîna ku ji dikana girtigehê kîrîna, nebinî. Ev lêgerî her dem piştî ku girtî xwarîna ji qantîrî dîkîrî, çêdîbe. Herma girtiyan tîzî dîkî. Bi agîrî hesteyê rûv û bîngîngînan van dîkîzîrîrî). 18- "Dûn" (Ev babet şikence, babeta herî pîl

bê. Pêşî her xwarinê diwîya ku girîng e. "Alahemiza hamdolsun", "Oêdo mîlîet verolsun." Pêşî re pawanê çaker, di şûn "Aşîya olsun - Naçîcan be!" digotin. "Annaxîz a... olsun", "Zik-kim olsun!" yan ji "Si...man bişî olsun." Pawanê çaker çî xêrê bigotayî, diwîya gird hemû caran bigotayî. "Saxol!", 19- Av. (Bêlê, heya av ji mina navgîneke bingehîn a gîkenceyê bû ji girîyan re). 20- Xwarin. (Navgîneke herî bingehîn a gîkenceyê bû). 21- Nexweştan. (Ji girtîgehê behtir, dijwartir, herî nebaş, çûyîna nexweştaneyê bû). 22- Vexwarindana pîlê. 23- Xwarindana pîlê. 24- Ledan. 25- Şehpa. 26- Orkestra. 27- Bi şev lêgîn ser şîkîyan. 28- Talan. 29- Sîzê û bi hevda kotekdan. 30- "Ar-kadan şîgîrîgîrî". 31- "Rojelîme". 32- Danan kîşandin. 33- "Savanna."

SERENCAM:

Eger em bi kurd çêla wê hawîtiya zindana Diyarbekirê bikin, wê gavê divê em diroka ve dîroka bi du-sê boş bigirin dest.

Gehineka peşî di navbera salên 1979'an û 12'ê îlon 1980'an û Hezîran 1981'ê ye. Pêşî ji, divê mirov ji meha Hezîrana sala 1981'ê bigire û bigihîne mehî Adara sala 1982'an û Gulan 1982'an û Tîrmeha 1982'an (ango, Hezîran 1981 û Adar, Gulan, Tîrmeh 1982). Bêlê, di navbera van maweyan de, mirovayîti rast li hawîtiyê behera hatiya. Dîsa mirovayîti, di navbera van maweyan de, rast li bergirî û berxwedanê li hember we hawîtiya kurdanî hatiya. Ev berxwedan ji, berxwedanê behera bûye. Rûmet û serbilindîya gele Kurd û gelên benderên cihani hatiya parastin. Rûmet û serbilindîya mirovayîtiyê hatiya parastin.

Di navbera salên 1979'an û heya sala 1981'ê meha Adarê, gîkencekarî xweyîye ser girtiyên cengê bitawîne. Serê girtiyên cengê di warê mirovîyê û serbilindîya mirovîyê wan de, xweyîye dîtin. Lê belê ev gehinek xwe spartîye bergirî û berxwedana meha Hezîrana sala 1981'ê, ku we demê li hembere gîkencekarîya bi navê, "bi cih anîna ewa û usûlen jîngîrê" serbilindîyê girtiyên cengê çêbu. Serhildan bi çekê rojîya mezinê dihat kirin. Pêşeng û serhildanê endamên pêşeng ên Partiya Karkerên Kurdistanê weki Xeyrî, Kemal bun. Li pey wan; Zeki Yılmaz, M. A., O. A., M. Ş., C. D., Ali Erek û hwd hebûn. Di ve demê de yek berdevamîyê berxwedanê girtî, çî ewa û usûlen (ango gîkenceyên) girtîgehê ne dipejirandin. Lê belê yan ku xwe spartubun beşê dîman, diwîya gîkenceyên weki "dîm", "merj", "askerî girtî", "hazîrî vazîyê", "ne mutlu Türküm diyene!" hemû ji dil bi cih bihîniyana.

Di şîkbeyê 17'an de, ku tê de yek ji bergirîyên bîzar bûbûn dîman, 40 şan (hûce) hebûn. Di şîkbeyê 35'an de, ku tê de yek bergirî û berxwedan dikin hebûn, 40 şan hebûn. Şîkbeyê 10'an, yek li her xwe ne dîdan lê diwîyûn.

Pîstûka, "Di tarîya 12'ê îlonê da berbangî Dîyarbekirê". Awe dipeşî "Berbangî" rojîya mezinê ya meşîya 14'ê Tîrmehê 1982'an ku li pey Mazlûm, li pey "Çar leheng" rîya hê marîbûn û li nava şîkêrê gerdûnê warbûna Xeyrî û Kemal, bi başê xwe ve peşî kûta dibe.

"Mîrî meşî berdevamîyê gîkenceyê li Tirkî, weki cîngîrê xwe bigî. Ji her kî, wêla em ji herî jî emendîyê, di ve girtîgehê de li van gîkenceyên behera meşî gîkenceyê girtîyên bîlêla xî we huya xîla li di cîngîrê demê ne hatîna dîman. Pêşî ji her cîngîrê meşîyê gîkenceyê girtîyên bîlêla xî dîman ji hêla gîkenceyê cengê, Zafîrîr Tel, hatîna meşî kûta.

DAW

Rojê 5'e Sibatê 1991'ê ji Kurdên politîkvan, ku li Almanyayê bajarê Dusseldorfê mehkemeyê wan didome, Selahattin Çelik protestoya li jêr li pêşîya heyeta mehkemeyê xwend:

“EZ VÊ DAWEYÊ ŞERMEKE MEZINA BI NAVÊ MIROVAHIYÊ DINIRXÎNIM”

Ez bîryara şerî ya dewleta Almanî, ku li bembere gele Kurdistanê standîye, protesto dikim

Ez dixwazim daxweyanîyeke geleki pewart li ser "bîvîtiyêka (tehlê-koyekê) heya were gotin bi lez û pele, û rastûrastî gîrodanên xwe bi vî dadgehê re ji hene, bikim, ku li derbarê malbata min, hemû merivên min û gele min e.

Welatê min Kurdistan u gele min, ketine bin tehdîteke cengeki nîxandî û hilweşandinê, ku bi kotekê spartîye wan.

Aloziya Xeliçê, ku bi dagirîya Kuweytê ji aliyê artêşên Iraqê destpekîrîye, ji roja 17'ê Çilê 1991'ê vir ve zivîrîye cengeki karvanî. USA (Dewletên Yekbûyî yên Emerîka) û hevalbendên wê yek endamên NATO, ji welatên xwe bi hezaran kîlometran dûr, li herême Rojhilata Navîn, bi çekên nûjentîrîn û werankartîrîn êrtîşî gîlî herême dikin. Lê geleki tîgen helez (înterest) hene, ku diwe mirov li ser wan rabweste (bîskîne). Weke; bajarên ku bi sedan talan bûne dergûşên bajarvîniyê (sivîllîzasyonê) dihen hilweşandin, ji nîha ev ceng bûye sedema (nîqa) mirîna behtîrî olîv milyon mirovên sivîl, bûye sedema jehrîkirîna sîrûştê (xwerûstê) ku pîşdeyên (hikarîyên) vî jehrgerandinê bi dehan salan ji hêla nîxandî û tehdîta mirîna li milyonan ji mirovên sivîl dîke. Bêlê, NATO û USA van rastîyan danîne pêşîya mirovahîyê, ku heya were gotin tehlî û dijwart in. Lê bîla van tevnan, dolîwgerîyên (rejîmên) endamên NATO ên terorîst, mirovkuj, vandallîst û hov, bi bîşî jî îddîa dikin, ku van kîrînan xwe bi nave parastîna "demokratiye", "mafên mirovan" û "nîzama hîqûqa navnetewan" dikin.

Armançên gorîyê vî şerî kîrîna gele Kurdistanê hene

Baq e, heke ve çende li ser mîdan mirovan diramandana, çîma hingê dengê xwe bilind nekirin û nakin, gava erdîma Botanê ku bi kîmasî çar caran li Kuweytê mezîna e, ji mirovan dihat û dahê valakîrî; daristan dihatin û hîna ji dihen rûxandî û şewitandî? Daxwazên ji diroka malîyatîna gele Kurd ê ji 30 milyon kesên li hêla hene. Çîma li ser ve deng mayê derxistin? Li Helebçê 6 hezar mirovên Kurd ên sivîl bi narîngokên (bombeyên) jehrî gazê, ku ji aliyê Almanyayê dihen çekîrî, hatin koştî û qîrkîrî. Çîma hingê deng nehat derxistin? Bi hînceta rûreşî û şermîya qîrkîrîna Cuhîyan (Yahudîyan) di demê Cengê Cihanê yê Yekemî de, hikumeta Almanyayê wezîrê xwe yê karen derveyî ji bo mîkariyê şîyandî Isrîlî; baq e, ma gelo hîç deyneke û berpirsîyanyêke mirovî ya vî hikumetê li peşîre gele Kurd ji nîha e?

Cenge Xeliçê bi lezîni dizivire cenge ji nuh ve lewakîrîna (paykîrîna) Kurdistanê. Di pîlana cenge ya USA û hevalbendên wê yekî Imperialîst de, roleke bingehîn ji dewleta Tirk û artêşê wê re hatîye dayîn. Li gora vî pîlanê, eniya cenge ya li Bakur an ji ya duwemî li Kurdistanê hatîye vekîrî û berê cenge bi lezîni didin Kurdistanê. Li ser vî bingehê, hînde pîlan dihen çekîrî ku Kurdistanê careke dîna li ser mîdanîya operasyonê (ameliyatê) dirêj bikin û bîdin ber devê kîrîna xwe; ji bo ku gele Kurdistanê nekarîbe xwe bigihîne azadiyê, û hînde pîlan dihen risandin, da dîdarî (kolek) di bin hoyên nebaşîr de her berdevamî bike.

Fîrukên cenge yekî USA û Tirkîyê, ku ji fîrukgehên leşkerî yekî li Încîrîkê (li Tirkîyê ye), Amed û Êlîhê (li Kurdistanê ne) radibî, tenê li ser bajarên Iraqê bombeyan nîbarînin. Li başûrê Kurdistanê bajarên Zaxo, Şarîzorê (Silemanî), Kerkûk, Dihok û Hewlêr (Erbîl), li bakurê Kurdistanê gundan Qûlbanê, deverên li nêzîkê navendên weke Cizîra Botanê, Şaxê û Çolamergê ji hatîna bombe kirin. Hema her rojêke bombe dibarînin nezikî bajarên mina Amed û Êlîhê, ku li van bajarên hejmarê şerî geleki bilind e. Di encama bombe barandîna de, ji nîha ve li başûrê Kurdistanê behtîrî ji kuştîyên di qîrkîrîna Helebçê de mirovên Kurd hatîna kuştî.

Li Kurdistanê yekîniyên artêşê Tirkî, ku behtîrî ji 500 hezar leşkeran in, hatîna bi cih kirin. Li Kurdistanê, di fîrukgehên Meledî-Erxaçê, Amed, Êlîh û Mûşê, behtîrî ji 300 fîrukên cenge yekî bi çekên nukleer u kîmî, hatîna bi cih kirin. Rîyan erdî û îrên tev, bi leşkeran û navgînan (hîkîrî) leşkerî tîji ne. Li bor nîha cenge, bi kîmasî behtîrî milyonek ji mirovên Kurd, xistîna nava rewşa penahîyê (mahacîrîyê). Abortîya gele me bi tevayî hilweşîya ye. Bi hînceta cengê dest li ser navgîn û mekîneyên gelekî hatîna danîn. Li kevî û qîrexên tîxûban, hemû erd û zevî bûne qad û kozên navgînan leşkerî u bi wan hatîna gûl-qûlî kîrî. Artêş dest danîye ser hemû nexweştaneyan. Bajarên Kurdan ketîna bin dergîrtî û vegîrtîneke leşkerî. Bi milyonan mirovên Kurd bûne hedef û perçeyêke ceribandîna ji bo çekên NATO. Terora dewleta, zagonên we u burçîban, ku wan gîhandîna serpişkîyê banîr u ji alîya hikumetên dewletên endamên NATO ve ji hatîna peşîrandîn, gele me diqîkenî û qîrdîkî, Her rojêke bi kîmasî 1000 Kurdên welatparêz ên hê hay û agah dihen girtî û bi kemalî çend hezîr ji di fedan û gîkenceyan de dihen kuştî. Mirovên Kurd rastî talan û tîjîyê dihen.

Hikumeta Almanyayê cengê li bembere gele Kurdistanê daxweyanî kirîye

Di şerê rûxandîna de, ku dewleta Tirk a piştîgîrî wê yekî endamên NATO disperîyê gele Kurdistanê, dewleta Almanyayê xwedîye cîhekî tîybetî ye.

Bîla dij-rabûna bi bîryar û mezîna ji alîya partîyên opozîsyonê

(mîxalefetê) yekî weke SPD, keskan (Grünen) û PDS, herweha bîrîn gel ên berfîrêh yekî weke karkeran, xwendekaran, rewşenbîran û oldaran, dîsa, bîlî ku zagona bingehîn ya Almanyayê qedexe dîke, hikumeta Almanyayê zagonên NATO sedem û hîncetî şînkîrî û li kêleka dewleta Tirk çek û leşker şîyandî Kurdistanê.

Di çarçîva Hêzên Çalakî de, 18 fîrukên cengê yekî "Alpha-Jet" û 272 pişîbîrîyên van fîrukên li bajarên Kurdistanê Meledî û Amedê hatîna bi cih kirin. Ev hezîr tîybetî, di salên bîhîrî de ji, tevî operasyonên leşkerî yekî bi daxwazî tîybetî yekî NATO bûn, ku li Kurdistanê hatîna çekîrî. Di şerê li hembere gele Kurdistanê de, ji xwe re bûne xwedîyê zanîna û tecrûbeyê. Di vî dawîyê de ji dewleta Almanî fîzîyê "Hawk" û di navbera 600 û 1500 kesên de perîsonelên van fîzîyan, li kêleka van ji komên saxîyê ku hêzên van ên kêlekî ne, şîyandî Kurdistanê. Ev yekîniyên cengê ji baregehên Bremenwîrde û Taunuskrîs (li Hessen) hatîna şîyandin.

Hikumeta Almanî ne tenê di çarçîva NATO de tevî cengê bûye; rastûrast piştîgîrîya dewleta Tirk dîke û li ser ve bîngîhe tevî şerê li ser Kurdistanê dihe ajotin, bûye. Di van çend mehan dawîyê de 600 tankên "Leopard", bi sedan topên mezîna, navgînan leşkerî û bi tonan cebîlxana de dewleta Tirk, Bajarên Kurdistanê yekî mina Cizîra Botanê, Gîrgê Amed, Hezêx û Midyade kîrîna weke navendên tankên "Leopard." Berê tankan dane bajarên û gele me, weke ku her kîlîyekê bîkarîbîn dest bi reşandîna agirî bikin.

Serekwezîrê Almanyayê berpirsîyarê hikumetê yekî dîna ên bîlînd, hîna di heftîya bîhîrî de daxweyanî kirin û gotîna, ne tenê yekîniyên di çarçîva NATO de, heya ku leşkerên yekîniyên artêşê yekî normal ji bîşîrîna Kurdistanê.

Li Kurdistanê cengê berdevamî dîke. Dewleta Tirk hebûna vî şerî peşîrandîye. Nîha artêşê Almanî ji li kêleka artêşê Tirkî, di karwanîyê de tevî vî şerî dîbe. Her çendî navî naye hîldan, bîryara hikumeta Almanî ji alîyê wê şîyandîna leşkeran li welatêkî ku di rewşa şerî de ye, li gora hîqûqa navnetewan û peymanê Genêv, bîryareke cenge ye.

Li gora zagonên cengê, gele Kurd ji xwedîyê wê mafê ye ku cengê bike û xwe bîparêze. Weke her leşkerêkî Tirkî, her leşkerêkî Almanyayê yan ji leşkerêkî welatîna dîna, ku ji bo kuştîna gele Kurd û bi daxwazî hîkîrîyêna pîlana lewakîrîna li ser axa gele Kurd, pêl axa Kurdistanê kîrîna, dîmanên gele Kurd in. Çawa gele Kurd xwe di şerê de li hembere dîmanên xwe dîstîgîrîna, weha ji wê xwe li dijî leşkerên Almanyayê Imperialîst dîstîgîrîna.

Dîve ev ji nîya ji bîrî kîrîna, ji bo qîrkîrîna gele Kurd hikumeta Almanî leşkerên Almanyayê şîyandîye Kurdistanê. Ev li dijî gele Almanî ji rûreşîyê mezîntîrîna e. Bi ve bîryarê û bîkarîna wê, Almanyayê armanç dîke ku ji şerîyê li Kurdistanê û Rojhilata Navîn payeke ji xwe re bîstîna. Bi ve gîve, weke ku fîrukên Nazi bombe barandînbûn ser welatê Spanîya û rejîma Nazi xwedîbe xwe gelewîrî bike, Almanyayê nîha ji vî daxwazê dîniye pêşîya xwe. Êrtîşbîzîya Imperialîst a Almanyayê lînge bi wê daxwazê ji Wîlhelme Duwemî ber bi Hîtler ve xwe gîhandîbû serpişkîyê barîrî û Almanyayê nîha ji, vî yekê bi çîqîlîkê nîjen didomîna. Bi serhîqî karekî weha dîniye pêşîya xwe û dîmeşîna.

Ev dawê, bûye enîyêke cenge karvanî yekî li dijî gele Kurdistanê hatîye daxweyanî kîrîna

Ev dawê, li hembere gele Kurdistanê û peşenge wî bi nave dewleta Tirk hatîye vekîrîna. Armanç, pelafîna (tasfîye) PKK bi xwe ye. Yan vî daweyê vekîrîna, nekarîna xwe bagîhîna vî armançê xwe û bi vî wîlayetê (maneyê) ji xweş bînkîftî bûne. Tekoşîna PKK tîxûbîna ve daweyê bi zedeyî li şîn hîştîye.

Lê belê nîha, rewşêke herî nuh mîniya. Hikumeta Almanî derî ji êrtîşbîzîya nîxîmî berda ye. Rastûrast, li hembere gele Kurdistanê enîya cenge vekîrîye. Ji ber vî sedemê ev dawê ji zivîrîye enîyêke cenge.

Lewma, divê em bîparîna; çî cûdahîyê di navbera bîreberîyên vî daweyê ku hîna ji li vîr xwe ji her tîpî bî hay dîlîvîna û me bi serhîqî rehîna de destê xwe de digîrîna; û pîlot û leşkerên Almanî heya, ku li Kurdistanê bombeyan dibarîna ser gele Kurdistanê û berîkîna xwe dîstîgîrîna?

Bi navê malbata xwe, nas û merivîna xwe û hewarên gele xwe, ku ketîna bin tehdîta mirîna ji ber fîrukên cengê û tankên "Leopard" ên Almanî, ez vî bîryara hikumeta Almanî ku cengê li hembere gele min daye destpekîrîna, bi dijwartî protesto dikim.

Ez vî daweyê nemafî ku destpekîrîye û dadgehî we, ku zivîrîye dadgehêke cengeki Imperialîstî ya eşkerî, protesto dikim.

Gîva li hembere noteweyekî ku şerê hebûna xwe bîlînd dîke, bi çekên tînekîrîna yekî dijwartîr cengeki nemafî dîhe ajotin, hîna hîna ji vî daweyê didomîna; ez vî, weke rewşêke bi nave mirovahîyê şermêke mezîna dînxînim. Ez bîryara hikumeta we ji, ku bîryara tevî cengê li Kurdistanê bûyîna daye, dihenîna her tîpî xwe û ji her çavan derbas dikim û li ser vî bîngîhê ji bo ronahîyê kîrîna rewşê, ez daxwazî dikim ku hîna vî daweyê rabîwestîna (bîskîrîna).

- Bîlîrîna mirovkujîna Imperialîst ên li hembere gele Kurdistanê cenge qîrkîrîna bîreberîyê!
- Gele Kurdistanê, peşenge wî PKK û mirovî, wê bîskîrîna!

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi Çiyayê Araradê yê bilind dihê nasîn

ARARAD

- II -

CIHÊN RUNIŞTINÊ Û BELAYBÛNA ŞENÎ LI ÊRDIMA ARARADÊ

Êrdima Araradê barek e ji êrdima Serhedanê. Hejmara şenî li vê êrdime bi lez zêde dibe. Zêdebûna şenî li bajarên bilindtir e, ji gundan. Ji gundan gelek marov bar dikin bajarên. Li derveyî navçeyên nevendi bajarê Araradê (Agirî), 7 navçe, 7 qopan û 551 gundan Araradê hene. Êrdima Araradê, erdimêka bakurê Kurdistanê ne ya kem pêşveçûyî ye.

Navçeyên navendi bajare Araradê: Hejmara şenî 84.126 kes e. Pivana erdî 1.481 km² ye. Li ser her km² erdî 57 mirov dijîn. Qapaniyên Cumarçay û Murat û 93 gund girdaye Araradê ne. Bi navçeyên Bazîdê, Avkevir, Xamûr û Zêdikanê û bajarê Qersê re xwedî tixûb e.

Navçeyên Bazîdê: Hejmara şenî 73.794 kes e. Pivana erdî 2.382 km² ye. Li ser her km² erdî 31 mirov dijîn. Qapaniyên Suluçûn û 85 gund girdaye navçeyê ne. Bazîdê dikeve ser rîya Erzirom û Îranê. 93 kilometran ji bajarê Araradê dûr e. Li ser erdêdî razi avabûye. Êrdê Bazîdê ji derveyê gelekî bilind e û xwediyê hin gir û tîmkan e. Bi navçeyên Gîhadîne, Avkevir, hajarê Araradê, rojhilata Kurdistanê û êrdimên Wanê û Qersê re xwedî tixûb e.

Navçeyên Patnosê: Hejmara şenî 59.002 kes e. Pivana erdî 1.421 km² ye. Li ser her km² erdî 42 mirov dijîn. Se qopan û 83 gundan Patnosê hene. Ji bajarê Araradê 82 kilometran dûr e. Li ser rîya bajarê Araradê u Wanê avabûye. Li ser deşteke ku ji aliye Çeme Bedîqane dihe avdan cih girîye. Êrdê Patnosê ji bo hilberîna haq

Havrêtin ERTURAK

u rodaxî ye. Lewma ji buye navendek ji bo mirvan ji gundan bar dikin. Gundi di navenda Patnosê de xwe bi cih dikin. Kehnîyên debariyê karên kîmyakalê û xwedî kirina per, dewar û sewarên in. Bi navçeyên Tutaxê, Xamûrê û êrdimên Muşê, Wanê u Bedîqane re xwedî tixûb e.

Navçeyên Zêdikanê (Almugendê): Hejmara şenî 44.125 kes e. Pivana erdî 1.559 km² ye. Li ser her km² erdî 28 mirov dijîn. Qopanîyêk û 72 gund girdaye Zêdikanê ne. 34 kilometran ji bajarê Araradê dûr e. Li ser rîya Erzirom û Îranê dimine. Bi bajare Araradê, navçeyên Xamûr û Tutaxê,

êrdimên Erzirom û Qersê re xwedî tixûb e. Kehnîya debariyê hilberîna dexl û zêde u apelvanî ye (xwedî-kirina heywanan).

Navçeyên Gîhadîne: Hejmara şenî 33.158 kes e. Pivana erdî 1.274 km² ye. Li ser her km² erdî 26 mirov dijîn. 54 gundan Gîhadîne hene. Di keve rojhilata bajare Araradê. Dimine li ser rîya Erzirom û Îranê. Li keviya Çemê Miradê avabûye. Ahoriya navçeyê xwe dispêre karê kîmyakalê û apelvanîyê. Bi navçeyên Bazîdê, Avkevir û Xamûrê û êrdimên Wanê re xwedî tixûb e.

Navçeyên Avkevirê: Hejmara şenî 21.931 kes e. Pivana erdî 789 km² ye. Li ser her km² erdî 27 mirov dijîn. 36 gund girdaye Avkevirê ne. 32 kilometran ji bajarê Araradê dûr e. Ev navçe ji dikeve li ser rîya Erzirom û Îranê. Li ser erdêdî razi avabûye. Bi navçeyên Bazîdê, Gîhadîn û Xamûrê re xwedî tixûb e.

Navçeyên Tutaxê: Hejmara şenî 32.053 kes e. Pivana erdî 1.562 km² ye. Li ser her km² erdî 21 mirov dijîn. 11 gundan Tutaxê hene. Di keve li ser rîya Araradê u Wanê ye xeta trenan 42 kilometran ji bajarê Araradê dûr e. Li keviya Çeme Miradê li ser erdêdî razi avabûye. Bi navçeyên Zêdikan, Xamûr û Patnosê û erdimên Erzirom û Muşê re xwedî tixûb e.

Navçeyên Xamûrê: Hejmara şenî 19.821 kes e. Pivana erdî 898 km² ye. Li ser her km² erdî 22 mirov dijîn. 45 gundan Xamûrê hene. 15 kilometran ji bajarê Araradê dûr e. Kehnîya

Necip ALPTEKİN

debariyê ya bîngehin xwedîkirina dewar, per û sewarên e. Pûranîya şenî li gundan rûdine. Bi navçeyên Avkevir, Gîhadîn, Patnos, Tutax, Zêdikan, bajarê Araradê û êrdimên Wanê re xwedî tixûb e.

(Hesabê hejmara şenî li herêma Kurdistanê sala 1990'an hatine kirin)

ÊRDIMA ARARADÊ Û TÊKOŞINA ME YA RIZGARÎYA NETEWÎ

Êrdima Araradê di tîkoşina rizgarîya gelê me de xwediyê cihêkî taybetî ye. Berî tîkoşina PKK, li bakurê

Kurdistanê tenê li vê erdimê bertxwedaneke rêxistî çêbûye. Ev bertxwedane bi navê Bertxwedana Araradê, ji hemû bertxwedanên berê, dirêjtir domar. Di çî dema de Ararad, serê xwe li ber dagirkeriya Tirkên daniye û tevlî mebin. Piştî şikandina Serîlul-hara Şêx Seide Piranî di sala 1925'an de, Ararad bû hedefê erîşen dijîmên dagirker. Zagona Penahiya Kotekî ya sala 1927'an, bi ser êrdima Araradê hate bikaranîn. Bi sedan malbatan xwediyê giraniyêke, ji erdimê rakirin

Ahmet KESİP

û wan giyandin Tirkiye. Li ser wan penahiya kotekî hatê bikaranîn. Arîşa Tirkîyan serî da çewandîna provokasyonan. Di sala 1928'an de şereki karvanî destpêkir. Serhildan xwe di rêjî Mûşê, navçeyên Kope (Benanîkê), derdorek Zîlanê û hinde de wênan Serhedanê (Qarsê) kir. Arîşa Tirkîyan, bi 60 hezar leşkeran çî ser bertxwedanê Araradê, ku ji aliye çekan jar bun, rêxistina wan nebaş bu û di devereke teng de hatibûn dorpeçandin. Firokên ceşqê bombe harandin ser gundên Kurdan. Dîrok-zan L. Rambout, di pirtûka xwe ya lêgerînê de, bi navê "Diroka Kurdîs-

Vesim ARAS

tane ya Serdemî", nivîsîye, ku 5.000 Kurdan anî bi bovrî hatine qirkirin. Bi sedan gundên Kurdan ji neşeyê hatine malîşîn û bi hezaran malbat ji hatine ji cih hilkîrin. Di vê bare de ev pirtûk hawîrmameyêke (dokumante) diroki ye. Hînge devlata Turk Çiyayê Agirî (Araradê) ye. Piçûk ji Îranê re hîşt û peymanaêk bi Îranê re çêkir. Piştî peymanaê, ji piştî ve serîlildaran paça. Arîşa Tirkîyan a hov û dirinde, bi vî awayê kari Bertxwedana Çiyayê Araradê bigihîne, ku di bin serokatîya Brîhmê Husê û Îhsan Nûrî de bilind bibû. Di dewleta Turk çî caran nekarî li Araradê potansiyela bertxwedanê û evna gel a ji bo azadiye

bavmîrîne û zîwan bike.

PÊŞVEÇÛNA TÊKOŞINA ME YA RIZGARÎYA NETEWÎ BI ŞEWÊYÊN SERDEMÎ LI ÊRDIMA ARARADÊ

Xebatên rizgarîya netewî yê pîşveçûnê li Araradê, tevî yê li erdimên Qersê (Serhedan) di sala 1975'an de destpêkirin. Li derdorek ku avahiya feodalî heya derê belaybuhû û bajaranî pêşveçûbû, di nava rêzên ci-

Mehmet ERTURK

wanên reşwênêr de zarabûn û hişyarîya rizgarîxwaziya netewî bi lez pêşveçû. Xebatên komeke pêşengî ya piçûk, ku ji şoreşgeran zana avabûbû, û di kome de rêhevîyên weke Dursun Ali Kuşuk û M. Can Yüce (ev herdu rêhevîyê bîhîrîn deh salan in di zindanan dagirkeran de ne) ji hebûn, hilberîn û encamên xwe dan. Gava darwîya sala 1977'an hatibû, di serî de, di navenda hajarê Araradê de, li navçeyên Gîhadîn, Bazîd, Avkevirê, herweha li hemû navenden êrdimê yê nûrîyê, komên ciwanan ên şoreşger avabûn. Sekreterê Geloşperîya PKK Serok APO, weke li gelek deverên welat, li Araradê jî, di bahara sala 1977'an de civîneke berfêrê çêkir. Gelek ciwanên şoreşger tevî ve civine bun. Xebat ji li ser vê bîngehe berê xwe dan giran gelî. Li navçeyên Bazîdê di sala 1977'an de bi hezaran welatparêz tevî xwepeşdana- nekê bun. Ev xwepeşdan hima girseyî ya PKK ku di dema afirînê de bû, şanî kur. Da xweva kirin, ka potansiyela welatparêz û şoreşger a hêldorê çendî xurt u fireh e.

Xebatê li êrdima Araradê xwediyê taybetiyên bi serê xwe bu. Diymî xwest, bi rîya cendevanên baş, kom-ployan û komên Kurdî yê nijadperest, pêşveçûna rêxistîniya rizgarîya netewî rabawestîne. Di wê deme de şerekekî faşîstan ê bi giraniyêke, bi mirîne hate cezakirin. Ji ber vê buyêrê tevî Dursun Ali Kuşuk, komeke ji şoreşgeran hate girtin. Ev girtin, girtin-pêwîstîyê bû, ku carî yekemîn rêxistîniya rizgarîya netewî ruber bu-bû. Anîmî jî, di vê buyêrê de rola xwe leynîbû. Herweha xebatên şu-urî yê dijîmî jî, di vê encamê de roleke xwe ya pêwîst leynîbû. Di wê deme de sixûren weke Pîlot û Abdurrahman hatin teşkerandin. Diymî xwest bi rîya van, tevgera şoreşgerî bine bin kontrolê. Ev provokasyon bi seranserê welat hate perçiqandin, le bi taybetî li Araradê ev jêhatîbûn nekarî were şanîkirin. Ji ber vê yekê ji

potansiyela welatparêz, li gora di dîxwest, nekarî were rêxistîyî kirin. Gava derbeya faşîst a 12'ê Êlûne çêbû, li erdimê gelek şoreşger û welatparêz hatin girtin û diymî wan xiste zindanan.

Piştî tevgera serxwevehatîne ya ku ji aliye PKK hate birêvevîstîn, di sala 1983'an de Partî ji nû ve dest avêt vê erdimê jî. Komeke ji şoreşgeran rêve- kir, ku di nava de kadroyên PKK en çêkir. Minna Vesim ARAS û Ahmet KESİP, ji hebûn, û çekdar bû, berê xwe da erdimê. Li Serhedanê, êrdimên Ararad u Qersê, xebatên amade- kariyê hatin meşandin. Di demêke kin de li Bazîdê û navenden din, serxwevehatînek çêbû. Ji erdimê ge- lek şervan xwe gihandin Partiyê.

Pêşveçûna mezin li erdimên Araradê, bi Gav u Hilgavîna 15'ê Tebaxa 1984'an a rizgarîya netewî, çêbû. Di navbera rojên 5 û 20'ê Tebaxê sala 1985'an de bertxwedaneke bîrîye xwe da xweykirin. Lehengên me yê rizgarîya netewî Mehmet ERTURK, Fuat ASLAN u Feyad ALKAN di bertxwedaneke mezin de şehîd ketin. Bertxwedana Araradê ya di bin pêş- eniya van rehavanan de, bi şeweyêke

Saad ŞAHİN

serdemî û çî caran êdî nekarîbê were rawestandin, destpêkir. Li erdimên Araradê xwîna şoreşgeran, bû bînge- ha pêşveçûna çekdarî û girseyî ya tîkoşina rizgarîya netewî. Piştî Kong- reyê PKK a Sewemîn êrdima Araradê jî, tevî erdimên Qersê bû erdimên Ser- hedanê. Partî ve navê jî bo erdimê bi ferma peşand. Yekemîyê gerrîla yê bin serîşkeriya Endamê Komîteya Na- vendî ya PKK şehîd Ahmet KESİP, lêdan li ser lêdanê li diymî xistin. Li ser vê bîngehê tîkoşîn, xwe gihand sixûren girseyî. Nav û şanê şehîdan, gerrîlayan û girên gel tevî hev bun û herwîdin tîkûz kirin. Serhedan zivîr keleheke xurt a rizgarîya netewî.

Hîyarî û rêxistîniya rizgarîya ne- tewî ya girên gelî li bajarên erdimê, bi destpêka sala 1989'an, xwe zivî- randîn livbaziye girseyî. Çêken gerrîla ku karîne xwe bigihînin hêzên dijîmî ên di navenden bajarên de û şehîdan me. Bûn sembola serhildanê girseyî. Roja 15'ê Tebaxê sala 1990'an destkar û xwedîmîngêhên Bazîdê, li ser bangê ERNK dergehên dikanên xwe anîn xwarê. Roja 17'ê Tebaxê 1990'an jî, gele Bazîdê, ni- mneyêke herî pîroz a gîrdaniya bi şehîdan re da şanî kirin. Li navçeyên Gîhadîne tîkoşerê ARGK Nurettin TURAN (Dîstîr Egîd) di şereki de şehîd ket. Ji bo şehîdkerîna wî, li Bazîdê 10 hezar welatparêz meşîyan û xwedan pêş. Di nîmîyêyê rizgarîya netewî qirandin nîye diymî. Di vî çer- de gerrîlaxê ARGK Husein GULTE- KİN (Alî) jî şehîd ketû. Rewşêke we- ha, welatparêzên li Gîhadîne jî, ji ber bîrîniya wî, li Gîhadîne şanî kirin.

Di demêkê de, ku tîkoşina me ya rizgarîya netewî ji bo serhildanê mezin buye avî, Ararad jî xwe ghan- diye we dere, ku tola xwîna hatî rijandin ji diymî hilîne. Nîha Ararad êrdimeke weha ye, ku ji bo serhildan- nê rizgarîya netewî amadeye û xwe- diyê potansiyêkeke xurt e.

Di hejmara pêşîn de, Êrdima ERZIROMÊ

Berxwedan

Sala 8
Majlûn 118
16 Sibata 1991
Rêha 3.66 D.M.

HER TIST JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Foto: Berxwedan

Serokê ERNK Abdullah Ocalan dibêje:

Di PKK de polîtîka çawan e?

"...Di nêrîna me de polîtîka ewe, û em wê weha dînasîn. Divê mirov xû nemîne, xwe ji bo amanaçêke vala û bê encam (bê nefîce) nede kuştin, xwe ji bo dijminên biyanî feda neke û xwe nexwe çembera dijminan. U şûna van, divê mirov bikanê dijminan bîkujê. Salê, divê siyaseta me weha were fîmîkirin.

Di vir de em dikarin bibêjin. Polîtîka ne mîrî, jîyan e. Lê dîsa jî, dema ji sedî-sed mîrîn pêçîvî be (gerek be); hingê divê mirov gelekî fedakar be, ji mîrînê netirê. Em nizanin ji mîrînê bîrîn. Em jî bo serwebûn û azadiya Kurdistanê, şehîdîyê bi dîlê geş pîngîn dikin.

Lê gava, hîna temenê (mîrî) te nebiyê 25 sal. û tu di kîşîyê de şehîd bîkewî; ev ne siyaseta me ye! Heke tu dîxwazî li gora polîtîka me bimeşî, beşî şehîdîyê divê tu gelek xwe hînbîkî, zanabîdî, pêşbîdî û her zanebûn û derfetên (îmkanên) xwe bîdî gel. Ma gelek hûn hema weha dîlan? Ne, hûn nakin. Her demê gî û gazî ji we derdikavî. Hûn xû xwe diavêjîne mîrî. Hûn nizanin bi dirêjahi jîyan bîdî. U şûna hûn bimeşî, pêşî dijminan bîkujî! Heke hûn vê nekin, ev ne karêkî konevanî (siyasî) ye. bi vî rengî hûn amanaç dijmin bi cih dînin. Ji ber vê sedemê (sebebê), hûnê bi xurtî li ser xwe bîdînin. Tîştên ku em niha dibêjin, hûnê wan bi salan ji xwe rêşandîzar bîzanibî, û li pey bimeşî. Ez bi xwe, seroketîyê weha amasim.

Bi rastî, heke hûn bi hev bîkînin, hevêdu bîxapînin, bi hev bîxapînin û yek bîxwazî xwe li ser mîlê yê dîn mezin bîkî, hingê hûn nikarin bi kerwanê me re bimeşî. Bi me re meş weha nabe. Bi carekê ne rast e, dema ku hûn bîxwazî li ser piştê gel û hevalên xwe, xwe mezin bîkî. Ne, hûnê weha nekin! Heke hûn dîxwazî li gora polîtîka me bimeşî, hûnê kesbûna gel û hevalên xwe bîlînd û mezin bîkî.

Em nabêjin gîngî hûn ji sedî-sed mîna serokan xebatê bi rêvebînin, ne! Lê hema, dema hûn nikarin weha bîkî, pê jî neleyzî. Heke hûn nekarînin xebatê pêş ve bîbî, paş ve jî nebin û li pêşîyê jî nebin ketem û bend. Bêa zîrê û zîyan ji we demekêvin. Di cîhê xwe de rûnî, ev jî beş e.

Kesê dibêje, mîn tecrûbeyê PKK hilgîrtîye yan jî ez dîxwazîm hilgîrtî, wê van îşîyan me li jor anîne zîman bîkî. Ji ber ku, di tecrûbeyê PKK de, ji tuncbûnê hebûn haliye peyda kirin. Nabe tenê bi serê zîmanî mirov bi seroketîyê re be. Hingê mirov tenê bi xwe dîkîne.

Gatîna, "Bi can, bi xwîn, em bi te re na ay Serok"; dema tenê mîna dîxwazîyê bîmîna, bî tayde ya Polîtîkayê kavin e. Di vî mirov di karvaniyê de îşîyan bîkî, ka berêva vî dîde îşîyanî jî ewe, ku mirov polîtîka û xeta Partîyê li gora Partî dîxwazî bimeşî.

Dema hûn weha bîkî, hingê hûn bi seroketîya me re ne. Kîn were gotin, polîtîka ku em dimeşînin û nêrîna me li polîtîkayê, ewe. Polîtîka ku di PKK de bi rêve dîçe, mîrîyê dîkujê û li şûnê jîyanê peyda dîke. Lewma, divê em di her carekê de, polîtîkayê weha bînasî.

dabû avakirin.

Sabri Aslan axayekî eşîra Dêgûrîyan bû. Li derdora Midyadê û Kerboranê, di xwest "parêzkariya" gundan pêşvebê. Di vî xebatê de, di serê hemû şûrên de cih digirt.

Di sala 1987'an de li Kerboranê ARGK lixbazîyêke pêkanîbû. Serokwezîrê Tirkîyê Turgut Ozal, lewma hatibû ordî. Ev şûr wi bi otomobîla xwe biribû gundê Gundikê Pîto, ku lixbazî li wir çêbû. Di sala 1990'an de jî di navenda Kerboranê de, gel û destkar lixbazîyêke boykotê çêkirin. Sabri Aslan mirovên ji eşîra Dêgûrîyan tehdîr kir û nehişt, ku pîranîya Dêgûrîyan tevî lixbazîyan boykotê bibin.

Ji ber van levan, eşkere dibe, ku lixbazîya ji aliyê ARGK biavêjîye, bû levdanêke xurt a li dagirkerên Tirk li deverê ketî. Piştî lixbazîyê polîsan, nêrîkê deh welatparêzan girtin.

ÇEL

Di du dafan de çar leşker hatin kuştin, dido ji wan serleşker gelek leşker jî birîndar ketin

Çelûmar (Berxwedan): Li derdora navçeya Çelê de, Serê Çaliyan, yekîneyê ARGK dafek li pêşîya hezên dijman vada. Çar serleşker dijman hatin kuştin, du serleşker birîndar bûn û du serleşker jî ketin dora hezên ARGK. Ev daf, roja 24'ê Çilê çêbû û dagirkerên Tirk bûyerê vegartî belane.

Li debara Kadîşê jî, dafekê duwemîn hate vadan. Li vir jî gelek serleşker dijman birîndar ketin. em agahdar bûn, ku di vî lixbazîyê duwemîn de, çî kuştî jî hezên dijman nebiye.

WAN

Li navenda bajêr otomobîla şûrêkî hate şewitandin, belavokên ERNK û ARGK hatin belavkirin

Wan (Berxwedan): Roja 1'ê Sibata welatparêzên ji Komîteya ERNK a Êrdîmê, otomobîleke şûrêkî bi navê Çelal Yavaş dan ber agirî, da bibe derêkî ji bo kîrîna wê. Bîlî vî, di mehên Çilê û Sibata de, du caran belavokên ERNK û ARGK ji aliyê welatparêzên endamên Komên Gel hatin belavkirin.

SÊRT û BISMIL

Yek jin, du têkoşerên ARGK şehîd ketin

Sert û Bismil (Berxwedan): Şeva 4 û 5'ê Sibata li Sêrtê dagirker avêtin ser mala welatparêzêkî. Di şerê derketî de gerrîlayekê ARGK şehîd ket. Bûyer weha çêbû.

Hezêkê dijman ji polîs û komên taybetî, guman heyê li ser gîlyekê, diavêjî ser mîleke li gundê Dêr Xelîb. Hînde leşker ji tevî erîşê bûn û bi roketan xanî dan ber agirî xwe.

Guman heyê ku gerrîla tene bi sere xwe di xerî de bû. Ji ber berxwedana wê dagirker du seran nekarînin bîkîvin hîndurê xerî. Gerrîla du narîngokên destan avêt ser hezên dijman. Li bombe nepeçîne. Paşê bi demokereya xwe dîreçîne ser wan. Du polîsan birîndar dîke. Têkoşerê ARGK heyê berika xwe ya dawî li ber xwe da, her çendî xanî bi tevayî hilweşîya jî bû.

Şehîdîyê gerrîla qehreman, di dîlê gelê me de bû êpeke mezin. Lê berxwedana wê jî wê gîhand serpişka

pirozîyê. Cendekê wê roja 5'ê Sibata rakirin goristane. Her çendî hîna bi vebirî ne diyar a jî, dibê gotin ku navê wê yê dîl "Sîlîsa" a û navê rast jî "Yîlîz" e. Heke ew be, lewma me jî navçeya Geroçwê ye.

Roja 5'ê Sibata jî li navçeya Bismilê têkoşerê ARGK Serwet YILMAZ şehîd ket. Weke agahiyên gîhîme me, di gerrîlayên ARGK, ji ber karîbarîyê xwe çûne gundê Xanofêrê. Li navçeya Bismilê behûrîn çêşî jî vî gundî bene. Şer derdikave. Di şerê de gerrîlayek şehîd dîkave yê dîl jî xwe xîlas dîke. Guman heyê, ku ji ber berî û mîjê bi şerî çûbûn vî gundî.

Malbata şehîd me, ji bo standîna cendekî, serî daye Komelêya Mafên Mirovan şaxê Amedê.

ÇEWLIK

Xwepêşdan di şîna şehîdê me Aydin KAYA de

Çewlik (Berxwedan): Roja 1'ê Çilê li gundê Reşo navçeya Gogalê erdim Erziromê têkoşerê ARGK Aydin KAYA (Diyadin) di şerê de şehîd ketibû. Komêkê ji welatparêzan a mezin, cendekê wî li gundê Çilkani Êrdîma Çewlikê, rakir goristane. Xwepêşdana şînê, roja 31'ê Çilê çêbû. Behîrî 2.000 welatparêz tevî xwepêşdanê bûn.

Roja 1'ê Sibata jî di razgeftê de civîneke biranînê ya mezin çêbû.

CIZIRA BOTAN

Du welatparêz ketin dafêke dagirkeran û şehîd bûn

Cizira Botan a Nîsebin (Berxwedan): Şeva 3'ê Sibata li Cizira Botanê, li nêzîkî tîxûbê başûr-rojavayê Kurdistanê, di navbera gundan Tîdêrê û Hazîfê de du welatparêzên bi navên Nûreztîna ÎŞÎN û Ahmet BİLGE ketin dafêke hezên dagirkeran û şehîd bûn. Beledîya Cizira Botanê xwêdî li cendakan derket. Nûreztîna jî navçeya Nîsebinê û Ahmet jî ji navçeya Hezêrê bûn. Cendekan li van herdu navçeyan, welatparêzan rakirin goristane.

Herdu welatparêzên şehîd, xebatkerên ERNK ên aktif in. Alîkariya gerrîlayên ARGK dikirin, ji ber ku deverê baş dîzanin.

REWAN

Hozanvanê Kurd ê bi nav û deng Profesor Seîdê Îbo hate kuştin

Boraya Berxwedan a Navendi: Berpirsiyarê Malbenda Tendurîstiyê li Rewanê a helbestvan û navîsevanê Kurd a naverê Profesor Seîdê Îbo roja 18'ê Çilê li bajarê Rewanê li Ermenistanê bû hedefê erîşekê û bi xîzaî hate kuştin.

Hîna eşkere nebiye, lê wê hovîyê pêkanîye.

Weke dîhê zanîn, li Ermenistanê biqasî 150 hezar Kurd dijîn. Kurd li ser tîxûbê bakurê Kurdistanê xwe bi cih kirine û bi pîranî li Rewanê nûdînin. Kurd xwe bi karên kîrîkîlê û ajelvanîyê (xwedîkirina per, serwî û dewaran) mijîlî dîtin û rewşa wan a abartî gelekî baş e. Li bajarên ji Kurd, ji aliyê rewşenbîrî ve herî pêşveçûne. Li Rewanê radyoyek jî heyê, ku di berê çanda Kurdî de wepîran kirîye karê xwe yê berdewam.

Piştî ku şerê di navbera Ermenî û Azerîyan de destpêkirî, Kurd jî ketin bin tehlûkayan. Ji ber ku êdî ew jî bûn hedefê erîşên çavênîst.